

Dziennik Urzędowy L 337

Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Legislacja

Tom 52

18 grudnia 2009

Spis treści

I Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja jest obowiązkowa

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Urząd ⁽¹⁾ 1

DYREKTYWY

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/136/WE z dnia 25 listopada 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów ⁽¹⁾ 11
- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/140/WE z dnia 25 listopada 2009 r. zmieniająca dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci i usług łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń oraz 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej ⁽¹⁾ 37

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

Cena: 4 EUR

PL

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

I

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja jest obowiązkowa)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 1211/2009
z dnia 25 listopada 2009 r.
ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Urząd
(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) ⁽⁴⁾, dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urzędzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie) ⁽⁵⁾, dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach) ⁽⁶⁾, dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu

Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) ⁽⁷⁾ oraz dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. w sprawie przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) ⁽⁸⁾ (zwane wspólnie „dyrektywą ramową i dyrektywami szczegółowymi”) mają na celu stworzenie we Wspólnocie rynku wewnętrznego łączności elektronicznej przy równoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu inwestycji, innowacji i ochrony konsumenta poprzez zwiększenie konkurencji na rynku.

- (2) Rozporządzenie (WE) nr 717/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Wspólnoty ⁽⁹⁾ uzupełnia i wspiera przepisy wprowadzone przez ramy regulacyjne UE dla łączności elektronicznej w zakresie, w jakim dotyczą one roamingu ogólnospółnotowego.
- (3) Dla skutecznego rozwoju rynku wewnętrznego sieci i usług łączności elektronicznej istotne jest jednolite stosowanie ram regulacyjnych UE we wszystkich państwach członkowskich. Ramy regulacyjne UE wyznaczają cele do osiągnięcia i tworzą ramy działania dla krajowych organów regulacyjnych, umożliwiając im jednocześnie elastyczne stosowanie tych przepisów w niektórych obszarach, w zależności od warunków krajowych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 224 z 30.8.2008, s. 50.

⁽²⁾ Dz.U. C 257 z 9.10.2008, s. 51.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 16 lutego 2009 r. (Dz.U. C 75 E z 31.3.2009, s. 67), stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 6 maja 2009 r. oraz decyzja Rady z dnia 26 października 2009 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 7.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 21.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 171 z 29.6.2007, s. 32.

- (4) Mając na uwadze potrzebę wypracowania spójnych praktyk regulacyjnych oraz spójnego stosowania ram regulacyjnych UE, Komisja powołała Europejską Grupę Regulatorów (zwaną dalej „ERG”) zgodnie z decyzją 2002/627/WE z dnia 29 lipca 2002 r. ustanawiającą Europejską Grupę Regulatorów Sieci i Usług Łączności Elektronicznej ⁽¹⁾, która ma doradzać i wspomagać Komisję w rozwijaniu rynku wewnętrznego, a ogólniej – stanowić ogniwo pośrednie w stosunkach między krajowymi organami regulacyjnymi a Komisją.
- (5) ERG wniosła pozytywny wkład w zapewnianie spójności praktyki regulacyjnej poprzez ułatwienie współpracy krajowych organów regulacyjnych między sobą oraz z Komisją. Podejście to, polegające na rozwijaniu spójności działania krajowych organów regulacyjnych poprzez wymianę informacji i wiedzy na temat praktycznych doświadczeń, okazało się korzystne w krótkim okresie od jego wprowadzenia. Aby dalej rozwijać rynek wewnętrzny sieci i usług łączności elektronicznej, konieczna będzie dalsza i ściślejsza współpraca między krajowymi organami regulacyjnymi.
- (6) Wymaga to wzmocnienia ERG i uznania jej w ramach regulacyjnych UE jako Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (zwanego dalej „BEREC”). BEREC nie powinien być agencją wspólnotową ani mieć osobowości prawnej. BEREC powinien zastąpić ERG i funkcjonować jako wyłączne forum współpracy krajowych organów regulacyjnych między sobą i z Komisją w ramach wykonywania pełnego zakresu swoich zadań z zakresu ram regulacyjnych UE. BEREC powinien służyć doświadczeniem i wiedzą specjalistyczną oraz wzbudzać zaufanie z racji swej niezależności, jakości swojego doradztwa i informacji, przejrzystości swoich procedur i metod działania, a także dbałości w wykonywaniu swoich zadań.
- (7) BEREC powinien, poprzez zgromadzenie w jednym miejscu doświadczenia i wiedzy specjalistycznej, wspomagać krajowe organy regulacyjne, ale nie powinien zastępować ich obecnych funkcji ani powielać prowadzonych już prac, oraz powinien wspomagać Komisję w wykonywaniu jej obowiązków.
- (8) BEREC powinien kontynuować prace ERG, rozwijając współpracę krajowych organów regulacyjnych między sobą oraz z Komisją, aby zapewnić spójne stosowanie we wszystkich państwach członkowskich ram regulacyjnych UE dla sieci i usług łączności elektronicznej, a tym samym przyczynić się do rozwoju rynku wewnętrznego.
- (9) BEREC powinien również służyć jako podmiot dostarczający przemysłu, dyskusji i rad dla Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji. BEREC powinien odpowiednio doradzać Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji, na ich wnioski lub z własnej inicjatywy.
- (10) BEREC powinien realizować swoje zadania we współpracy z istniejącymi grupami i komitetami, takimi jak Komitet ds. Łączności ustanowiony na mocy dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), Komitet ds. Spektrum Radiowego ustanowiony decyzją nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) ⁽²⁾, Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego ustanowiony decyzją Komisji 2002/622/WE z dnia 26 lipca 2002 r. ustanawiającą Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego ⁽³⁾ i komitet kontaktowy ustanowiony na mocy dyrektywy 97/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 czerwca 1997 r. zmieniającej dyrektywę Rady 89/552/EWG w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej ⁽⁴⁾, nie naruszając zadań tych podmiotów.
- (11) Aby zapewnić BEREC wsparcie w zakresie administracji i wiedzy fachowej, Urząd powinien zostać ustanowiony jako organ wspólnotowy posiadający osobowość prawną oraz powinien wykonywać zadania powierzone mu niniejszym rozporządzeniem. Aby skutecznie wspierać BEREC, Urząd powinien być prawnie, administracyjnie i finansowo niezależny. Urząd powinien składać się z komitetu zarządzającego oraz dyrektora zarządzającego.
- (12) Struktury organizacyjne BEREC i Urzędu nie powinny być rozbudowane oraz powinny być stosowne do zadań, jakie podmioty te mają wykonywać.
- (13) Urząd powinien być organem wspólnotowym w rozumieniu art. 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽⁵⁾ („rozporządzenie finansowe”). Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 17 maja 2006 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami ⁽⁶⁾ (porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 17 maja 2006 r.), a w szczególności jego pkt 47, powinno mieć zastosowanie do Urzędu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 200 z 30.7.2002, s. 38.

⁽²⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 198 z 27.7.2002, s. 49.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 202 z 30.7.1997, s. 60.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, s. 1.

- (14) Ponieważ cele proponowanego działania, a mianowicie dalszy rozwój spójnych praktyk regulacyjnych poprzez wzmocnioną współpracę i koordynację krajowych organów regulacyjnych między sobą oraz z Komisją nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie z uwagi na zakres stosowania niniejszego rozporządzenia obejmujący całą UE, natomiast możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

USTANOWIENIE

Artykuł 1

Ustanowienie

1. Niniejszym ustanawia się Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (zwany dalej „BEREC”) posiadający zakres obowiązków określony w niniejszym rozporządzeniu.

2. BEREC działa w zakresie stosowania dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) oraz dyrektyw 2002/19/WE, 2002/20/WE, 2002/22/WE i 2002/58/WE (dyrektywy szczegółowe) oraz rozporządzenia (WE) nr 717/2007.

3. BEREC wykonuje swoje działania niezależnie, bezstronnie i przejrzysto. We wszystkich działaniach BEREC realizuje te same cele co krajowe organy regulacyjne, określone w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). W szczególności BEREC przyczynia się do rozwoju i lepszego funkcjonowania rynku wewnętrznego sieci i usług łączności elektronicznej, dążąc do zapewnienia spójnego stosowania ram regulacyjnych UE dla łączności elektronicznej.

4. BEREC korzysta z wiedzy fachowej, którą dysponują krajowe organy regulacyjne, oraz wykonuje swoje zadania we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi i z Komisją. BEREC promuje współpracę krajowych organów regulacyjnych między sobą oraz z Komisją. Ponadto BEREC doradza Komisji oraz, na wniosek, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

ROZDZIAŁ II

ORGANIZACJA BEREC

Artykuł 2

Rola BEREC

BEREC:

- a) rozwija i upowszechnia wśród krajowych organów regulacyjnych najlepsze praktyki regulacyjne, takie jak wspólne podejścia, metodologie i wytyczne w sprawie wdrażania ram regulacyjnych UE;
- b) udziela, na wniosek, pomocy krajowym organom regulacyjnym w kwestiach regulacyjnych;
- c) wydaje opinie w sprawie projektów decyzji, zaleceń i wytycznych Komisji, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, w dyrektywie ramowej i w dyrektywach szczegółowych;
- d) sporządza sprawozdania i doradza, na uzasadniony wniosek Komisji lub z własnej inicjatywy, oraz wydaje opinie dla Parlamentu Europejskiego i Rady, na uzasadniony wniosek lub z własnej inicjatywy, we wszelkich kwestiach dotyczących łączności elektronicznej należących do zakresu jego kompetencji;
- e) wspiera, na wniosek, Parlament Europejski, Radę i Komisję oraz krajowe organy regulacyjne w stosunkach, dyskusjach i wymianie ze stronami trzecimi; wspiera Komisję oraz krajowe organy regulacyjne w upowszechnianiu najlepszych rozwiązań regulacyjnych wśród stron trzecich.

Artykuł 3

Zadania BEREC

1. Zadania BEREC obejmują:
 - a) wydawanie opinii w sprawie przygotowanych przez krajowe organy regulacyjne projektów środków dotyczących definicji rynku, wskazywania przedsiębiorstw o znaczącej pozycji rynkowej oraz stosowania środków naprawczych zgodnie z art. 7 i 7a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa); współpraca i współdziałanie z krajowymi organami regulacyjnymi zgodnie z art. 7 i 7a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
 - b) wydawanie opinii dotyczących projektów zaleceń lub wytycznych w sprawie formy, treści i poziomu szczegółowości informacji, które mają być podawane w powiadomieniach zgodnie z art. 7b dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
 - c) konsultacje w związku z projektami zaleceń dotyczących rynków właściwych produktów i usług zgodnie z art. 15 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);

- d) wydawanie opinii dotyczących projektów decyzji w sprawie określania rynków ponadpaństwowych zgodnie z art. 15 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
- e) udzielanie pomocy, na wniosek, krajowym organom regulacyjnym, w kontekście analizy rynku właściwego zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
- f) wydawanie opinii dotyczących projektów decyzji i zaleceń w sprawie harmonizacji zgodnie z art. 19 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
- g) konsultacje i wydawanie opinii dotyczących sporów transgranicznych zgodnie z art. 21 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa);
- h) wydawanie opinii dotyczących projektów decyzji w sprawie zezwolenia lub odmowy zezwolenia na zastosowanie środków wyjątkowych przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z art. 8 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie);
- i) konsultacje w sprawie projektów środków dotyczących skutecznego dostępu do numeru alarmowego „112” zgodnie z art. 26 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej);
- j) konsultacje w sprawie projektów środków dotyczących skutecznego wdrażania zakresu numeracyjnego zaczynającego się na „116”, w szczególności specjalnej linii umożliwiającej zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci „116000”, zgodnie z art. 27a dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej);
- k) wspieranie Komisji w uaktualnianiu załącznika II do dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) zgodnie z art. 9 tej dyrektywy;
- l) udzielanie, na wniosek, pomocy krajowym organom regulacyjnym w kwestiach dotyczących oszustw lub nadużycia zasobów numeracyjnych we Wspólnocie, w szczególności w odniesieniu do usług transgranicznych;
- m) wydawanie opinii mających na celu zapewnienie rozwoju wspólnych zasad i wymogów odnoszących się do dostawców transgranicznych usług dla przedsiębiorców;
- n) monitorowanie i składanie sprawozdań dotyczących sektora łączności elektronicznej oraz publikowanie rocznego sprawozdania w sprawie rozwoju sytuacji w tym sektorze.

2. BEREC może, na uzasadniony wniosek Komisji, zdecydować jednomyślnie o przyjęciu innych szczególnych zadań niezbędnych do wypełnienia swojej roli w ramach zakresu określonego w art. 1 ust. 2.

3. Krajowe organy regulacyjne i Komisja w najwyższym stopniu uwzględniają wszelkie opinie, zalecenia, wytyczne, rady lub najlepsze praktyki regulacyjne przyjęte przez BEREC. W stosownych przypadkach BEREC może, przed wydaniem swojej opinii dla Komisji, skonsultować się z odpowiednimi krajowymi organami ds. ochrony konkurencji.

Artykuł 4

Skład i organizacja BEREC

1. W skład BEREC wchodzi Rada Organów Regulacyjnych.
2. Rada Organów Regulacyjnych złożona jest z jednego przedstawiciela z każdego państwa członkowskiego, będącego zwierzchnikiem lub wyższym rangą mianowanym przedstawicielem krajowego organu regulacyjnego utworzonego w każdym państwie członkowskim, odpowiedzialnym przede wszystkim za nadzór nad bieżącym funkcjonowaniem rynków sieci i usług łączności elektronicznej.

Wykonując zadania powierzone mu na mocy niniejszego rozporządzenia, BEREC działa niezależnie.

Członkowie Rady Organów Regulacyjnych nie zwracają się do jakiegokolwiek rządu, do Komisji ani do jakichkolwiek podmiotów publicznych lub prywatnych o instrukcje, ani nie przyjmują takich instrukcji.

Krajowe organy regulacyjne mianują po jednym zastępcy członka z każdego państwa członkowskiego.

Komisja uczestniczy w posiedzeniach BEREC jako obserwator i jest reprezentowana na odpowiednim szczeblu.

3. Krajowe organy regulacyjne z państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) oraz z państw kandydujących do członkostwa w Unii Europejskiej mają status obserwatora i są reprezentowane na odpowiednim szczeblu. BEREC może zapraszać na swoje posiedzenia innych ekspertów i obserwatorów.

4. Rada Organów Regulacyjnych powołuje spośród swoich członków przewodniczącego i wiceprzewodniczącego(-ych) zgodnie z regulaminem wewnętrznym BEREC. Jeżeli przewodniczący nie może pełnić tych obowiązków, zastępuje go automatycznie wiceprzewodniczący. Kadencja przewodniczącego i wiceprzewodniczącego trwa jeden rok.

5. Bez uszczerbku dla funkcji Rady Organów Regulacyjnych w odniesieniu do zadań przewodniczącego, przewodniczący nie zwraca się o instrukcje do jakiegokolwiek rządu ani krajowego organu regulacyjnego, do Komisji ani do żadnego innego podmiotu publicznego lub prywatnego, ani nie przyjmuje takich instrukcji.

6. Posiedzenia plenarne Rady Organów Regulacyjnych zwoływane są przez przewodniczącego i odbywają się co najmniej cztery razy w roku na sesjach zwyczajnych. Posiedzenia nadzwyczajne zwoływane są również z inicjatywy przewodniczącego, na wniosek Komisji lub na wniosek co najmniej jednej trzeciej członków rady. Porządek obrad posiedzeń ustalany jest przez przewodniczącego i podawany do wiadomości publicznej.

7. Prace BEREC mogą odbywać się w eksperckich grupach roboczych.

8. Komisja zapraszana jest na wszystkie posiedzenia plenarne Rady Organów Regulacyjnych.

9. Rada Organów Regulacyjnych stanowi większością dwóch trzecich głosów wszystkich swoich członków, o ile przepisy niniejszego rozporządzenia, dyrektywy ramowej lub dyrektyw szczegółowych nie stanowią inaczej. Każdy z członków lub zastępców członków dysponuje jednym głosem. Decyzje Rady Organów Regulacyjnych podawane są do wiadomości publicznej i na wniosek krajowego organu regulacyjnego zawierają jego zastrzeżenia.

10. Rada Organów Regulacyjnych przyjmuje i udostępnia publicznie regulamin wewnętrzny BEREC. Regulamin wewnętrzny szczegółowo określa procedurę głosowania, w tym warunki, na jakich jeden z członków może działać w imieniu innego członka, zasady dotyczące quorum oraz terminy powiadamiania o posiedzeniach. Ponadto regulamin wewnętrzny gwarantuje, że członkowie Rady Organów Regulacyjnych przed każdym posiedzeniem otrzymują pełny porządek obrad i propozycje wniosków, tak aby umożliwić im zaproponowanie poprawek przed głosowaniem. Regulamin wewnętrzny może również, między innymi, określać procedury głosowania w sytuacjach pilnych.

11. Urząd, o którym mowa w art. 6, dostarcza BEREC wsparcia administracyjnego oraz wiedzy fachowej.

Artykuł 5

Zadania Rady Organów Regulacyjnych

1. Rada Organów Regulacyjnych wykonuje zadania BEREC określone w art. 3 i podejmuje wszystkie decyzje dotyczące wypełniania jego obowiązków.

2. Rada Organów Regulacyjnych zatwierdza dobrowolny wkład finansowy państw członkowskich lub krajowych organów regulacyjnych, zanim zostanie on wpłacony, zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. b) w drodze następujących procedur:

a) jednomyślnie, w przypadku gdy wszystkie państwa członkowskie lub krajowe organy regulacyjne zdecydowały o wniesieniu wkładu;

b) zwykłą większością głosów, w przypadku gdy pewna liczba państw członkowskich lub krajowych organów regulacyjnych działając jednomyślnie podjęła decyzję o wniesieniu wkładu.

3. Rada Organów Regulacyjnych przyjmuje w imieniu BEREC szczegółowe przepisy dotyczące prawa dostępu do dokumentów będących w posiadaniu BEREC, zgodnie z art. 22.

4. Rada Organów Regulacyjnych, po konsultacji z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 17, przyjmuje roczny program prac BEREC przed końcem każdego roku poprzedzającego rok, którego dotyczy program prac. Rada Organów Regulacyjnych przekazuje roczny program prac Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji natychmiast po jego zatwierdzeniu.

5. Rada Organów Regulacyjnych przyjmuje roczne sprawozdanie z działalności BEREC i przekazuje je co roku, do dnia 15 czerwca, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz Trybunałowi Obrachunkowemu. Parlament Europejski może zwrócić się do przewodniczącego Rady Organów Regulacyjnych o omówienie w nim odnośnych kwestii związanych z działalnością BEREC.

Artykuł 6

Urząd

1. Niniejszym ustanawia się Urząd będący organem wspólnotowym posiadającym osobowość prawną w rozumieniu art. 185 rozporządzenia finansowego. Punkt 47 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. ma zastosowanie do Urzędu.

2. W szczególności Urząd, zgodnie ze wskazaniami Rady Organów Regulacyjnych:

— zapewnia BEREC wsparcie w zakresie administracji i wiedzy fachowej,

— zbiera informacje od krajowych organów regulacyjnych oraz wymienia i przekazuje informacje związane z rolą i zadaniami określonymi w art. 2 lit. a) i art. 3,

— upowszechnia najlepsze rozwiązania regulacyjne wśród krajowych organów regulacyjnych, zgodnie z art. 2 lit. a),

— wspiera przewodniczącego w przygotowywaniu prac Rady Organów Regulacyjnych,

— na wniosek Rady Organów Regulacyjnych powołuje eksperckie grupy robocze oraz zapewnia wsparcie w celu zapewnienia ich sprawnego funkcjonowania.

3. W skład Urzędu wchodzi:

a) komitet zarządzający;

b) dyrektor zarządzający.

4. W każdym państwie członkowskim Urząd posiada zdolność prawną o najszerszym zakresie przyznawanym przez prawo krajowe osobom prawnym. Urząd może w szczególności nabywać lub zbywać majątek ruchomy i nieruchomy oraz być stroną w postępowaniach sądowych.

5. Urzędem kieruje dyrektor zarządzający; Urząd dysponuje personelem w liczbie ściśle ograniczonej do liczby wymaganej do wykonywania jego obowiązków. Liczba personelu proponowana jest przez członków komitetu zarządzającego i dyrektora zarządzającego zgodnie z art. 11. Każda propozycja zwiększenia liczby personelu może zostać przyjęta wyłącznie jednomyślną decyzją komitetu zarządzającego.

Artykuł 7

Komitet zarządzający

1. Komitet zarządzający składa się z jednego przedstawiciela z każdego państwa członkowskiego będącego zwierzchnikiem lub wyższym rangą mianowanym przedstawicielem niezależnego krajowego organu regulacyjnego utworzonego w każdym państwie członkowskim, odpowiedzialnym przede wszystkim za nadzór nad bieżącym funkcjonowaniem rynków sieci i usług łączności elektronicznej oraz z jednego przedstawiciela Komisji.

Każdy członek dysponuje jednym głosem.

Przepisy art. 4 mają odpowiednie zastosowanie do komitetu zarządzającego.

2. Komitet zarządzający powołuje dyrektora zarządzającego. Wyznaczony dyrektor zarządzający nie bierze udziału w przygotowaniu takiej decyzji ani w głosowaniu nad nią.

3. Komitet zarządzający udziela dyrektorowi zarządzającemu wskazówek dotyczących wykonywania zadań dyrektora zarządzającego.

4. Komitet zarządzający odpowiedzialny jest za wybór personelu.

5. Komitet zarządzający wspiera eksperckie grupy robocze w ich pracach.

Artykuł 8

Dyrektor zarządzający

1. Dyrektor zarządzający odpowiada przed komitetem zarządzającym. Podczas wykonywania swych zadań dyrektor zarządzający nie zwraca się o instrukcje do jakiegokolwiek państwa członkowskiego, jakiegokolwiek krajowego organu regulacyjnego, do Komisji ani strony trzeciej, ani nie przyjmuje takich instrukcji.

2. Dyrektor zarządzający powoływany jest przez komitet zarządzający w drodze otwartego konkursu na podstawie osiągnięć, umiejętności i doświadczenia istotnych w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej. Przed mianowaniem kandydata osoba wybranej przez komitet zarządzający może być przedmiotem niewiążącej opinii Parlamentu Europejskiego. W tym celu kandydata wzywa się do złożenia oświadczenia przed właściwą komisją Parlamentu Europejskiego i udzielenia odpowiedzi na pytania zadane przez członków tej komisji.

3. Kadencja dyrektora zarządzającego trwa trzy lata.

4. Komitet zarządzający, uwzględniając sprawozdanie z oceny przygotowane przez przewodniczącego i tylko w przypadkach gdy jest to uzasadnione zadaniami i wymogami BEREC, może jednokrotnie przedłużyć kadencję dyrektora zarządzającego o nie więcej niż trzy lata.

Komitet zarządzający informuje Parlament Europejski o każdym zamiarze przedłużenia kadencji dyrektora zarządzającego.

W przypadku nieprzedłużenia kadencji dyrektor zarządzający pełni swoje funkcje do czasu mianowania swojego następcy.

Artykuł 9

Zadania dyrektora zarządzającego

1. Dyrektor zarządzający odpowiada za kierownictwo nad Urzędem.

2. Dyrektor zarządzający uczestniczy w przygotowaniu programu prac Rady Organów Regulacyjnych, komitetu zarządzającego i eksperckich grup roboczych. Uczestniczy, bez prawa głosu, w pracach Rady Organów Regulacyjnych i komitetu zarządzającego.

3. Co roku dyrektor zarządzający wspiera komitet zarządzający w przygotowywaniu projektu programu prac Urzędu na następny rok. Projekt programu prac przedkłada się komitetowi zarządzającemu do dnia 30 czerwca i jest zatwierdzany przez komitet zarządzający do dnia 30 września, co nie przesądza ostatecznej decyzji w sprawie dotacji podejmowanej przez Parlament Europejski i Radę (zwane dalej razem „władzą budżetową”).

4. Dyrektor zarządzający odpowiedzialny jest za nadzór nad realizacją rocznego programu prac Urzędu według wskazań Rady Organów Regulacyjnych.

5. Dyrektor zarządzający podejmuje, pod nadzorem komitetu zarządzającego, wszelkie niezbędne środki, w szczególności poprzez przyjmowanie wewnętrznych wytycznych administracyjnych oraz publikowanie komunikatów, w celu zapewnienia funkcjonowania Urzędu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

6. Dyrektor zarządzający wykonuje budżet Urzędu pod nadzorem komitetu zarządzającego zgodnie z art. 13.

7. Co roku dyrektor zarządzający uczestniczy w przygotowywaniu projektu rocznego sprawozdania z działalności BEREC, o którym mowa w art. 5 ust. 5.

Artykuł 10

Personel

1. Do pracowników Urzędu, w tym do jego dyrektora zarządzającego, stosuje się Regulamin pracowniczy urzędników Wspólnot Europejskich i Warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich, ustanowione rozporządzeniem Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68⁽¹⁾ oraz przepisy przyjęte wspólnie przez instytucje Wspólnot Europejskich do celów stosowania regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia.

2. Komitet zarządzający, w porozumieniu z Komisją, przyjmuje niezbędne przepisy wykonawcze, zgodnie z przepisami art. 110 Regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich.

⁽¹⁾ Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1.

3. Uprawnienia przyznane organowi mianującemu na mocy Regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich oraz uprawnienia przyznane organowi upoważnionemu do zawierania umów na mocy Warunków zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich wykonywane są przez wiceprzewodniczącego komitetu zarządzającego.

4. Komitet zarządzający może przyjmować przepisy umożliwiające czasowe zatrudnianie oddelegowanych ekspertów krajowych z państw członkowskich na okres nieprzekraczający trzech lat.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY FINANSOWE

Artykuł 11

Budżet Urzędu

1. Przychody i środki Urzędu obejmują w szczególności:
 - a) dotację wspólnotową zapisaną we właściwych działach budżetu ogólnego Unii Europejskiej (sekcja „Komisja”) zgodnie z decyzją władzy budżetowej i zgodnie z pkt 47 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r.;
 - b) dobrowolne wkłady finansowe państw członkowskich lub ich krajowych organów regulacyjnych wniesione zgodnie z art. 5 ust. 2. Wkłady te są wykorzystywane do finansowania szczególnych pozycji wśród wydatków operacyjnych określonych w umowie, jaka ma zostać zawarta między Urzędem i państwami członkowskimi lub ich krajowymi organami regulacyjnymi zgodnie z art. 19 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów określonych w art. 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽¹⁾. Każde z państw członkowskich zapewnia, aby krajowe organy regulacyjne posiadały odpowiednio środki finansowe wymagane do udziału w pracach Urzędu. Przed opracowaniem wstępnego projektu budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich Urząd przekazuje organowi władzy budżetowej odpowiednią, terminową i szczegółową dokumentację dotyczącą dochodów przekazanych na mocy niniejszego artykułu.
2. Wydatki Urzędu obejmują koszty personelu, administracyjne, infrastruktury oraz koszty operacyjne.
3. Przychody i wydatki równoważą się.
4. Wszystkie przychody i wydatki ujmowane są w prognozie na każdy rok budżetowy, pokrywający się z rokiem kalendarzowym, oraz ujmowane są w budżecie Urzędu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72.

5. Struktura organizacyjna i finansowa Urzędu poddawana jest przeglądowi pięć lat po dacie utworzenia Urzędu.

Artykuł 12

Uchwalenie budżetu

1. Do dnia 15 lutego każdego roku dyrektor zarządzający wspiera komitet zarządzający w przygotowaniu wstępnego projektu budżetu obejmującego spodziewane w następnym roku budżetowym wydatki wraz z wykazem etatów tymczasowych. Na podstawie projektu komitet zarządzający opracowuje co roku preliminarz dochodów i wydatków Urzędu na następny rok budżetowy. Preliminarz, w tym projekt planu zatrudnienia, przekazywany jest Komisji przez komitet zarządzający do dnia 31 marca.
2. Komisja przekazuje preliminarz władzy budżetowej wraz ze wstępnym projektem budżetu ogólnego Unii Europejskiej.
3. Na podstawie preliminarza Komisja wykazuje we wstępnym projekcie budżetu ogólnego Unii Europejskiej szacunkowe wartości niezbędne jej zdaniem w odniesieniu do planu zatrudnienia oraz proponuje kwotę dotacji.
4. Władza budżetowa przyjmuje plan zatrudnienia dla Urzędu.
5. Budżet Urzędu sporządza komitet zarządzający. Budżet staje się budżetem ostatecznym po ostatecznym przyjęciu budżetu ogólnego Unii Europejskiej. W razie konieczności budżet jest odpowiednio dostosowywany.
6. Komitet zarządzający niezwłocznie powiadamia władzę budżetową o zamiarze realizacji wszelkich projektów, które mogą mieć znaczące następstwa finansowe dla finansowania jego budżetu, w szczególności w zakresie projektów związanych z nieruchomościami, takich jak najem lub zakup budynków. Informuje o tym również Komisję. Jeżeli którykolwiek organ władzy budżetowej zamierza wydać opinię, powiadamia komitet zarządzający o tym zamiarze w terminie dwóch tygodni od otrzymania informacji o projekcie dotyczącym nieruchomości. W przypadku braku odpowiedzi komitet zarządzający może przystąpić do planowanego działania.

Artykuł 13

Wykonanie i kontrola budżetu

1. Dyrektor zarządzający działa w charakterze urzędnika zatwierdzającego i wykonuje budżet Urzędu pod nadzorem komitetu zarządzającego.
2. Komitet zarządzający sporządza dla Urzędu roczne sprawozdanie z działalności wraz z poświadczeniem wiarygodności. Dokumenty te podawane są do wiadomości publicznej.

3. Do dnia 1 marca po zamknięciu każdego roku budżetowego księgowy Urzędu przekazuje tymczasowe sprawozdanie finansowe księgowemu Komisji oraz Trybunałowi Obrachunkowemu wraz ze sprawozdaniem z gospodarowania budżetem i finansami za dany rok budżetowy. Księgowy Urzędu przesyła również sprawozdanie z gospodarowania budżetem i finansami Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 31 marca następnego roku. Księgowy Komisji konsoliduje następnie tymczasowe sprawozdania finansowe instytucji i organów zdecentralizowanych zgodnie z art. 128 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002.

4. Do dnia 31 marca po zamknięciu każdego roku budżetowego księgowy Komisji przekazuje Trybunałowi Obrachunkowemu tymczasowe sprawozdania finansowe Urzędu wraz ze sprawozdaniem z gospodarowania budżetem i finansami w danym roku budżetowym. Sprawozdanie z gospodarowania budżetem i finansami w danym roku budżetowym przekazywane jest również Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Po otrzymaniu uwag Trybunału Obrachunkowego w sprawie tymczasowych sprawozdań finansowych Urzędu, zgodnie z art. 129 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002, dyrektor zarządzający, działając na własną odpowiedzialność, sporządza ostateczne sprawozdania finansowe Urzędu i przekazuje je do zaopiniowania komitetowi zarządzającemu.

6. Komitet zarządzający wydaje opinię w sprawie ostatecznych sprawozdań finansowych Urzędu.

7. Do dnia 1 lipca po zamknięciu roku budżetowego dyrektor zarządzający przekazuje ostateczne sprawozdania finansowe, wraz z opinią komitetu zarządzającego, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu.

8. Ostateczne sprawozdania finansowe zostają opublikowane.

9. Komitet zarządzający przesyła Trybunałowi Obrachunkowemu odpowiedź na jego uwagi do dnia 15 października. Komitet zarządzający przesyła również tę odpowiedź Parlamentowi Europejskiemu i Komisji.

10. Komitet zarządzający przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, na jego wniosek oraz zgodnie z art. 146 ust. 3 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, wszelkie informacje niezbędne do sprawnego przebiegu procedury udzielania absolutorium na dany rok budżetowy.

11. Parlament Europejski, na zalecenie Rady stanowiącej kwalifikowaną większością głosów, do dnia 15 maja roku N + 2, udziela komitetowi zarządzającemu absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy N.

Artykuł 14

Systemy kontroli wewnętrznej

Audytor wewnętrzny Komisji odpowiedzialny jest za kontrolę Urzędu.

Artykuł 15

Regulacje finansowe

Rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 ma zastosowanie do Urzędu. Dalsze przepisy finansowe mające zastosowanie do Urzędu sporządzane są przez komitet zarządzający po konsultacji z Komisją. Przepisy te mogą, za uprzednią zgodą Komisji, odbiegać od rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002, jeżeli wymagają tego szczególnie potrzeby operacyjne Urzędu.

Artykuł 16

Środki zwalczania nadużyć finansowych

1. Do celów zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i innych nielegalnych działań stosuje się bez żadnych ograniczeń przepisy rozporządzenia (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącego dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) ⁽¹⁾.

2. Urząd przystępuje do Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 25 maja 1999 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Wspólnot Europejskich dotyczącego wewnętrznych dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) ⁽²⁾ oraz niezwłocznie przyjmuje stosowne przepisy odnoszące się do całego personelu Urzędu.

3. Decyzje dotyczące finansowania oraz wynikające z nich umowy oraz instrumenty wykonawcze muszą wyraźnie stwierdzać, że Trybunał Obrachunkowy i OLAF mogą w razie konieczności przeprowadzać na miejscu kontrole wśród beneficjentów środków finansowych wydatkowanych przez Urząd oraz pracowników odpowiedzialnych za przydzielanie tych środków.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 17

Konsultacje

Przed przyjęciem opinii, najlepszych rozwiązań regulacyjnych lub sprawozdań BEREC konsultuje się, w stosownych przypadkach, z zainteresowanymi stronami i umożliwia im zgłoszenie uwag w rozsądnym terminie. BEREC udostępnia publicznie wyniki konsultacji bez uszczerbku dla art. 20.

⁽¹⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 15.

Artykuł 18

Przejrzystość i odpowiedzialność

BEREC i Urząd wykonują swoje działania z zachowaniem wysokiego stopnia przejrzystości. BEREC i Urząd zapewniają, aby społeczeństwo i wszelkie zainteresowane strony otrzymywały obiektywne, rzetelne i łatwo dostępne informacje, w szczególności w odniesieniu do wyników ich pracy.

Artykuł 19

Przekazywanie informacji BEREC i Urzędowi

Komisja i krajowe organy regulacyjne przekazują BEREC i Urzędowi informacje, o które się zwróca, aby umożliwić im wykonywanie swoich zadań. Postępowanie z tymi informacjami określają przepisy art. 5 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

Artykuł 20

Poufność

Z zastrzeżeniem art. 22 ani BEREC, ani Urząd nie publikują ani nie ujawniają stronom trzecim otrzymywanych i przetwarzanych informacji, jeżeli zwrócono się o ich poufne traktowanie.

Członkowie Rady Organów Regulacyjnych i komitetu zarządzającego, dyrektor zarządzający, eksperci zewnętrzni, w tym eksperci z eksperckich grup roboczych oraz członkowie personelu Urzędu podlegają, nawet po zakończeniu pełnienia przez nich obowiązków, wymogom dotyczącym poufności zgodnie z art. 287 Traktatu.

BEREC i Urząd wprowadzają do swoich własnych regulaminów wewnętrznych praktyczne ustalenia w sprawie wdrażania zasad poufności, o których mowa w ust. 1 i 2.

Artykuł 21

Deklaracja interesów

Członkowie Rady Organów Regulacyjnych i komitetu zarządzającego, dyrektor zarządzający oraz członkowie personelu Urzędu składają coroczną deklarację zobowiązań i deklarację interesów, wskazujące wszelkie bezpośrednie lub pośrednie interesy, które mogłyby być uważane za szkodliwe dla ich niezależności. Deklaracje te składane są w formie pisemnej. Deklaracja interesów złożona przez członków Rady Organów Regulacyjnych i komitetu zarządzającego oraz przez dyrektora zarządzającego, podawana jest do publicznej wiadomości.

Artykuł 22

Dostęp do dokumentów

1. Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji ⁽¹⁾ stosuje się do dokumentów znajdujących się w posiadaniu BEREC i Urzędu.

2. Rada Organów Regulacyjnych i komitet zarządzający przyjmują praktyczne środki dotyczące stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w ciągu sześciu miesięcy od daty rzeczywistego rozpoczęcia działalności, odpowiednio, przez BEREC i Urząd.

3. Decyzje podejmowane zgodnie z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 mogą być przedmiotem skarg wnoszonych do Rzecznika Praw Obywatelskich lub postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, na warunkach określonych odpowiednio w art. 195 i 230 Traktatu.

Artykuł 23

Przywileje i immunitety

Do Urzędu i jego personelu zastosowanie ma Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich.

Artykuł 24

Odpowiedzialność Urzędu

1. W przypadku odpowiedzialności pozaumownej Urząd, zgodnie z zasadami ogólnymi wspólnymi dla praw państw członkowskich, naprawia wszelkie szkody wyrządzone przez Urząd lub jego personel podczas wykonywania swoich obowiązków. Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich posiada jurysdykcję we wszelkich sporach dotyczących naprawy takich szkód.

2. Osobistą odpowiedzialność finansową i dyscyplinarną personelu Urzędu wobec Urzędu regulują odpowiednie przepisy mające zastosowanie do personelu Urzędu.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 25

Ocena i przegląd

W ciągu trzech lat po rzeczywistym rozpoczęciu działalności, odpowiednio, BEREC i Urzędu Komisja publikuje sprawozdanie oceniające doświadczenia nabyte w wyniku działalności BEREC i Urzędu. Sprawozdanie oceniające obejmuje wyniki osiągnięte przez BEREC i Urząd oraz ich metody pracy, w odniesieniu do ich celów, mandatów i zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz w ich rocznych programach prac. Sprawozdanie

⁽¹⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43.

oceniające uwzględnia opinie zainteresowanych stron, zarówno na poziomie Wspólnoty, jak i na poziomie krajowym oraz jest przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Parlament Europejski wydaje opinię na temat sprawozdania oceniającego.

Artykuł 26

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 25 listopada 2009 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
J. BUZEK
Przewodniczący

W imieniu Rady
Å. TORSTENSSON
Przewodniczący

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/136/WE

z dnia 25 listopada 2009 r.

zmieniająca dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Inspektora Ochrony Danych ⁽³⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽⁴⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Funkcjonowanie pięciu dyrektyw, które stanowią obowiązujące ramy regulacyjne dla sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie) ⁽⁵⁾, dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach) ⁽⁶⁾, dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r.

w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) ⁽⁷⁾, dyrektywa 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) ⁽⁸⁾ oraz dyrektywa 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) ⁽⁹⁾ (zwane razem „dyrektywą ramową i dyrektywami szczegółowymi”) podlega okresowemu przeglądowi przeprowadzanemu przez Komisję w szczególności w celu określenia potrzeby zmiany w świetle rozwoju techniki i sytuacji rynkowej.

- (2) Swoje wnioski w tym względzie Komisja przedstawiła w komunikacie z dnia 29 czerwca 2006 r. dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie przeglądu ram regulacyjnych UE dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej.
- (3) Reforma ram regulacyjnych UE w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej, w tym udoskonalenie przepisów o niepełnosprawnych użytkownikach końcowych, stanowi zasadniczy krok ku stworzeniu jednocześnie jednolitego europejskiej przestrzeni informacyjnej oraz zintegrowanego społeczeństwa informacyjnego. Cele te zostały uwzględnione w strategicznych ramach na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego, o których mowa w komunikacie Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 1 czerwca 2005 r., zatytułowanym „i-2010 — Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”.
- (4) Fundamentalnym wymogiem usługi powszechnej jest zapewnienie użytkownikom, na życzenie, przyłączenia do publicznej sieci łączności w stałej lokalizacji, po przystępnej cenie. Wymóg ten dotyczy zapewniania lokalnych, krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych, usług transmisji dla faksu oraz przesyłu danych, których zapewnianie może zostać ograniczone przez państwa członkowskie do głównej siedziby lub głównego miejsca

⁽¹⁾ Dz.U. C 224 z 30.8.2008, s. 50.⁽²⁾ Dz.U. C 257 z 9.10.2008, s. 51.⁽³⁾ Dz.U. C 181 z 18.7.2008, s. 1.⁽⁴⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 16 lutego 2009 r. (Dz.U. C 103 E z 5.5.2009, s. 40), stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 6 maja 2009 r. oraz decyzja Rady z dnia 26 października 2009 r.⁽⁵⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 7.⁽⁶⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 21.⁽⁷⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33.⁽⁸⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51.⁽⁹⁾ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.

zamieszkania użytkownika końcowego. Nie powinno być ograniczeń w odniesieniu do środków technicznych, przy pomocy których zostaje to zapewnione, uwzględniając technologie przewodowe lub bezprzewodowe, ani żadnych ograniczeń w odniesieniu do tego, którzy operatorzy wykonują całość lub część obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

- (5) Połączenia transmisji danych z publiczną siecią łączności w stałej lokalizacji powinny móc wspierać przesyłanie danych z szybkością pozwalającą na dostęp do usług *online*, takich jak te dostarczane za pośrednictwem publicznego Internetu. Szybkość dostępu do Internetu, z jaką ma do czynienia dany użytkownik, może zależeć od szeregu czynników, w tym od zdolności przyłączeniowej dostawcy (dostawców) Internetu, jak również od danego zastosowania, do jakiego używa się połączenia. Szybkość przesyłania danych, jaką może umożliwić przyłączenie do publicznej sieci łączności, zależy od możliwości urządzenia końcowego abonenta, jak również od połączenia. Z tego powodu nie jest właściwe wymaganie na poziomie Wspólnoty określonych szybkości przesyłu danych lub bitów. Konieczna jest elastyczność, aby państwa członkowskie mogły w razie konieczności podejmować środki w celu zapewnienia przesyłu danych w ramach połączenia o zadowalającej szybkości, która wystarczy, aby umożliwić funkcjonalny dostęp do Internetu określony przez państwa członkowskie, przy należyтым uwzględnieniu szczególnej sytuacji panującej na rynkach krajowych, na przykład przeważających technologii wykorzystywanych przez większość abonentów w danym państwie członkowskim oraz wykonalności technologicznej, pod warunkiem że środki te będą zmierzały do minimalizowania zakłóceń na rynku. W przypadku gdy – przy należyтым uwzględnieniu kosztów i przychodów, jak również niematerialnych korzyści płynących ze świadczenia odnośnych usług – środki takie stwarzają niesprawiedliwe obciążenie dla przedsiębiorstwa wyznaczonego, można to brać pod uwagę podczas wszelkich kalkulacji kosztów netto wynikających z obowiązku świadczenia usługi powszechnej. Można również wdrażać alternatywne formy finansowania podstawowej infrastruktury sieciowej, obejmujące finansowanie wspólnotowe lub środki krajowe zgodnie z prawem wspólnotowym.
- (6) Pozostaje to bez uszczerbku dla konieczności przeprowadzenia przez Komisję przeglądu obowiązków świadczenia usługi powszechnej, który może obejmować finansowanie takich obowiązków, zgodnie z art. 15 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej), oraz, w stosownych przypadkach, przedstawienia wniosków w sprawie reformy służącej realizacji celów interesu publicznego.
- (7) Ze względu na jasność i przejrzystość niniejsza dyrektywa dotyczy jedynie zmian dyrektyw 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) i 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej).
- (8) Bez uszczerbku dla dyrektywy 1999/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie

urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności⁽¹⁾, a w szczególności dla wymogów dotyczących niepełnosprawności określonych w jej art. 3 ust. 3 lit. f), niektóre aspekty urządzeń końcowych, w tym urządzeń dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych, niezależnie od tego, czy ich specjalne potrzeby wynikają z niepełnosprawności, czy też z podeszłego wieku, powinny zostać objęte zakresem dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej), aby ułatwić tym użytkownikom dostęp do sieci i korzystanie z usług. Urządzenia takie obejmują obecnie końcowe odbiorcze urządzenia radiowe i telewizyjne oraz specjalne urządzenia końcowe dla użytkowników końcowych z wadą słuchu.

- (9) Państwa członkowskie powinny wprowadzić środki promujące tworzenie rynku dla szeroko dostępnych produktów i usług oferujących rozwiązania dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych. Można tego dokonać między innymi odwołując się do norm europejskich, wprowadzając wymogi w zakresie dostępności elektronicznej („e-dostępności”) w ramach procedur udzielania zamówień publicznych i zaproszeń do składania ofert dotyczących świadczenia usług oraz wdrażając przepisy chroniące prawa niepełnosprawnych użytkowników końcowych.
- (10) Jeżeli przedsiębiorstwo wyznaczone do świadczenia usługi powszechnej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) postanowi zbyć znaczną część – z punktu widzenia swojego obowiązku świadczenia usługi powszechnej – lub całość aktywów swojej lokalnej sieci dostępu na terytorium krajowym na rzecz odrębnego podmiotu prawnego należącego do innego właściciela ostatecznego, krajowy organ regulacyjny powinien ocenić skutki transakcji w celu zapewnienia ciągłości obowiązków świadczenia usługi powszechnej na całym terytorium krajowym lub jego częściach. W tym celu przedsiębiorstwo powinno z wyprzedzeniem poinformować o zbyciu krajowy organ regulacyjny, który nałożył obowiązki świadczenia usługi powszechnej. Ocena krajowego organu regulacyjnego powinna pozostać bez uszczerbku dla dokonania transakcji.
- (11) Rozwój technologiczny doprowadził do znacznego zmniejszenia liczby publicznych automatów telefonicznych. W celu zapewnienia neutralności technologicznej i stałego dostępu ogółu obywateli do telefonii głosowej, krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość nakładania obowiązków na przedsiębiorstwa, aby zapewnić nie tylko publiczne automaty telefoniczne z myślą o sprostaniu rozsądnym potrzebom użytkowników końcowych, lecz także, aby zapewnić, w stosownych przypadkach, alternatywne publiczne punkty dostępowe telefonii głosowej w tym celu.
- (12) Należy zagwarantować niepełnosprawnym użytkownikom końcowym dostęp do usług równoważny dostępowi dla pozostałych użytkowników końcowych. W tym celu dostęp powinien być równoważny pod względem funkcjonalnym, w taki sposób, aby niepełnosprawni użytkownicy końcowi korzystali z tego samego stopnia dostępności usług, jak inni użytkownicy końcowi, choć przy wykorzystaniu innych środków.

⁽¹⁾ Dz.U. L 91 z 7.4.1999, s. 10.

- (13) Należy dostosować definicje tak, aby były zgodne z zasadą neutralności technologicznej i zachowały aktualność w świetle rozwoju technologicznego. Należy przede wszystkim oddzielić warunki świadczenia usług od samych elementów składających się na definicję publicznie dostępnej usługi telefonicznej, tj. usługi łączności elektronicznej udostępnionej publicznie do inicjowania i odbierania, bezpośrednio lub pośrednio, wywołań krajowych lub krajowych i międzynarodowych za pośrednictwem numeru lub numerów istniejących w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji telefonicznej, bez względu na to, czy usługa ta opiera się na komutacji łączy czy na technologii komutacji pakietów. Cechą charakterystyczną takiej usługi jest jej dwukierunkowość, co pozwala obu stronom na wykonywanie połączeń. Usługa, która nie spełnia wszystkich tych warunków, np. opcja „click-through” na internetowej stronie obsługi klienta, nie jest publicznie dostępną usługą telefoniczną. Publicznie dostępne usługi telefoniczne obejmują także środki komunikacji przeznaczone specjalnie dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych korzystających z usług transmisji tekstu lub usług całkowitej konwersacji.
- (14) Należy wyjaśnić, że pośrednie świadczenie usług mogłoby dotyczyć sytuacji, w których inicjowanie odbywa się poprzez selekcję lub preselekcję dostawcy, lub w których dostawca usług odsprzedaje lub świadczy pod inną marką publicznie dostępne usługi telefoniczne świadczone przez inne przedsiębiorstwo.
- (15) W wyniku rozwoju technologicznego i zmian na rynku, sieci w coraz większym stopniu przechodzą na stosowanie technologii protokołu internetowego (IP), a konsumenci mają coraz większe możliwości wyboru między wieloma konkurującymi dostawcami usług głosowych. Dlatego też państwa członkowskie powinny mieć możliwość oddzielenia obowiązków świadczenia usługi powszechnej, dotyczących zapewnienia przyłączenia do publicznej sieci łączności w stałej lokalizacji od świadczenia publicznie dostępnej usługi telefonicznej. Takie oddzielenie nie powinno wpłynąć na zakres obowiązków świadczenia usługi powszechnej, określonych i poddawanych przeglądowi na poziomie Wspólnoty.
- (16) Zgodnie z zasadą pomocniczości to państwa członkowskie decydują, na podstawie obiektywnych kryteriów, które przedsiębiorstwa zostają wyznaczone do świadczenia usługi powszechnej, w stosownych przypadkach uwzględniając zdolność i gotowość przedsiębiorstw do podjęcia całości lub części obowiązku świadczenia usługi powszechnej. Nie oznacza to, że podczas wyznaczania przedsiębiorstw państwa członkowskie nie mogą stosować szczególnych, uzasadnionych wymogami skuteczności warunków, w tym między innymi grupowania obszarów lub komponentów geograficznych, lub określać minimalnego okresu wyznaczenia.
- (17) Krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie monitorować zmiany i poziom taryf detalicznych na usługi, które mieszczą się w zakresie obowiązku świadczenia usługi powszechnej nawet wówczas, gdy państwo członkowskie nie wyznaczyło jeszcze przedsiębiorstwa do świadczenia usługi powszechnej. W takim przypadku monitorowanie należy przeprowadzać w taki sposób, aby nie stanowiło ono nadmiernego obciążenia administracyjnego ani dla krajowych organów regulacyjnych, ani dla przedsiębiorstw świadczących taką usługę.
- (18) Należy uchylić zbędne obowiązki, które miały ułatwić przejście z ram regulacyjnych z 1998 r. na nowe ramy regulacyjne z 2002 r., wraz z innymi przepisami, które pokrywają się z przepisami określonymi w dyrektywie 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) i które je powielają.
- (19) Wymóg dotyczący zapewnienia minimalnego zestawu linii dzierżawionych na poziomie detalicznym, który był niezbędny do zapewnienia stałego stosowania przepisów ram regulacyjnych z 1998 r. w zakresie linii dzierżawionych, których udostępnianie nie było w wystarczającym stopniu konkurencyjne w czasie wejścia w życie ram regulacyjnych z 2002 r., nie jest już niezbędny i powinien zostać uchylony.
- (20) Dalsze nakładanie bezpośrednio przez przepisy wspólnotowe wymogu selekcji i preselekcji dostawcy mogłoby utrudniać postęp technologiczny. Takie środki zaradcze powinny być raczej nakładane przez krajowe organy regulacyjne w wyniku analizy rynku przeprowadzanej zgodnie z procedurami określonymi w dyrektywie 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) oraz poprzez obowiązki, o których mowa w art. 12 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie).
- (21) Przepisy dotyczące umów powinny mieć zastosowanie nie tylko do konsumentów, lecz także do innych użytkowników końcowych, głównie do mikroprzedsiębiorstw oraz do małych i średnich przedsiębiorstw (zwanych dalej „MŚP”), które mogą preferować umowę dostosowaną do potrzeb konsumenta. W celu uniknięcia nakładania na dostawców usług zbędnego obciążenia administracyjnego oraz zawiłości związanych z definicją MŚP, przepisy dotyczące umów nie powinny mieć automatycznie zastosowania do tego rodzaju innych użytkowników końcowych, ale jedynie na ich życzenie. Państwa członkowskie powinny przyjąć odpowiednie środki, aby promować wśród MŚP świadomość takiej możliwości.
- (22) W związku ze zmianami technologicznymi, w przyszłości – poza zwykłymi formami oznaczenia numerycznego – w użyciu mogą być także inne rodzaje oznaczeń.
- (23) Dostawcy usług łączności elektronicznej umożliwiających połączenia powinni zapewnić, aby ich klienci zostali odpowiednio poinformowani o tym, czy uzyskają dostęp do służb ratunkowych i czy usługi są w jakikolwiek sposób ograniczone (na przykład w odniesieniu do informacji o miejscu przebywania osoby wykonującej połączenie lub przekierowywania połączeń alarmowych). Dostawcy ci powinni również dostarczyć swoim klientom wyraźnych i przejrzystych informacji w pierwotnej umowie oraz w przypadku jakiegokolwiek zmiany w zakresie dostępu, na

- przykład wraz z rachunkami klienta. Informacje te powinny dotyczyć także wszelkich ograniczeń zasięgu terytorialnego wynikających z planowanych operacyjnych parametrów technicznych usługi oraz dostępnej infrastruktury. W przypadku gdy usługa nie jest świadczona w ramach komutowanej sieci telefonicznej, informacje powinny dotyczyć również poziomu niezawodności dostępu oraz informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie w porównaniu z usługą świadczoną w ramach komutowanej sieci telefonicznej, z uwzględnieniem aktualnych standardów technologicznych i standardów jakości, a także wszelkich parametrów jakości usług określonych w dyrektywie 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej).
- (24) W odniesieniu do urzędzeń końcowych umowa z klientem powinna precyzować wszelkie ograniczenia nakładane przez dostawcę w zakresie korzystania z urzędzeń, takich jak blokada SIM w urządzeniach komórkowych – jeżeli ograniczenia takie nie są zabronione przez przepisy krajowe – oraz wszelkie opłaty należne w związku z rozwiązaniem umowy, przed uzgodnionym terminem jej wygaśnięcia lub w tym terminie, w tym wszelkie opłaty nałożone w celu zatrzymania urządzenia.
- (25) Bez nakładania na dostawcę obowiązku podejmowania działań wykraczających poza wymogi prawa wspólnotowego, umowa z klientem powinna również precyzować, jaki rodzaj działań – o ile ma to zastosowanie – dostawca może podjąć w razie wystąpienia zdarzeń naruszających bezpieczeństwo lub integralność, zagrożeń takimi zdarzeniami lub podatnością na wystąpienie takich wydarzeń.
- (26) W celu uwzględnienia kwestii interesu publicznego związanych z usługami łączności oraz, aby zachęcić do ochrony praw i wolności innych, właściwe organy krajowe powinny mieć możliwość wytwarzania i rozpowszechniania, z pomocą dostawców, informacji użyteczności publicznej związanych z korzystaniem z takich usług. Mogłoby to obejmować informacje użyteczności publicznej w odniesieniu do naruszeń praw autorskich, innego bezprawnego wykorzystywania oraz rozpowszechniania treści szkodliwych, oraz porady i sposoby własnej ochrony przed zagrożeniami, które mogą zaistnieć na przykład w związku z ujawnieniem w niektórych przypadkach informacji prywatnych, jak również przed zagrożeniami dla prywatności i danych osobowych, a także dostępność łatwego w użytkowaniu oraz konfigurowalnego oprogramowania lub innych odpowiednich narzędzi umożliwiających ochronę dzieci lub osób podatnych na powyższe zagrożenia. Przepływ informacji mógłby być koordynowany w ramach procedury współpracy ustanowionej w art. 33 ust. 3 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej). Takie informacje użyteczności publicznej należy w razie potrzeby uaktualniać i przedstawiać w sposób zrozumiały w formie elektronicznej i papierowej, zależnie od decyzji państwa członkowskiego, także na stronach internetowych krajowych organów publicznych. Krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie nałożyć na dostawców obowiązek rozpowszechniania tego rodzaju ujednoczonych informacji wszystkim swoim klientom w sposób uznany za właściwy przez krajowe organy regulacyjne. Informacje powinny być również zamieszczane w umowach, w przypadku gdy wymaga tego państwo członkowskie. Rozpowszechnianie takich informacji nie powinno jednak powodować nakładania na przedsiębiorstwa nadmiernych obciążeń. Państwa członkowskie powinny wymagać, aby rozpowszechnianie to następowało w sposób stosowany przez przedsiębiorstwa celem porozumiewania się z abonentami w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.
- (27) Prawo abonentów do odstąpienia od umowy bez ponoszenia kary dotyczy zmian w warunkach umownych nakładanych przez dostawców sieci lub usług łączności elektronicznej.
- (28) Użytkownicy końcowi powinni być w stanie decydować, jakie treści chcą przysłać i otrzymywać oraz z jakich usług, programów, sprzętu i oprogramowania chcą w tym celu korzystać, bez uszczerbku dla konieczności zachowania integralności i bezpieczeństwa sieci i usług. Konkurencyjny rynek zapewni użytkownikom duży wybór treści, aplikacji i usług. Krajowe organy regulacyjne powinny promować umożliwianie użytkownikom dostępu do informacji i ich rozpowszechniania oraz uruchamiania wybranych przez nich aplikacji i usług, jak przewidziano w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Biorąc pod uwagę rosnące znaczenie łączności elektronicznej dla konsumentów i podmiotów gospodarczych, użytkownicy powinni być w każdym przypadku w pełni informowani o wszelkich warunkach ograniczających korzystanie z usług łączności elektronicznej wprowadzanych przez dostawcę usług lub sieci. W zależności od wyboru dostawcy, informacje takie powinny precyzować rodzaj treści, aplikacji lub danej usługi, indywidualne aplikacje lub usługi, albo też oba te elementy. W zależności od zastosowanej technologii i rodzaju ograniczenia, takie ograniczenia mogą wymagać zgody użytkownika zgodnie z dyrektywą 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej).
- (29) Dyrektywa 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) ani nie upoważnia do nakładania przez dostawców warunków, ani nie zakazuje nakładania takich warunków, zgodnie z prawem krajowym, ograniczających użytkownikom końcowym dostęp do usług i aplikacji lub korzystanie z nich, ustanawiając jedynie obowiązek dostarczania informacji dotyczących nakładania takich warunków. Państwa członkowskie, które chciałyby wdrożyć środki dotyczące dostępu użytkowników końcowych do usług i aplikacji lub korzystania z nich muszą przestrzegać podstawowych praw obywateli, w tym dotyczących prywatności i prawa do rzetelnego procesu, a wszelkie takie środki powinny w pełni uwzględniać cele polityki określone na poziomie wspólnotowym, takie jak wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego we Wspólnocie.
- (30) Dyrektywa 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) nie wymaga od dostawców monitorowania informacji przekazywanych za pośrednictwem ich sieci lub podejmowania środków prawnych przeciwko ich klientom na podstawie takich informacji, ani nie nakłada na dostawców odpowiedzialności za takie informacje. Odpowiedzialność za nakładanie kar lub wszczynanie postępowania karnego regulowana jest na poziomie prawa krajowego, z poszanowaniem podstawowych praw i wolności, w tym prawa do rzetelnego procesu.

- (31) W razie braku odpowiednich przepisów prawa wspólnotowego, treści, aplikacje i usługi uznaje się za zgodne z prawem lub szkodliwe zgodnie z krajowym prawem materialnym i proceduralnym. Podejmowanie zgodnie z odpowiednią procedurą decyzji o tym, czy treści, aplikacje lub usługi są zgodne z prawem lub szkodliwe, należy do zadań państw członkowskich, a nie do dostawców sieci lub usług łączności elektronicznej. Dyrektywa ramowa i dyrektywy szczegółowe pozostają bez uszczerbku dla dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) ⁽¹⁾, która zawiera między innymi zasadę „zwykłego przekazu” dotyczącą określonych w niej usługodawców będących pośrednikami.
- (32) Dostępność przejrzystych, aktualnych i porównywalnych informacji o ofertach i usługach ma kluczowe znaczenie dla konsumentów na konkurencyjnych rynkach, na których występuje wielu dostawców usług. Konsumenti i użytkownicy końcowi usług łączności elektronicznej powinni być w stanie dokonywać łatwego porównywania cen różnych usług oferowanych na rynku, na podstawie informacji publikowanych w łatwo dostępnej formie. Aby umożliwić im łatwe porównanie cen, krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie wymagać od przedsiębiorstw udostępniających sieci lub usługi łączności elektronicznej większej przejrzystości w odniesieniu do informacji (w tym tariff, schematów korzystania z usług i innych istotnych danych statystycznych) oraz do zapewnienia, aby osoby trzecie miały prawo do bezpłatnego korzystania z publicznie dostępnych informacji publikowanych przez te przedsiębiorstwa. Krajowe organy regulacyjne powinny również być w stanie udostępniać cenniki, w szczególności w przypadku gdy nie udostępniono ich na rynku nieodpłatnie lub po rozsądnej cenie. Przedsiębiorstwa nie powinny mieć prawa do jakiegokolwiek wynagrodzenia za możliwość korzystania z informacji, które już zostały opublikowane i w związku z tym stanowią własność publiczną. Ponadto użytkownicy końcowi i konsumenci powinni być przed zakupem usługi odpowiednio informowani o obowiązujących cenach oraz o rodzaju usług, zwłaszcza gdy z bezpłatnym numerem telefonicznym wiążą się dodatkowe opłaty. Krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie wymagać, aby informacje te były dostarczane powszechnie, a dla pewnych kategorii usług określonych przez te organy – bezpośrednio przed wykonaniem połączenia, o ile przepisy prawa krajowego nie stanowią inaczej. Określając kategorie połączeń wymagających informacji o cenie przed wykonaniem połączenia, krajowe organy regulacyjne powinny należycie uwzględnić charakter usługi, warunki cenowe odnoszące się do tej usługi oraz fakt, czy jest ona świadczona przez usługodawcę niebędącego dostawcą usług łączności elektronicznej. Bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 2000/31/WE (dyrektywa o handlu elektronicznym), przedsiębiorstwa powinny także – jeżeli wymagają tego państwa członkowskie – dostarczać abonentom informacji użyteczności publicznej, opracowanych przez odpowiednie organy publiczne, dotyczących między innymi najbardziej powszechnych naruszeń oraz ich konsekwencji prawnych.
- (33) Konsumenti powinni być informowani o prawach, które przysługują im w związku z wykorzystaniem ich danych osobowych w spisach abonentów, a w szczególności o celu lub celach tych spisów, a także o ich prawie, aby – nieodpłatnie – nie być umieszczanym w publicznym spisie abonentów, przewidzianym w dyrektywie 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej). Klienci powinni być również informowani o systemach umożliwiających zamieszczenie informacji w bazie danych spisu, lecz nie udostępniających takich informacji użytkownikom usług spisu.
- (34) Konkurencyjny rynek powinien zapewnić użytkownikom końcowym korzystanie z usług o jakości, której wymagają, jednak w szczególnych przypadkach może być konieczne zapewnienie, aby publiczne sieci łączności osiągały minimalny poziom jakości, w celu zapobiegnięcia pogarszaniu się jakości usługi, blokowaniu dostępu do sieci oraz degradowaniu ruchu w sieciach. W celu sprostanienia wymogom dotyczącym jakości, operatorzy mogą stosować procedury służące pomiarowi i organizowaniu ruchu na połączeniu z siecią, tak aby zapobiec osiągnięciu pojemności łącza lub jej przekroczeniu, co spowodowałoby przeciążenie sieci i obniżenie jej wydajności. Procedury te powinny podlegać kontroli krajowego organu regulacyjnego działającego zgodnie z dyrektywą ramową i dyrektywami szczegółowymi, w szczególności poprzez uwzględnienie kwestii dyskryminacyjnych praktyk, w celu zapewnienia, aby nie ograniczały one konkurencji. W stosownych przypadkach, krajowe organy regulacyjne mogą także nałożyć na przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności minimalne wymogi w zakresie jakości usług w celu zapewnienia, aby dostarczane usługi i aplikacje zależne od danej sieci spełniały minimalne normy jakości, z zastrzeżeniem zbadania tego przez Komisję. Krajowe organy regulacyjne powinny być uprawnione do podejmowania działań w odniesieniu do pogarszającej się jakości usług, w tym utrudniania lub degradacji ruchu, ze szkodą dla konsumentów. Ponieważ jednak niespójne środki zaradcze mogą poważnie zaburzyć funkcjonowanie rynku wewnętrznego, Komisja powinna przeprowadzić ocenę wszelkich wymogów, jakie zamierzają ustanowić krajowe organy regulacyjne, z myślą o ewentualnej interwencji regulacyjnej w całej Wspólnocie oraz, w razie potrzeby, wydać uwagi lub zalecenia w celu osiągnięcia spójnego stosowania środków zaradczych.
- (35) W odniesieniu do przyszłych sieci IP, w których świadczenie usługi może być oddzielone od udostępniania sieci, państwa członkowskie powinny określić najbardziej odpowiednie kroki, które należy podjąć w celu zapewnienia dostępności publicznie dostępnych usług telefonicznych dostarczanych za pośrednictwem publicznych sieci łączności i niezakłóconego dostępu do służb ratunkowych w przypadku załamania sieci w wyniku katastrofy lub w przypadku działania siły wyższej, z uwzględnieniem priorytetów różnych typów abonentów oraz ograniczeń technicznych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1.

- (36) W celu zapewnienia końcowym użytkownikom niepełnosprawnym korzyści z konkurencji oraz wyboru spośród dostawców usług, spośród których może wybierać większość użytkowników końcowych, właściwe organy krajowe powinny w stosownych przypadkach, przy uwzględnieniu warunków krajowych, określić wymogi w zakresie ochrony konsumenta, których muszą przestrzegać przedsiębiorstwa świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej. Wymogi takie mogą dotyczyć w szczególności zapewnienia przez przedsiębiorstwa, aby niepełnosprawni użytkownicy końcowi mogli korzystać z ich usług na warunkach równoważnych – w tym w zakresie cen i taryf – warunkom oferowanym ich pozostałym użytkownikom końcowym, niezależnie od dodatkowych kosztów poniesionych przez te przedsiębiorstwa. Inne wymogi mogą dotyczyć uzgodnień między przedsiębiorstwami w zakresie sprzedaży hurtowej.
- (37) W zakres usług świadczenia pomocy przez operatora wchodzi różnego rodzaju usługi na rzecz użytkowników końcowych. Świadczenie takich usług powinno być przedmiotem negocjacji handlowych między dostawcami publicznych sieci łączności a operatorami świadczącymi pomoc, tak jak ma to miejsce w przypadku wszelkich innych usług wsparcia na rzecz klienta, i nie jest konieczne utrzymywanie obowiązku ich świadczenia. Odnośny obowiązek należy zatem uchylić.
- (38) Usługi biura numerów powinny być – i często są – świadczone w warunkach konkurencji rynkowej, zgodnie z art. 5 dyrektywy Komisji 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej⁽¹⁾. Środki hurtowe zapewniające umieszczenie danych użytkownika końcowego (zarówno sieci stacjonarnych, jak i ruchomych) w bazach danych powinny przestrzegać gwarancji ochrony danych osobowych, w tym art. 12 dyrektywy 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej). Aby użytkownicy końcowi mogli odnieść pełną korzyść z konkurencji, w tym, aby ostatecznie umożliwić zniesienie regulacji na poziomie detalicznym dla tych usług oraz umożliwić udostępnianie ofert w zakresie usług spisu abonentów na rozsądnych i przejrzystych warunkach, należy zapewnić zorientowane na koszty dostarczanie tych danych dostawcom usług, wraz z umożliwieniem państwom członkowskim ustanowienia scentralizowanego mechanizmu przekazywania dostawcom usług udostępniania spisu abonentów kompleksowych informacji zbiorczych oraz zapewnienia dostępu do sieci na rozsądnych i przejrzystych warunkach.
- (39) Użytkownicy końcowi powinni być w stanie zrealizować połączenie do służb ratunkowych i mieć do nich dostęp za pomocą każdej usługi telefonicznej zdolnej do inicjowania wywołania głosowego za pośrednictwem numeru lub numerów z krajowego planu numeracji telefonicznej. Państwa członkowskie, w których korzysta się z krajowych numerów alarmowych obok numeru „112”, mogą nakładać na przedsiębiorstwa podobne obowiązki w zakresie dostępu do tych krajowych numerów alarmowych. Służby ratunkowe powinny być w stanie przyjmować połączenia na numer „112” i odpowiadać na nie co najmniej równie sprawnie i skutecznie, jak w przypadku połączeń na krajowe numery alarmowe. Istotne znaczenie ma podnoszenie świadomości istnienia numeru „112”, aby poprawić ochronę i bezpieczeństwo obywateli podróżujących po terytorium Unii Europejskiej. W tym celu obywatele podróżujący na terytorium któregośkolwiek z państw członkowskich powinni być w pełni świadomi – w szczególności poprzez informacje dostarczane w międzynarodowych terminalach autobusowych, na dworcach kolejowych, w portach i portach lotniczych oraz informacje zamieszczane w książkach telefonicznych, w budkach telefonicznych, w materiałach abonenckich i rozliczeniach usług – że numer „112” mogą wykorzystywać jako jednolity numer alarmowy w całej Wspólnocie. Odpowiedzialne są za to przede wszystkim państwa członkowskie, ale Komisja powinna nadal wspierać i uzupełniać ich inicjatywę na rzecz zwiększania świadomości istnienia numeru „112” oraz regularnie oceniać wiedzę społeczeństwa o tym numerze. W celu zwiększenia ochrony obywateli należy zaostrzyć obowiązek dostarczania informacji o miejscu przebywania osoby wykonującej połączenie. W szczególności przedsiębiorstwa powinny udostępniać informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie służbom ratunkowym, kiedy tylko to połączenie dotrze do tych służb, niezależnie od użytej techniki. Aby nadać za osiągnięciami technologicznymi, również tymi, które umożliwiają coraz dokładniejszą informację o lokalizacji osoby wykonującej połączenie, Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania technicznych środków wykonawczych w celu zapewnienia skutecznego dostępu do usług dotyczących numeru „112” we Wspólnocie z korzyścią dla obywateli. Środki takie powinny pozostawać bez uszczerbku dla organizacji służb ratunkowych w państwach członkowskich.
- (40) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby przedsiębiorstwa, które świadczą użytkownikom końcowym usługi łączności elektronicznej przeznaczone do inicjowania połączeń numeru lub numerów istniejących w krajowym planie numeracji telefonicznej, umożliwiały niezawodny i dokładny dostęp do służb ratunkowych przy uwzględnieniu krajowych specyfikacji i kryteriów. Przedsiębiorstwa niezależne od sieci mogą nie sprawować kontroli nad sieciami i nie być w stanie zapewnić, aby połączenia alarmowe wykonywane za pośrednictwem ich usługi były przekierowywane z taką samą niezawodnością jak tradycyjne zintegrowane usługi telefoniczne, ponieważ mogą oni nie być w stanie zagwarantować dostępności usług z uwagi na fakt, że problemy związane z infrastrukturą są poza ich kontrolą. W przypadku przedsiębiorstw niezależnych od sieci informacje o miejscu przebywania osoby wykonującej połączenie mogą być ze względów technicznych nie zawsze dostępne. Po wprowadzeniu międzynarodowych norm zapewniających dokładne i niezawodne przekierowywanie wywołań i łączenie ze służbami ratunkowymi przedsiębiorcy niezależni od sieci powinni również wypełniać obowiązki związane z informacjami o miejscu przebywania osoby wywołującej w stopniu porównywalnym do tego, który wymagany jest od innych przedsiębiorstw.
- (41) Państwa członkowskie powinny podjąć szczególne środki w celu zapewnienia, aby służby ratunkowe, w tym służby objęte numerem „112”, były w równym stopniu dostępne dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych, w szczególności niesłyszących użytkowników końcowych, użytkowników z niesprawnością słuchu, z niesprawnością mowy i głuchoniewidomych. Może się to wiązać z zapewnieniem specjalnych urządzeń końcowych użytkownikom z niesprawnością słuchu, usług transmisji tekstu lub innych specjalistycznych urządzeń.

(1) Dz.U. L 249 z 17.9.2002, s. 21.

- (42) Rozwój międzynarodowego kodu „3883” (przestrzeń numerowa telefonii europejskiej („ETNS”)) jest obecnie utrudniony przez niewystarczający poziom świadomości, nadmiernie zbiurokratyzowane wymogi proceduralne oraz, co za tym idzie, brak popytu. W celu wspierania rozwoju ETNS państwa członkowskie, którym Międzynarodowa Unia Telekomunikacyjna („ITU”) przydzieliła międzynarodowy kod „3883”, powinny – na wzór realizacji domeny najwyższego poziomu „eu” – przekazać odpowiedzialność za zarządzanie nim, za przydzielanie numerów oraz za promocję istniejącej osobnej organizacji, wyznaczonej przez Komisję drogą otwartej, przejrzystej i niedyskryminacyjnej procedury selekcji. Do zadań tej organizacji powinno również należeć opracowywanie propozycji aplikacji z zakresu usług publicznych z wykorzystaniem ETNS dla wspólnych usług europejskich, takich jak wspólny numer do zgłaszania kradzieży terminali komórkowych.
- (43) Mając na względzie szczególne aspekty związane ze zgłaszaniem przypadków zaginięcia dzieci oraz obecną ograniczoną dostępność takiej usługi, państwa członkowskie powinny nie tylko dokonać rezerwacji numeru, lecz także dołożyć wszelkich starań w celu zapewnienia faktycznej i niezwłocznej dostępności na swoich terytoriach, pod numerem „116000”, usługi z zakresu zgłaszania przypadków zaginięcia dzieci. W tym celu państwa członkowskie powinny w stosownych przypadkach organizować między innymi procedury przetargowe służące zapraszaniu stron zainteresowanych świadczeniem tej usługi.
- (44) Połączenia głosowe pozostają najpewniejszą i najbardziej niezawodną formą dostępu do służb ratunkowych. Inne sposoby kontaktu, takie jak wiadomości tekstowe, mogą być mniej niezawodne oraz powodować opóźnienia. Państwa członkowskie powinny jednak, jeżeli uznają to za stosowne, mieć prawo promowania rozwoju i wdrażania innych sposobów dostępu do służb ratunkowych, będących w stanie zapewnić dostęp równoważny połączeniom głosowym.
- (45) Zgodnie z przepisami decyzji 2007/116/WE z dnia 15 lutego 2007 r. w sprawie rezerwacji krajowego zakresu numeracyjnego zaczynającego się na „116” na potrzeby zharmonizowanych usług o walorze społecznym⁽¹⁾, Komisja zwróciła się do państw członkowskich, aby zarezerwowały numery w zakresie numeracyjnym zaczynającym się na „116” na potrzeby niektórych usług użyteczności społecznej. Stosowne przepisy tej decyzji należy odzwierciedlić w dyrektywie 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej), aby ściślej zespolic je z ramami regulacyjnymi w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej oraz ułatwić dostęp niepełnosprawnym użytkownikom końcowym.
- (46) Jednolity rynek oznacza, że użytkownicy końcowi mogą mieć w obrębie Wspólnoty dostęp do wszystkich numerów uwzględnionych w krajowych planach numeracji innych państw członkowskich oraz do usług wykorzystujących numery niegeograficzne, w tym między innymi do bezpłatnych numerów telefonicznych i połączeń telefonicznych o podwyższonej opłacie. Użytkownicy końcowi powinni również być w stanie korzystać z dostępu do numerów z przestrzeni numerowej telefonii europejskiej („ETNS”) i powszechnych międzynarodowych bezpłatnych numerów telefonicznych („UIFN”). Transgraniczny dostęp do zasobów numeracyjnych i związanych z nimi usług nie powinien być ograniczany, z wyjątkiem obiektywnie uzasadnionych przypadków, na przykład gdy jest to niezbędne do zwalczania oszustw lub nadużyć (np. w związku z niektórymi usługami o podwyższonej opłacie), jeżeli numer jest uznawany za numer o zasięgu wyłącznie krajowym (np. krótki kod krajowy) lub jeżeli jest to technicznie lub ekonomicznie niewykonalne. Użytkownicy powinni być w pełni informowani, z wyprzedzeniem i w jasny sposób, o wszelkich zmianach mających zastosowanie do bezpłatnych numerów, takich jak opłaty za połączenia numerów dostępnych za pośrednictwem standardowych międzynarodowych kodów dla połączeń zagranicznych.
- (47) Aby odnieść pełną korzyść z konkurencji, konsumenci powinni być w stanie dokonywać świadomych wyborów i – gdy leży to w ich interesie – zmieniać dostawców. Istotne jest zapewnienie, aby możliwości tej nie ograniczały przeszkody prawne, techniczne ani praktyczne, w tym warunki umów, procedury, opłaty itd. Nie wyklucza to jednak wprowadzania racjonalnie uzasadnionych minimalnych okresów umownych w umowach z udziałem konsumentów. Możliwość przeniesienia numeru jest jednym z kluczowych czynników ułatwiających wybór konsumentowi oraz skutecznym elementem konkurencji na rynku łączności elektronicznej i powinna być realizowana w jak najkrótszym czasie, tak aby numer był aktywowany i gotowy do wykorzystania w ciągu jednego dnia roboczego, a użytkownik nie doświadczał braku usługi trwającego dłużej niż jeden dzień roboczy. Właściwe organy krajowe mogą zalecić ogólny proces przenoszenia numerów, uwzględniając krajowe przepisy dotyczące umów oraz rozwój technologii. Doświadczenie w niektórych państwach członkowskich pokazuje, że istnieje ryzyko przenoszenia numerów konsumentów do innego dostawcy bez udzielenia przez nich zgody. Chociaż sprawą tą powinny zająć się w głównej mierze organy powołane do egzekwowania prawa, państwa członkowskie powinny być w stanie nakładać takie minimalne proporcjonalne środki w odniesieniu do przenoszenia numeru, w tym odpowiednie kary, które są niezbędne do zminimalizowania takiego zagrożenia oraz zapewnienia konsumentom ochrony w trakcie przenoszenia numeru bez zmniejszania dla nich atrakcyjności tego procesu.
- (48) Prawne obowiązki transmisji obowiązkowej mogą być stosowane do określonych kanałów radiowych i telewizyjnych oraz usług uzupełniających, dostarczanych przez określonego dostawcę usług medialnych. Państwa członkowskie powinny podać jasne uzasadnienie obowiązków transmisji obowiązkowej w przepisach prawa krajowego, tak aby zapewnić, aby takie obowiązki były przejrzyste, proporcjonalne i właściwie określone. W tym względzie zasady transmisji obowiązkowej powinny zostać określone w sposób przewidujący wystarczające środki zachęcające do efektywnego inwestowania w infrastrukturę. Zasady transmisji obowiązkowej należy poddawać okresowemu przeglądowi dla zachowania ich aktualności w odniesieniu do zmian technologicznych i rynkowych oraz w celu zapewnienia, aby były one w dalszym ciągu proporcjonalne do celów, które mają zostać osiągnięte. Usługi uzupełniające obejmują – lecz się do nich nie ograniczają – usługi mające na celu usprawnienie dostępu niepełnosprawnym użytkownikom końcowym, takie jak wideotekst, wyświetlane listy dialogowe, dźwiękowa ścieżka narracyjna i język migowy.

(1) Dz.U. L 49 z 17.2.2007, s. 30.

- (49) Aby wyeliminować istniejące braki w konsultacjach z konsumentami i odpowiednio uwzględnić interesy obywateli, państwa członkowskie powinny wprowadzić odpowiedni mechanizm konsultacji. Taki mechanizm mógłby polegać na powołaniu podmiotu, który – niezależnie od krajowych organów regulacyjnych i dostawców usług – przeprowadzałby badania w zakresie kwestii dotyczących konsumentów, takich jak zachowania konsumentów i mechanizmy zmiany dostawców, i który działałby w sposób przejrzysty oraz wniósłby swój wkład do istniejących mechanizmów przeprowadzania konsultacji z zainteresowanymi stronami. Ponadto można byłoby ustanowić mechanizm służący właściwej współpracy w sprawach związanych z propagowaniem treści zgodnych z prawem. Żadne procedury współpracy uzgodnione w ramach takiego mechanizmu nie powinny jednak umożliwiać systematycznego nadzoru nad korzystaniem z Internetu.
- (50) O obowiązku świadczenia usługi powszechnej nałożonym na przedsiębiorstwo wyznaczone do świadczenia usługi powszechnej należy powiadomić Komisję.
- (51) Dyrektywa 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) przewiduje harmonizację przepisów państw członkowskich wymaganych do zapewnienia równoważnego poziomu ochrony podstawowych praw i wolności, w szczególności prawa do prywatności i prawa do poufności, w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w sektorze łączności elektronicznej, oraz do zapewnienia swobodnego przepływu tego typu danych oraz urządzeń i usług łączności elektronicznej we Wspólnocie. W przypadku gdy środki mające na celu zapewnienie, aby urządzenie końcowe było skonstruowane w sposób zapewniający ochronę danych osobowych i prywatności przyjmowane są zgodnie z dyrektywą 1999/5/WE lub decyzją Rady 87/95/EWG z dnia 22 grudnia 1986 r. w sprawie normalizacji w dziedzinie technologii informatycznych i telekomunikacji ⁽¹⁾, środki takie powinny być zgodne z zasadą neutralności technologicznej.
- (52) Należy dokładnie obserwować rozwój w zakresie wykorzystania adresów IP przy uwzględnieniu prac już przeprowadzonych, między innymi przez Grupę Roboczą ds. ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych ustanowioną na mocy art. 29 dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych ⁽²⁾, i w razie potrzeby w świetle takich wniosków.
- (53) Przetwarzanie danych o ruchu wyłącznie w zakresie niezbędnym do celów zapewnienia bezpieczeństwa sieci i informacji, tj. odporności – na danym poziomie ufności – sieci lub systemu informacyjnego na występowanie przypadkowych zdarzeń albo niezgodnych z prawem lub złośliwych działań zagrażających dostępności, autentyczności, integralności i poufności przechowywanych lub przekazywanych danych, a także bezpieczeństwa usług powiązanych oferowanych przez te sieci i systemy lub dostępnych za ich pośrednictwem, zapewniane przez dostawców technologii i usług z zakresu bezpieczeństwa, którzy działają w charakterze kontrolerów danych, objęte jest art. 7 lit. f) dyrektywy 95/46/WE. Mogłoby to obejmować na przykład zapobieganie nieupoważnionemu dostępowi do sieci i usług łączności elektronicznej oraz rozprowadzaniu złośliwych kodów oraz przerywanie ataków wywołujących „blokadę usługi”, a także uszkodzeniu systemów komputerowych i łączności elektronicznej.
- (54) Liberalizacja rynków sieci i usług łączności elektronicznej oraz szybko postępujący rozwój technologiczny przyczyniły się do wzmożonej konkurencji i wzrostu gospodarczego, a w konsekwencji do powstania bogatej oferty usług dla użytkowników końcowych, dostępnych za pośrednictwem publicznych sieci łączności elektronicznej. Należy zapewnić, aby konsumenci i użytkownicy korzystali z takiego samego poziomu ochrony prywatności i danych osobowych, niezależnie od stosowanej technologii dostarczenia danej usługi.
- (55) Zgodnie z celami ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej oraz z zasadami proporcjonalności i pomocniczości oraz w celu zapewnienia zarówno europejskim przedsiębiorstwom, jak i krajowym organom regulacyjnym pewności prawa oraz skuteczności, dyrektywa 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) koncentruje się na publicznie dostępnych sieciach i usługach łączności elektronicznej i nie ma zastosowania do zamkniętych grup użytkowników ani sieci wewnętrznych.
- (56) Postęp technologiczny pozwala na rozwój nowych aplikacji opartych na urządzeniach do gromadzenia danych i identyfikacji, którymi mogłyby być urządzenia bezkontaktowe wykorzystujące częstotliwości radiowe. Na przykład urządzenia do identyfikacji radiowej („RFID”) wykorzystują częstotliwości radiowe do odczytu danych z etykiet towarowych z unikatowym kodem, które to dane następnie mogą być przekazywane do istniejących sieci łączności. Zastosowanie tego rodzaju technologii na szeroką skalę może przynieść istotne korzyści gospodarcze i społeczne, a tym samym w znaczący sposób przyczynić się do urzeczywistnienia rynku wewnętrznego, jeżeli ich stosowanie zostanie zaakceptowane przez obywateli. Aby osiągnąć ten cel, należy zapewnić ochronę wszystkich podstawowych praw jednostek, w tym prawa do prywatności i ochrony danych. W przypadku gdy takie urządzenia są przyłączone do publicznie dostępnych sieci łączności elektronicznej lub korzystają z usług łączności elektronicznej jako podstawowej infrastruktury, zastosowanie mają odpowiednie przepisy dyrektywy 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej), wraz z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa, ruchu i danych dotyczącymi lokalizacji oraz przepisami dotyczącymi poufności.
- (57) Dostawca publicznie dostępnej usługi łączności elektronicznej powinien przyjąć/podjąć odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa swoich usług. Bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 95/46/WE środki te powinny zapewnić, aby dostęp do danych osobowych miał jedynie upoważniony personel w dozwolonych prawem celach oraz, aby przechowywane lub przekazywane dane osobowe, a także sieć i usługi były chronione. Ponadto należy wprowadzić politykę

(1) Dz.U. L 36 z 7.2.1987, s. 31.

(2) Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

- ochrony w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych, aby określić słabe punkty systemu; należy także przeprowadzać regularne działania monitorujące i prewencyjne, korygujące i łagodzące.
- (58) Właściwe organy krajowe powinny promować interesy obywateli, między innymi poprzez przyczynianie się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony prywatności i danych osobowych. W tym celu, właściwe organy krajowe powinny dysponować odpowiednimi środkami służącymi wykonywaniu ich obowiązków, w tym pełnymi i rzetelnymi danymi o przypadkach naruszenia bezpieczeństwa, które doprowadziły do narażenia na naruszenie danych osobowych osób fizycznych. Powinny one monitorować podejmowane działania i rozpowszechniać dobre praktyki wśród dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej. Dostawcy powinni zatem prowadzić wykaz przypadków naruszenia danych osobowych, aby umożliwić właściwym organom krajowym dalszą analizę i ocenę.
- (59) Prawo wspólnotowe nakłada obowiązki na kontrolerów danych w zakresie przetwarzania danych osobowych, w tym obowiązek wdrożenia odpowiednich technicznych i organizacyjnych środków ochronnych przeciwko, na przykład, utracie danych. Wymogi powiadamiania o naruszeniu danych zawarte w dyrektywie 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) tworzą strukturę powiadamiania właściwych organów i zainteresowanych osób fizycznych w przypadku gdy dane osobowe zostały mimo wszystko narażone na szwank. Te wymogi dotyczące powiadamiania ograniczone są do przypadków naruszenia bezpieczeństwa, które występują w sektorze łączności elektronicznej. Jednakże powiadamianie o przypadkach naruszenia bezpieczeństwa odzwierciedla ogólny interes obywateli w zakresie ich informowania o naruszeniach bezpieczeństwa mogących powodować utratę lub narażenie na naruszenie w inny sposób ich danych osobowych oraz o dostępnych lub zalecanych środkach ostrożności, jakie mogą podjąć w celu zminimalizowania ewentualnych strat gospodarczych lub szkód społecznych mogących wynikać z takich naruszeń. Interes użytkowników w zakresie ich powiadamiania nie ogranicza się oczywiście do sektora łączności elektronicznej, zatem na poziomie Wspólnoty jako sprawę priorytetową należy wprowadzić wyraźne obowiązkowe wymogi dotyczące powiadamiania, mające zastosowanie do wszystkich sektorów. Do czasu przeglądu wszystkich odnośnych przepisów wspólnotowych, który ma być dokonany przez Komisję w tej dziedzinie, Komisja – w porozumieniu z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych – powinna niezwłocznie podjąć odpowiednie kroki mające na celu zachęcenie do stosowania w całej Wspólnocie zasad zawartych w przepisach dotyczących naruszenia bezpieczeństwa danych w dyrektywie 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej), niezależnie od sektora lub rodzaju odnośnych danych.
- (60) Właściwe organy krajowe powinny monitorować podejmowane działania i rozpowszechniać dobre praktyki wśród dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej.
- (61) Naruszenie danych osobowych, jeżeli nie zajęto się nim w sposób odpowiedni i terminowy, może przyczynić się do poważnych strat gospodarczych i szkód społecznych – włącznie z fałszowaniem tożsamości – dotyczących dane-go abonenta lub osobę fizyczną. Dlatego też, gdy tylko dostawca publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej dowie się o wystąpieniu takiego naruszenia, powinien on powiadomić o naruszeniu właściwy organ krajowy. Abonenci lub osoby fizyczne, na których dane i prywatność takie naruszenia mogłyby mieć niekorzystny wpływ, powinni być niezwłocznie powiadamiani, aby umożliwić im podjęcie niezbędnych środków ostrożności. Naruszenie powinno być uznawane za wywierające niekorzystny wpływ na dane i prywatność abonenta lub osoby fizycznej w przypadku gdy jego skutkiem może być na przykład kradzież lub fałszowanie tożsamości, szkody fizyczne, znaczące upokorzenie lub naruszenie dobrego imienia w związku ze świadczeniem we Wspólnocie publicznie dostępnych usług łączności. Powiadomienie powinno zawierać informacje o środkach podjętych przez usługodawcę w celu zaradzenia naruszeniu, a także zalecenia dla abonenta lub osoby fizycznej, których to dotyczy.
- (62) Wprowadzając w życie środki transponujące dyrektywę 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej), organy i sądy państw członkowskich powinny nie tylko interpretować swoje prawo krajowe w sposób spójny z tą dyrektywą, lecz także powinny zapewnić, że nie kierują się taką jej wykładnią, która byłaby sprzeczna z innymi prawami podstawowymi lub zasadami ogólnymi prawa wspólnotowego, takimi jak zasada proporcjonalności.
- (63) Należy przewidzieć przyjęcie przez Komisję technicznych środków wykonawczych dotyczących okoliczności, formy i procedur mających zastosowanie do wymogów w zakresie informacji i powiadomień w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony prywatności i bezpieczeństwa danych osobowych przekazywanych lub przetwarzanych w związku z korzystaniem z sieci łączności elektronicznej na rynku wewnętrznym.
- (64) Przy określaniu szczegółowych zasad dotyczących formy i procedur mających zastosowanie przy zgłaszaniu naruszeń danych osobowych należy wziąć pod uwagę okoliczności naruszenia, w tym zbadać, czy dane osobowe były zabezpieczone właściwymi technicznymi środkami ochrony, skutecznie ograniczającymi prawdopodobieństwo fałszowania tożsamości lub inne formy nadużycia. Ponadto takie zasady i procedury powinny uwzględniać uzasadnione interesy organów powołanych do egzekwowania prawa, w przypadkach gdy przedwczesne ujawnienie mogłoby niepotrzebnie utrudnić badanie okoliczności naruszenia.
- (65) Programy służące do ukrytego monitorowania działań użytkowników lub udaremniania operacji wykonywanych przez urządzenia końcowe użytkowników z korzyścią dla osoby trzeciej („oprogramowanie szpiegujące”) stanowią poważne zagrożenie dla prywatności użytkowników, podobnie jak wirusy. Należy zapewnić wysoki i równy poziom ochrony sfery prywatnej użytkowników, niezależnie od tego, czy niechciane programy szpiegujące lub wirusy są nieodwracalnie pobierane za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej, czy też dostarczane i instalowane

w programach rozpowszechnianych na innych zewnętrznych nośnikach informacji, takich jak płyty kompaktowe, CD-ROM-y lub nośniki USB. Państwa członkowskie powinny zachęcać do przekazywania użytkownikom końcowym informacji o dostępnych środkach ostrożności i zachęcać ich do podejmowania kroków niezbędnych do zabezpieczenia ich urządzeń końcowych przed wirusami i oprogramowaniem szpiegującym.

- (66) Osoby trzecie mogą chcieć przechowywać informacje na urządzeniach użytkownika lub uzyskiwać dostęp do informacji już przechowywanych z wielu względów, począwszy od uzasadnionych (takich jak niektóre rodzaje *cookies*), a skończywszy na tych obejmujących nieuzasadnioną ingerencję w sferę prywatną (takich jak oprogramowanie szpiegowskie lub wirusy). Dlatego też ogromne znaczenie ma przekazywanie użytkownikom jasnych i wyczerpujących informacji, gdy podejmują jakiegokolwiek działania, które mogłyby skutkować nieuprawnionym przechowywaniem lub dostępem. Metody udostępniania informacji oraz oferowania prawa do odmowy powinny być jak najbardziej przyjazne dla użytkownika. Wyjątki od obowiązku udzielania informacji i oferowania prawa do odmowy powinny być ograniczone do tych sytuacji, w których techniczne przechowywanie lub dostęp jest ściśle konieczny do realizacji zgodnego z prawem celu, jakim jest umożliwienie korzystania z określonej usługi, której abonent lub użytkownik wyraźnie zażądał. W przypadku gdy jest to technicznie możliwe i skuteczne, zgodnie z odpowiednimi przepisami dyrektywy 95/46/WE, użytkownik może wyrazić zgodę na działanie poprzez zastosowanie odpowiednich ustawień w przeglądarce lub innej aplikacji. Egzekwowanie powyższych wymogów powinno stać się skuteczniejsze w drodze przyznania właściwym organom krajowym większych uprawnień.
- (67) Udostępniane abonentom środki ochrony przed naruszeniem ich prywatności przez niezamówione komunikaty do celów marketingu bezpośredniego rozsyłane pocztą elektroniczną powinny mieć również zastosowanie do wiadomości SMS, MMS i innych rodzajów podobnych aplikacji.
- (68) Dostawcy usług łączności elektronicznej ponoszą znaczące nakłady inwestycyjne w celu zwalczania niezamówionych komunikatów o charakterze komercyjnym („spamu”). Są oni również w lepszej sytuacji niż użytkownicy końcowi, ponieważ posiadają wiedzę i zasoby niezbędne do wykrywania i identyfikowania nadawców takich komunikatów. Dostawcy usług poczty elektronicznej oraz inni dostawcy usług powinni zatem być w stanie wszczynać postępowanie sądowe przeciw nadawcom niezamówionych komunikatów i w ten sposób chronić interesy swoich klientów w ramach swoich własnych uzasadnionych interesów gospodarczych.
- (69) Potrzeba zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony prywatności i ochrony danych osobowych przekazywanych i przetwarzanych w związku z korzystaniem z sieci łączności elektronicznej we Wspólnocie wymaga nadania skutecznych uprawnień w zakresie wykonania i egzekwowania przepisów w celu zapewnienia odpowiednich środków zachęcających do ich przestrzegania. Właściwe organy krajowe oraz, w stosownych przypadkach, inne

właściwe podmioty krajowe powinny dysponować wystarczającymi uprawnieniami i zasobami do skutecznego badania przypadków nieprzestrzegania przepisów, w tym uprawnieniami do uzyskiwania wszelkich potrzebnych informacji, a także decydować w sprawie skarg i nakładać kary w przypadkach nieprzestrzegania przepisów.

- (70) Wprowadzanie w życie i egzekwowanie przepisów niniejszej dyrektywy często wymaga współpracy między krajowymi organami regulacyjnymi dwóch lub więcej państw członkowskich, na przykład w zwalczaniu transgranicznego przesyłania niezamówionych komunikatów („spamu”) i oprogramowania szpiegowskiego. W celu zapewnienia niezakłóconej i szybkiej współpracy w takich przypadkach odnośne organy krajowe – z zastrzeżeniem zbadania tego przez Komisję – powinny określić procedury związane na przykład z ilością i formatem informacji wymienianych między organami lub terminy, których należy dotrzymać. Procedury takie umożliwią także harmonizację odpowiednich obowiązków ciążyących na podmiotach rynkowych, przyczyniając się do stworzenia równych warunków działania we Wspólnocie.
- (71) Transgraniczna współpraca i egzekwowanie powinny zostać wzmocnione zgodnie z istniejącymi wspólnotowymi mechanizmami egzekwowania transgranicznego, takimi jak te, które zostały określone w rozporządzeniu (WE) nr 2006/2004 (rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów) ⁽¹⁾, poprzez zmianę tego rozporządzenia.
- (72) Środki niezbędne do wdrożenia dyrektyw 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) oraz 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽²⁾.
- (73) W szczególności należy przyznać Komisji uprawnienia do przyjmowania środków wykonawczych dotyczących skutecznego dostępu do usług w zakresie numeru „112”, jak również do dostosowania załączników do postępu technicznego lub zmian popytu na rynku. Należy jej również przyznać uprawnienia do przyjmowania środków wykonawczych dotyczących wymogów w zakresie informacji i powiadomień oraz bezpieczeństwa przetwarzania danych. Ponieważ środki te mają zasięg ogólny i mają na celu zmianę elementów innych niż istotne dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) oraz 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) poprzez uzupełnienie ich o elementy inne niż istotne, środki te muszą zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, przewidzianą w art. 5a decyzji 1999/468/WE. Z uwagi na fakt, że stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą w ramach zwykłych terminów mogłoby, w pewnych wyjątkowych okolicznościach, utrudnić terminowe przyjmowanie środków wykonawczych, Parlament Europejski, Rada i Komisja powinny działać bez zwłoki w celu zapewnienia terminowego przyjęcia tych środków.

⁽¹⁾ Dz.U. L 364 z 9.12.2004, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

- (74) Przyjmując środki wykonawcze dotyczące bezpieczeństwa przetwarzania danych, Komisja powinna konsultować się ze wszystkimi odpowiednimi organami i organizacjami europejskimi (Europejską Agencją ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA), Europejskim Inspektorem Ochrony Danych oraz Grupą Roboczą ds. ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych ustanowioną na mocy art. 29 dyrektywy 95/46/WE), a także ze wszystkimi odnośnymi zainteresowanymi stronami, szczególnie w celu uzyskania informacji o najlepszych dostępnych technicznych i ekonomicznych środkach poprawy wdrażania dyrektywy 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej).
- (75) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) i 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej).
- (76) Zgodnie z pkt 34 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁾ zachęca się państwa członkowskie do sporządzania, do ich własnych celów i w interesie Wspólnoty, własnych tabel, które w możliwie najszerszym zakresie odzwierciedlają korelację między dyrektywami 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) oraz 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) a środkami transpozycji, oraz do podania ich do wiadomości publicznej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej)

W dyrektywie 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Przedmiot i zakres

1. W ramach dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) niniejsza dyrektywa dotyczy dostarczania sieci i usług łączności elektronicznej dla użytkowników końcowych. Celem jest zapewnienie dostępności w całej Wspólnocie publicznie dostępnych usług dobrej jakości poprzez skuteczną konkurencję i wybór, a także zajęcie się okolicznościami, w jakich rynek nie zaspokaja w sposób zadowalający potrzeb użytkowników końcowych. Dyrektywa zawiera również przepisy dotyczące niektórych aspektów związanych z urządzeniami końcowym, w tym przepisy mające na celu ułatwienie dostępu niepełnosprawnym użytkownikom końcowym.

2. Niniejsza dyrektywa określa prawa użytkowników końcowych i odpowiadające im obowiązki przedsiębiorstw udostępniających publicznie dostępne sieci i usługi łączności elektronicznej. W odniesieniu do zapewnienia świadczenia usługi powszechnej w środowisku otwartych

i konkurencyjnych rynków, niniejsza dyrektywa określa minimalny zestaw usług określonej jakości, do których mają dostęp wszyscy użytkownicy końcowi, po cenie przystępnej w świetle konkretnych warunków krajowych, bez naruszania konkurencji. Niniejsza dyrektywa ustanawia również obowiązki dotyczące zapewnienia pewnych usług obowiązkowych.

3. Niniejsza dyrektywa nie dopuszcza ani nie zakazuje warunków – nakładanych przez dostawców publicznie dostępnych sieci i usług łączności elektronicznej – ograniczających użytkownikom końcowym dostęp do usług i aplikacji lub korzystanie z nich, w przypadku gdy jest to dopuszczalne na mocy prawa krajowego i zgodne z prawem wspólnotowym; ustanawia jednak obowiązek dostarczania informacji dotyczących takich warunków. Krajowe środki dotyczące dostępu użytkowników końcowych do usług i aplikacji lub korzystania z nich za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej przyjmuje się z poszanowaniem praw podstawowych i swobód osób fizycznych, w tym w odniesieniu do prawa do prywatności oraz prawa do rzetelnego procesu, zgodnie z art. 6 Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

4. Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące praw użytkowników końcowych stosuje się bez uszczerbku dla wspólnotowych przepisów o ochronie konsumenta, w szczególności dla przepisów dyrektywy 93/13/EWG i dyrektywy 97/7/WE, oraz przepisów krajowych zgodnych z prawem wspólnotowym.”;

- 2) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) skreśla się lit. b);

b) lit. c) i d) otrzymują brzmienie:

„c) »publicznie dostępna usługa telefoniczna« oznacza usługę dostępną publicznie dla inicjowania i odbierania, bezpośrednio lub pośrednio, połączeń krajowych lub krajowych i międzynarodowych za pośrednictwem numeru lub numerów istniejących w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji telefonicznej;

d) »numer geograficzny« oznacza numer istniejący w krajowym planie numeracji telefonicznej, w którym część jego struktury cyfrowej zawiera informację o znaczeniu geograficznym wykorzystywaną do przekierowywania wywołań tam, gdzie fizycznie mieści się punkt zakończenia sieci (PZS);”;

c) skreśla się lit. e);

d) lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) »numer niegeograficzny« to numer istniejący w krajowym planie numeracji telefonicznej niebędący numerem geograficznym; obejmuje między innymi numery komórkowe, bezpłatne oraz o podwyższonej opłacie.”;

⁽¹⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, s. 1.

- 3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

Zapewnienie dostępu stacjonarnego i świadczenie usług telefonicznych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby co najmniej jedno przedsiębiorstwo realizowało wszystkie uzasadnione wnioski o stacjonarne przyłączenie do publicznej sieci łączności.

2. Tak zapewnione przyłączenie powinno umożliwić komunikację głosową, faksową i przesyłanie danych z szybkościami pozwalającymi na funkcjonalny dostęp do Internetu, biorąc pod uwagę przeważające technologie wykorzystywane przez większość abonentów oraz technologiczne możliwości zastosowań.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby co najmniej jedno przedsiębiorstwo realizowało wszystkie uzasadnione wnioski o dostarczanie publicznie dostępnej usługi telefonicznej za pośrednictwem przyłączenia do sieci, o którym mowa w ust. 1, pozwalającej inicjować i odbierać połączenia krajowe i międzynarodowe.”;

- 4) art. 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Spisy abonentów, o których mowa w ust. 1 obejmują, z zastrzeżeniem przepisów art. 12 dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (*), wszystkich abonentów publicznie dostępnych usług telefonicznych.

(* Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.”;

- 5) tytuł art. 6 oraz art. 6 ust. 1 otrzymują brzmienie:

„Publiczne automaty telefoniczne i inne punkty dostępowe telefonii głosowej

1. Państwa członkowskie zapewnią krajowym organom regulacyjnym możliwość nakładania obowiązków na przedsiębiorstwa, mających na celu udostępnienie publicznych automatów telefonicznych lub innych publicznych punktów dostępowych telefonii głosowej dla zaspokojenia rozsądnych potrzeb użytkowników końcowych pod względem pokrycia geograficznego, liczby telefonów lub innych punktów dostępowych, dostępności dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych oraz jakości usług.”;

- 6) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 7

Środki dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych

1. O ile w rozdziale IV nie określono wymogów o równorzędnym skutku, państwa członkowskie podejmują szczególne środki, aby niepełnosprawnym użytkownikom końcowym zapewnić ten dostęp – po przystępnej cenie – do usług określonych w art. 4 ust. 3 i art. 5, równoważny

poziomowi dostępu, z jakiego korzystają inni użytkownicy końcowi. Państwa członkowskie mogą zobowiązać krajowe organy regulacyjne do oceny ogólnej potrzeby oraz szczególnych wymogów w tym względzie, w tym zakresu i konkretnej formy takich szczególnych środków dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych.

2. Państwa członkowskie mogą podejmować, z uwzględnieniem warunków krajowych, szczególne środki w celu zapewnienia niepełnosprawnym użytkownikom końcowym możliwości skorzystania z wyboru przedsiębiorstw i dostawców usług dostępnych dla większości użytkowników końcowych.

3. Podejmując środki, o których mowa w ust. 1 i 2, państwa członkowskie zachęcają do przestrzegania odpowiednich norm lub specyfikacji publikowanych zgodnie z art. 17 i 18 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;

- 7) w art. 8 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. W przypadku gdy przedsiębiorstwo wyznaczone zgodnie z ust. 1 zamierza zbyć znaczną część lub całość swoich lokalnych aktywów służących dostępowi do sieci na rzecz odrębnego podmiotu prawnego należącego do innego właściciela, informuje ono odpowiednio wcześniej krajowy organ regulacyjny, tak aby organ ten mógł ocenić wpływ zamierzonej transakcji na zapewnianie dostępu stacjonarnego i świadczenie usług telefonicznych, o których mowa w art. 4. Krajowy organ regulacyjny może nakładać, zmieniać lub uchylać szczególne obowiązki zgodnie z art. 6 ust. 2 dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywy o zezwoleniach).”;

- 8) art. 9 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne monitorują rozwój oraz poziom taryf detalicznych dotyczących usług określonych w art. 4–7 jako podlegających obowiązkowi świadczenia usługi powszechnej oraz świadczonych przez wyznaczone przedsiębiorstwa lub – jeżeli nie wyznaczono żadnych przedsiębiorstw do świadczenia tych usług – dostępnych na rynku, w szczególności w odniesieniu do krajowych cen konsumpcyjnych i dochodów konsumentów.

2. Państwa członkowskie mogą, z uwzględnieniem warunków krajowych, wymagać, aby wyznaczone przedsiębiorstwa zapewniły konsumentom opcje taryfowe lub pakiety różniące się od tych, które zapewniają na normalnych warunkach handlowych, w szczególności w celu zapewnienia, aby osoby o niskich dochodach lub o szczególnych potrzebach społecznych nie zostały wykluczone z dostępu do sieci, o której mowa w art. 4 ust. 1, lub z korzystania z usług określonych w art. 4 ust. 3 i art. 5, 6 i 7 jako usług objętych obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej i świadczonych przez wyznaczone przedsiębiorstwa.”;

9) art. 11 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie wyznaczać cele w odniesieniu do wywiązywania się z obowiązków przedsiębiorstwom obciążonym obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej. Czyniąc to, krajowe organy regulacyjne biorą pod uwagę opinie zainteresowanych stron, w szczególności te, o których mowa w art. 33.”;

10) tytuł rozdziału III otrzymuje brzmienie:

**„KONTROLA REGULACYJNA PRZEDSIĘBIORSTW O ZNA-
CZĄCEJ POZYCJI RYNKOWEJ NA OKREŚLONYCH RYN-
KACH DETALICZNYCH”;**

11) skreśla się art. 16;

12) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne nakładały stosowne obowiązki regulacyjne na przedsiębiorstwa uznane za posiadające znaczącą pozycję rynkową na danym rynku detalicznym, zgodnie z art. 14 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej), w przypadku gdy:

- a) w wyniku analizy rynkowej przeprowadzonej zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej) krajowy organ regulacyjny ustali, że dany rynek detaliczny określony zgodnie z art. 15 tej dyrektywy nie jest skutecznie konkurencyjny; oraz
- b) krajowy organ regulacyjny uzna, że obowiązki nałożone na mocy art. 9–13 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) nie doprowadziłyby do osiągnięcia celów określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).”;

b) skreśla się ust. 3;

13) skreśla się art. 18 i 19;

14) art. 20–23 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 20

Umowy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku wykupienia abonamentu na usługi zapewniające przyłączenie do publicznej sieci łączności lub publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej konsumenci oraz inni użytkownicy końcowi, którzy się o to zwrócą, mieli prawo do zawarcia umowy z przedsiębiorstwem lub przedsiębiorstwami zapewniającymi takie przyłączenie lub świadczącymi takie usługi. Umowa powinna w jasnej, zrozumiałej i łatwo dostępnej formie określać co najmniej:

a) nazwę i adres przedsiębiorstwa;

b) świadczone usługi, w tym w szczególności:

— informacje o tym, czy zapewniany jest dostęp do służb ratunkowych i informacje o miejscu przebywania osoby wykonującej połączenie oraz o wszelkich ograniczeniach w dostępie do służb ratunkowych zgodnie z art. 26,

— informacje o wszelkich innych warunkach ograniczających dostęp do usług i aplikacji lub korzystania z nich, w przypadku gdy warunki takie dopuszcza prawo krajowe zgodnie z prawem wspólnotowym,

— minimalne oferowane poziomy jakości usług, a mianowicie czas wstępnego przyłączenia, a w odpowiednich przypadkach także inne parametry jakości usług określone przez krajowe organy regulacyjne,

— informacje dotyczące wszelkich procedur wprowadzonych przez przedsiębiorstwo w celu pomiaru i organizacji ruchu, tak aby zapobiec osiągnięciu pojemności łącza lub jej przekroczeniu, oraz informacje o tym, jak procedury te mogą wpłynąć na jakość usług,

— rodzaje oferowanych usług serwisowych oraz usług wsparcia technicznego świadczonych klientom, a także sposoby kontaktowania się z podmiotami, które je świadczą,

— wszelkie ograniczenia, które dostawca nałożył w zakresie korzystania z udostępnionych urządzeń końcowych;

c) w przypadku obowiązku wynikającego z art. 25 – możliwości, jakie ma abonent w kwestii umieszczania bądź nieumieszczania swoich danych osobowych w spisie abonentów, oraz dane, których to dotyczy;

d) szczegółowe informacje o cenach i taryfach, sposoby uzyskiwania aktualnych informacji na temat wszystkich stosowanych taryf i opłat eksploatacyjnych, sposoby płatności oraz różnice w kosztach wynikające z różnych sposobów płatności;

e) okres obowiązywania umowy oraz warunki wznowienia i zakończenia świadczenia usług i rozwiązania umowy, w tym:

— jakiegokolwiek minimalne użytkowanie lub czas trwania, wymagane do skorzystania z warunków promocyjnych,

— wszelkie opłaty związane z możliwością przeniesienia numerów i innych danych identyfikacyjnych,

— wszelkie opłaty należne w momencie rozwiązania umowy, w tym zwrot kosztów urządzeń końcowych;

f) wszelkie klauzule o rekompensacie i zwrocie kosztów, które stosuje się w przypadku gdy nie został osiągnięty zakontraktowany poziom jakości;

- g) sposoby inicjowania procedur rozwiązywania sporów zgodnie z art. 34;
- h) rodzaj działań, które przedsiębiorstwo może podjąć w związku z przypadkami naruszenia bezpieczeństwa lub integralności lub z zagrożeniami i podatnością na takie zagrożenia.

Państwa członkowskie mogą także wymagać, aby umowa zawierała wszelkie informacje, które mogą zostać dostarczone w tym celu przez właściwe organy publiczne, o wykorzystywaniu sieci i usług łączności elektronicznej do działań niezgodnych z prawem lub do rozpowszechniania szkodliwych treści oraz o sposobach ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych, o których mowa w art. 21 ust. 4 i które mają związek ze świadczoną usługą.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby abonenci mieli prawo wycofać się bez ponoszenia kar z zawartych umów, w przypadku gdy przedsiębiorstwo świadczące sieci lub usługi łączności elektronicznej powiadomi ich o zamiarze zmiany warunków umowy. O wszelkich takich zmianach powiadamia się abonentów z odpowiednim wyprzedzeniem, nie krótszym niż jeden miesiąc, jednocześnie informując ich o przysługującym im prawie do wycofania się z ich umów bez ponoszenia kar, jeżeli nie akceptują nowych warunków. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne mogły określić formę takich powiadomień.

Artykuł 21

Przejrzystość i publikowanie informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne mogły nałożyć na przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej obowiązek publikowania przejrzystych, porównywalnych, odpowiednich i aktualnych informacji na temat obowiązujących cen i taryf, wszelkich opłat związanych z rozwiązaniem umowy, a także na temat warunków dostępu do usług dostarczanych użytkownikom końcowym i konsumentom oraz standardowych warunków korzystania z tych usług, zgodnie z załącznikiem II. Informacje takie są publikowane w jasny, zrozumiały i łatwo dostępny sposób. Krajowe organy regulacyjne mogą określić dodatkowe wymogi dotyczące formy, w jakiej należy publikować te informacje.

2. Krajowe organy regulacyjne zachęcają do dostarczania porównywalnych informacji, które pozwolą użytkownikom końcowym i konsumentom dokonać niezależnej oceny kosztów związanych z różnymi schematami korzystania z usług, na przykład za pomocą przewodników interaktywnych lub podobnych technik. W przypadku gdy takie udogodnienia nie są dostępne w obrocie nieodpłatnie lub za rozsądną cenę, państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne mogły udostępniać takie przewodniki lub techniki bezpośrednio lub za pośrednictwem stron trzecich. Osoby trzecie mają prawo do bezpłatnego korzystania z informacji publikowanych przez przedsiębiorstwa udostępniające sieci łączności elektronicznej lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej do celów sprzedaży lub udostępniania takich interaktywnych przewodników lub podobnych technik.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne mogły zobowiązać przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej między innymi do:

- a) dostarczania abonentom informacji o obowiązujących taryfach w odniesieniu do wszelkich numerów lub usług podlegających szczególnym warunkom cenowym; w odniesieniu do poszczególnych kategorii usług krajowe organy regulacyjne mogą wymagać, aby informacje te były udostępniane bezpośrednio przed wykonaniem połączenia;
- b) informowania abonentów w ramach usługi, na którą wykupili abonament o wszelkich zmianach dotyczących dostępu do służb ratunkowych lub informacji o miejscu przebywania osoby wykonującej połączenie;
- c) informowania abonentów o wszelkich zmianach warunków ograniczających dostęp do usług i aplikacji lub korzystania z nich, w przypadku gdy warunki takie dopuszcza prawo krajowe zgodnie z prawem wspólnotowym;
- d) dostarczania informacji dotyczących wszelkich procedur wprowadzonych przez dostawcę w celu pomiaru i organizowania ruchu, tak aby zapobiec osiągnięciu pojemności łącza lub jej przekroczeniu, a także informacji o tym, jak procedury te mogłyby wpłynąć na jakość usług;
- e) informowania abonentów o przysługującym im prawie do określenia, czy chcą, aby ich dane osobowe znalazły się w spisie abonentów, oraz o rodzajach danych, których to dotyczy, zgodnie z art. 12 dyrektywy 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej); oraz
- f) regularnego informowania abonentów niepełnosprawnych o szczegółach przeznaczonych dla nich produktów i usług.

Krajowe organy regulacyjne mogą, jeżeli uznają to za stosowne, promować środki samo- i współregulacyjne przed nałożeniem jakiegokolwiek obowiązku.

4. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 3, w odpowiednich przypadkach nieodpłatnie rozpowszechniały informacje użyteczności publicznej wśród aktualnych i nowych abonentów za pomocą tych samych środków, jakie zwykle wykorzystują one w komunikacji z abonentami. W takim przypadku informacje te są dostarczane w znormalizowanej formie przez właściwe organy publiczne i dotyczą między innymi następujących zagadnień:

- a) najpowszechniejszych sposobów wykorzystywania usług łączności elektronicznej do działań niezgodnych z prawem lub do rozpowszechniania szkodliwych treści – zwłaszcza w przypadku gdy może to naruszać prawa i wolności innych osób – w tym przypadków naruszenia praw autorskich i praw pokrewnych oraz konsekwencji prawnych tych czynów; oraz

- b) sposobów chronienia bezpieczeństwa osobistego, prywatności i danych osobowych podczas korzystania z usług łączności elektronicznej.

Artykuł 22

Jakość usług

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne, po uwzględnieniu stanowisk zainteresowanych stron, mogły wymagać od przedsiębiorstw świadczących publicznie dostępne sieci lub usługi łączności elektronicznej publikowania porównywalnych, odpowiednich i aktualnych informacji dla użytkowników końcowych na temat jakości swoich usług oraz na temat środków podjętych w celu zapewnienia równorzędnego dostępu do tych informacji niepełnosprawnym użytkownikom końcowym. Na wniosek, informacje te dostarczane są krajowemu organowi regulacyjnemu przed ich opublikowaniem.

2. Aby zapewnić użytkownikom końcowym, w tym niepełnosprawnym użytkownikom końcowym, dostęp do wyczerpujących, porównywalnych, wiarygodnych i przyjaznych dla użytkownika informacji, krajowe organy regulacyjne mogą określić między innymi wymierne wskaźniki jakości usług oraz treść, formę i sposób podawania informacji przeznaczonych do opublikowania, w tym ewentualne mechanizmy certyfikacji jakości. W stosownych przypadkach można stosować wskaźniki, definicje i metody pomiaru określone w załączniku III.

3. Aby zapobiec pogorszeniu się jakości usług oraz utrudnień lub spowolnień ruchu w sieciach, państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne mogły nałożyć na przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności minimalne wymogi w zakresie jakości usług.

Krajowe organy regulacyjne przekazują Komisji – w odpowiednim czasie przed ustanowieniem takich wymogów – podsumowanie podstawy do działania, przewidywane wymogi i proponowany przebieg działań. Informacje te udostępniane są również Organowi Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (zwanemu dalej »BEREC«). Po zbadaaniu takich informacji Komisja może zgłaszać do nich uwagi lub wydawać zalecenia, w szczególności w celu zapewnienia, aby przewidywane wymagania nie wpływały niekorzystnie na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Przy podejmowaniu decyzji dotyczącej wymogów krajowe organy regulacyjne uwzględniają w jak największym stopniu uwagi lub zalecenia Komisji.

Artykuł 23

Dostępność usług

Państwa członkowskie przyjmują wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić jak największą dostępność publicznie dostępnych usług telefonicznych dostarczanych za pośrednictwem publicznych sieci łączności w przypadku awarii sieci w wyniku katastrofy lub w przypadku działania siły wyższej. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa

świadczące publicznie dostępne usługi telefoniczne podejmowały wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia nieprzerwanego dostępu do służb ratunkowych.”;

15) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 23a

Zapewnienie równoważnego dostępu i wyboru niepełnosprawnym użytkownikom końcowym

1. Państwa członkowskie umożliwiają właściwym organom krajowym określenie w stosownych przypadkach warunków, które mają spełniać przedsiębiorstwa świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej, aby zapewnić niepełnosprawnym użytkownikom końcowym:

- a) dostęp do usług łączności elektronicznej równoważny dostępowi, jaki ma większość użytkowników końcowych; oraz
- b) korzystanie z wyboru spośród przedsiębiorstw i usług dostępnych dla większości użytkowników końcowych.

2. Aby móc przyjąć i wprowadzić w życie szczególne ustalenia dotyczące użytkowników niepełnosprawnych, państwa członkowskie zachęcają do udostępniania urządzeń końcowych oferujących niezbędne usługi i funkcje.”;

16) w art. 25 wprowadza się następujące zmiany:

- a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Usługi biura numerów i spisu abonentów”;

- b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby abonenci publicznie dostępnych usług telefonicznych mieli prawo do figurowania w publicznie dostępnym spisie abonentów, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. a), oraz aby informacje o nich zostały udostępnione dostawcom usług biura numerów lub spisu abonentów zgodnie z ust. 2.”;

- c) ust. 3, 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„3. Państwa członkowskie zapewniają wszystkim użytkownikom końcowym publicznie dostępnej usługi telefonicznej możliwość dostępu do usług biura numerów. Krajowe organy regulacyjne mogą nakładać obowiązki i warunki na przedsiębiorstwa kontrolujące dostęp użytkowników końcowych do usług biura numerów, zgodnie z przepisami art. 5 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie). Takie obowiązki i warunki są obiektywne, sprawiedliwe, niedyskryminacyjne i przejrzyste.

4. Państwa członkowskie nie utrzymują żadnych ograniczeń regulacyjnych, które uniemożliwiałyby użytkownikom końcowym w jednym państwie członkowskim bezpośredni dostęp do biura numerów w innym państwie członkowskim w drodze wywołania głosowego lub wiadomości SMS oraz podejmują środki zapewniające taki dostęp zgodnie z art. 28.

5. ust. 1–4 stosuje się z zastrzeżeniem wymogów zawartych w przepisach wspólnotowych dotyczących ochrony danych osobowych i prywatności oraz, w szczególności, art. 12 dyrektywy 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej).”;

17) art. 26 i 27 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 26

Służby ratunkowe i jednolity europejski numer alarmowy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszyscy użytkownicy końcowi usług, o których mowa w ust. 2, w tym także użytkownicy publicznych automatów telefonicznych, mogli kontaktować się ze służbami ratunkowymi bezpłatnie i bez konieczności użycia jakiegokolwiek środka płatniczego, za pośrednictwem jednolitego europejskiego numeru alarmowego »112« oraz za pośrednictwem jakiegokolwiek krajowego numeru alarmowego określonego przez państwa członkowskie.

2. W porozumieniu z krajowymi organami regulacyjnymi, służbami ratunkowymi i dostawcami państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa świadczące użytkownikom końcowym usługi łączności elektronicznej polegające na inicjowaniu krajowych wywołań numeru lub numerów istniejących w krajowym planie numeracji telefonicznej zapewniały dostęp do służb ratunkowych.

3. Państwa członkowskie zapewniają właściwe odbieranie i obsługę wywołań jednolitego europejskiego numeru alarmowego »112« w sposób najlepiej odpowiadający krajowej organizacji systemów alarmowych. Takie wywołania należy przyjmować i obsługiwać co najmniej z taką samą sprawnością i skutecznością, jak wywołania krajowych numerów alarmowych, w przypadkach gdy są one w dalszym ciągu wykorzystywane.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostęp niepełnosprawnych użytkowników końcowych do służb ratunkowych był równoważny dostępowi, który mają inni użytkownicy końcowi. Środki przyjęte w celu zapewnienia, aby niepełnosprawni użytkownicy końcowi mieli możliwość dostępu do służb ratunkowych podczas gdy podróżują do innych państw członkowskich, opierają się w jak największym stopniu na europejskich normach lub specyfikacjach opublikowanych zgodnie z przepisami art. 17 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) oraz nie uniemożliwiają państwom członkowskim przyjmowania dodatkowych wymogów zmierzających do realizacji celów określonych w niniejszym artykule.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, których to dotyczy, bezpłatnie udostępniały informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie organowi zajmującemu się wywołaniami alarmowymi niezwłocznie po

dotarciu wywołania alarmowego do tego organu. Ma to zastosowanie do wszystkich wywołań jednolitego europejskiego numeru alarmowego »112«. Państwa członkowskie mogą rozszerzyć ten obowiązek na wywołania krajowych numerów alarmowych. Właściwe organy regulacyjne określają kryteria dokładności i niezawodności podanych informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby obywatele byli odpowiednio informowani o istnieniu jednolitego europejskiego numeru alarmowego »112« oraz o korzystaniu z niego, w szczególności poprzez podejmowanie inicjatyw skierowanych do osób podróżujących między państwami członkowskimi.

7. W celu zapewnienia skutecznego dostępu do usług w zakresie numeru »112« w państwach członkowskich Komisja, po konsultacji z BEREC, może przyjąć techniczne środki wykonawcze. Te techniczne środki wykonawcze przyjmuje się jednak bez uszczerbku dla organizacji służb ratunkowych i nie wywierają one żadnego wpływu na tę organizację, która pozostaje w wyłącznej kompetencji państw członkowskich.

Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 37 ust. 2.

Artykuł 27

Europejskie kody dostępu telefonicznego

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby kod »00« był standardowym kodem dostępu międzynarodowego. Możliwe jest dokonywanie lub dalsze stosowanie specjalnych ustaleń dotyczących wywołań między miejscowościami sąsiadującymi ze sobą, między którymi przebiega granica państw członkowskich. Użytkownicy końcowi, których to dotyczy, otrzymują pełne informacje o takich ustaleniach.

2. Podmiot prawny, posiadający siedzibę we Wspólnocie i wyznaczony przez Komisję, ponosi wyłączną odpowiedzialność za zarządzanie przestrzenią numerową telefonii europejskiej (ETNS), włącznie z przydzielaniem numerów, oraz za promowanie jej. Komisja przyjmuje niezbędne przepisy wykonawcze.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie przedsiębiorstwa, które świadczą publicznie dostępne usługi telefoniczne pozwalające na wywołania międzynarodowe, obsługiwały wszystkie wywołania przychodzące do ETNS i wychodzące z tej przestrzeni, według stawek podobnych do stawek stosowanych w przypadku wywołań do innych państw członkowskich i z tych państw.”;

18) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 27a

Harmonizacja numerów na użytek zharmonizowanych usług o walorze społecznym, w tym numer specjalnej linii w sprawach zaginięć dzieci

1. Państwa członkowskie promują specjalne numery z zakresu numeracyjnego zaczynającego się na »116«, określone w decyzji Komisji 2007/116/WE z dnia 15 lutego 2007 r.

w sprawie rezerwacji krajowego zakresu numeracyjnego zaczynającego się na »116« na potrzeby zharmonizowanych usług o walorze społecznym (*). Państwa członkowskie zachęcają do dostarczania na swoim terytorium usług, dla których rezerwowane są te numery.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby niepełnosprawni użytkownicy końcowi w możliwie jak największym stopniu mieli dostęp do usług z zakresu numeracyjnego zaczynającego się na »116«. Środki podejmowane w celu ułatwienia dostępu niepełnosprawnych użytkowników końcowych do takich usług podczas podróżowania w innych państwach członkowskich opierają się na przestrzeganiu odpowiednich norm lub specyfikacji opublikowanych zgodnie z art. 17 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby obywatele zostali odpowiednio poinformowani o istnieniu usług z zakresu numeracyjnego zaczynającego się na »116« oraz o sposobach korzystania z tych usług, zwłaszcza poprzez inicjatywy skierowane w szczególności do osób podróżujących między państwami członkowskimi.

4. Poza środkami, które mają ogólne zastosowanie do wszystkich numerów z zakresu numeracyjnego zaczynającego się na »116« i które są podejmowane zgodnie z ust. 1, 2 i 3, państwa członkowskie dokładają wszelkich starań, aby zapewnić obywatelom dostęp do specjalnej usługi telefonicznej umożliwiającej zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci. Linia ta jest udostępniana pod numerem »116000«.

5. Aby zapewnić skuteczne wdrażanie w państwach członkowskich zakresu numeracyjnego zaczynającego się na »116«, a w szczególności udostępnianej pod numerem »116000« specjalnej linii umożliwiającej zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci, w tym dostęp niepełnosprawnych użytkowników końcowych podczas podróżowania w innych państwach członkowskich, Komisja – po konsultacji z BEREC – może przyjąć techniczne środki wykonawcze. Te techniczne środki wykonawcze przyjmuje się jednak bez uszczerbku dla organizacji tych służb i nie wywierają one żadnego wpływu na tę organizację, która pozostaje w wyłącznej kompetencji państw członkowskich.

Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 37 ust. 2.

(* Dz.U. L 49 z 17.2.2007, s. 30.”;

19) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 28

Dostęp do numerów i usług

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w przypadku gdy jest to technicznie i ekonomicznie wykonalne oraz z wyjątkiem sytuacji, gdy wywołujący abonent postanowił ze względów handlowych ograniczyć dostęp stron wywołujących z poszczególnych obszarów geograficznych – odpowiednie krajowe organy podejmowały wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby użytkownicy końcowi mieli możliwość:

- dostępu we Wspólnocie do usług wykorzystujących numery niegeograficzne oraz możliwość korzystania z takich usług; oraz

- dostępu, niezależnie od technologii i urządzeń wykorzystywanych przez operatora, do wszystkich numerów we Wspólnocie, również numerów uwzględnionych w krajowych planach numeracji, numerów należących do ETNS i do powszechnej międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów telefonicznych (UIFN).

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy mogły wymagać od przedsiębiorstw zapewniających publiczne sieci łączności lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej zablokowania w indywidualnych przypadkach dostępu do numerów lub usług, w przypadku gdy jest to uzasadnione ze względu na oszustwo lub nadużycie, oraz wymagać, aby w takich przypadkach dostawcy usług łączności elektronicznej wstrzymali dochody z odpowiednich połączeń wzajemnych lub innych usług.”;

20) w art. 29 wprowadza się następujące zmiany:

- ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bez uszczerbku dla art. 10 ust. 2, państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne mogły wymagać od wszystkich przedsiębiorstw, będących dostawcami publicznie dostępnych usług telefonicznych lub dostępu do publicznych sieci łączności, udostępnienia całości lub części usług dodatkowych wymienionych w części B załącznika I, z zastrzeżeniem technicznej wykonalności i opłacalności ekonomicznej, jak również całości lub części usług dodatkowych wymienionych w części A załącznika I.”;

- skreśla się ust. 3;

21) art. 30 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 30

Ułatwienia przy zmianie dostawcy usług

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszyscy abonenci posiadający numery należące do krajowego planu numeracji telefonicznej mogli na swój wniosek zachować dotychczasowy numer lub dotychczasowe numery niezależnie od tego, które przedsiębiorstwo świadczy usługę, zgodnie z przepisami części C załącznika I.

2. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby ceny ustalane przez operatorów lub dostawców usług związane z przenoszeniem numerów były zorientowane na koszty oraz aby bezpośrednio obciążenia abonentów, jeśli takie są, nie zniechęcały abonentów do zmiany dostawcy usług.

3. Krajowe organy regulacyjne nie narzucają tariff detalicznych za przenoszenie numerów w sposób, który zakłócałby konkurencję, na przykład przez ustanawianie szczególnych lub wspólnych tariff detalicznych.

4. Przenoszenie numerów, a następnie ich aktywacja przeprowadzane są w jak najkrótszym czasie. W każdym przypadku abonenci, którzy zawarli umowę w sprawie przeniesienia numeru do nowego przedsiębiorstwa, mają aktywowany numer w ciągu jednego dnia roboczego.

Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego właściwe organy krajowe mogą ustanowić ogólne zasady procesu przenoszenia numerów, uwzględniając krajowe przepisy o umowach, możliwości techniczne oraz potrzebę zachowania ciągłości usług świadczonych abonentowi. W każdym przypadku brak usługi w trakcie procesu przenoszenia nie przekracza jednego dnia roboczego. Właściwe organy krajowe uwzględniają także w razie potrzeby środki zapewniające ochronę abonentów w trakcie przenoszenia numeru oraz zapewniają, aby ich numery nie były przenoszone do innego dostawcy usług wbrew ich woli.

Państwa członkowskie zapewniają, aby przewidziane zostało nakładanie na przedsiębiorstwa odpowiednich kar, w tym obowiązek wypłaty abonentom rekompensaty w przypadku opóźnień w przenoszeniu numerów lub nadużyć w tym zakresie, spowodowanych przez te przedsiębiorstwa lub w ich imieniu.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby umowy zawierane między konsumentami a przedsiębiorstwami świadczącymi usługi łączności elektronicznej nie wprowadzały początkowego okresu zobowiązania przekraczającego 24 miesiące. Państwa członkowskie zapewniają również, aby przedsiębiorstwa oferowały użytkownikom możliwość podpisania umowy na okres nieprzekraczający 12 miesięcy.

6. Bez uszczerbku dla jakiegokolwiek minimalnego okresu obowiązywania umowy państwa członkowskie zapewniają, aby warunki i procedury rozwiązania umowy nie zniechęcały do zmiany dostawców usług.”;

22) art. 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie mogą nakładać uzasadnione obowiązki transmisji obowiązkowej związane z nadawaniem określonych kanałów radiowych i telewizyjnych oraz usług uzupełniających, zwłaszcza usług ułatwiających odpowiedni dostęp niepełnosprawnym użytkownikom końcowym, na przedsiębiorstwa, które podlegają ich jurysdykcji i zapewniają sieci łączności elektronicznej wykorzystywane do rozpowszechniania wśród ogółu obywateli kanałów radiowych lub telewizyjnych, w przypadku gdy dla znacznej liczby użytkowników końcowych takie sieci są głównym sposobem odbierania kanałów radiowych i telewizyjnych. Takie obowiązki nakłada się jedynie wtedy, gdy są one niezbędne do realizacji celów leżących w interesie ogólnym, wyraźnie określonych przez każde państwo członkowskie; obowiązki te są proporcjonalne i przejrzyste.

Obowiązki, o których mowa w pierwszym akapicie, podlegają przeglądowi przeprowadzanemu przez państwa członkowskie najpóźniej w ciągu roku od dnia 25 maja 2011 r., z wyjątkiem przypadków, w których państwa członkowskie przeprowadziły taki przegląd w ciągu dwóch poprzednich lat.

Państwa członkowskie regularnie dokonują przeglądu obowiązków transmisji obowiązkowej.”;

23) w art. 33 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie we właściwym stopniu zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne brały pod uwagę stanowiska użytkowników końcowych i konsumentów (w tym, w szczególności, niepełnosprawnych konsumentów), wytwórców oraz przedsiębiorstw, które zapewniają sieci lub usługi łączności elektronicznej, w kwestiach związanych ze wszystkimi prawami użytkowników końcowych i konsumentów, dotyczącymi publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, w szczególności w przypadkach, gdy mają one znaczący wpływ na rynek.

Państwa członkowskie zapewniają w szczególności, aby krajowe organy regulacyjne ustanowiły mechanizm konsultacji zapewniający, aby ich decyzje w kwestiach związanych z prawami użytkowników końcowych i konsumentów, dotyczącymi publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, należycie uwzględniały interesy konsumentów w dziedzinie łączności elektronicznej.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Bez uszczerbku dla przepisów krajowych zgodnych z prawem Wspólnoty oraz promujących cele związane z polityką kulturalną i medialną, takie jak różnorodność kulturowa i językowa oraz pluralizm mediów, krajowe organy regulacyjne i inne odpowiednie organy mogą promować współpracę między przedsiębiorstwami udostępniającymi sieci lub usługi łączności elektronicznej a sektorami zainteresowanymi promowaniem zgodnych z prawem treści w sieciach i usługach łączności elektronicznej. Taka współpraca może obejmować również koordynowanie informacji użyteczności publicznej, które mają zostać udostępnione zgodnie z art. 21 ust. 4 i art. 20 ust. 1 akapit drugi.”;

24) art. 34 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby udostępnione zostały przejrzyste, niedyskryminacyjne, proste i niedrogie pozasądowe procedury rozstrzygania nierozwiązanych sporów między konsumentami a przedsiębiorstwami udostępniającymi sieci lub usługi łączności elektronicznej, powstałych w zakresie stosowania niniejszej dyrektywy i związanych z warunkami lub wykonaniem umów dotyczących udostępniania tych sieci lub usług. Państwa członkowskie przyjmują środki w celu zapewnienia, aby takie procedury umożliwiały sprawiedliwe i szybkie rozstrzygnięcie sporów, oraz mogą, w przypadku gdy istnieją ku temu podstawy, przyjąć system zwrotu kosztów lub system rekompensat. Takie procedury umożliwiają bezstronne rozwiązywanie sporów i nie pozbawiają konsumenta ochrony prawnej zapewnianej przez prawo krajowe. Państwa członkowskie mogą rozszerzyć te obowiązki tak, aby objęły spory dotyczące innych użytkowników końcowych.”;

25) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 35

Dostosowanie załączników

Komisja przyjmuje środki mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy oraz niezbędne do dostosowania załączników I, II, III oraz VI do rozwoju techniki lub zmian popytu na rynku, działając zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 37 ust. 2.”;

26) art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Krajowe organy regulacyjne powiadamiają Komisję o obowiązku świadczenia usługi powszechnej nałożonym na przedsiębiorstwa wyznaczone jako mające obowiązek świadczenia usługi powszechnej. Komisja jest niezwłocznie powiadamiana o wszelkich zmianach, które mają wpływ na te obowiązki lub na przedsiębiorstwa, których dotyczy przepisy niniejszej dyrektywy.”;

27) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 37

Procedura komitetowa

1. Komisja wspierana jest przez Komitet ds. Łączności ustanowiony na mocy art. 22 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.”;

28) załączniki I, II i III zastępuje się tekstem załącznika I do niniejszej dyrektywy, a załącznik VI zastępuje się tekstem załącznika II do niniejszej dyrektywy;

29) skreśla się załącznik VII.

Artykuł 2

Zmiany dyrektywy 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej)

W dyrektywie 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niniejsza dyrektywa przewiduje harmonizację przepisów krajowych wymaganych do zapewnienia równoważnego poziomu ochrony podstawowych praw i wolności, w szczególności prawa do prywatności i poufności, w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w sektorze łączności elektronicznej oraz w celu zapewnienia swobodnego przepływu we Wspólnocie tego typu danych oraz urządzeń i usług łączności elektronicznej.”;

2) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) »dane dotyczące lokalizacji« oznaczają wszelkie dane przetwarzane w sieci łączności elektronicznej lub w ramach usług łączności elektronicznej, wskazujące położenie geograficzne urządzenia końcowego użytkownika publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej.”;

b) skreśla się lit. e);

c) dodaje się literę w brzmieniu:

„h) »naruszenie danych osobowych« oznacza naruszenie bezpieczeństwa prowadzące do przypadkowego lub bezprawnego zniszczenia, utraty, zmiany, nieuprawnionego ujawnienia lub dostępu do danych osobowych przekazywanych, przechowywanych lub w inny sposób przetwarzanych w związku ze świadczeniem publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej we Wspólnocie.”;

3) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

Usługi

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych w związku z dostarczaniem publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej w publicznych sieciach łączności we Wspólnocie, włącznie z publicznymi sieciami łączności służącymi do zbierania danych i obsługi urządzeń identyfikacyjnych.”;

4) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„**Bezpieczeństwo przetwarzania**”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Bez uszczerbku dla dyrektywy 95/46/WE środki, o których mowa w ust. 1, muszą co najmniej:

— zapewniać, aby do danych osobowych mógł mieć dostęp wyłącznie uprawniony personel w dozwolonych prawem celach,

— chronić przechowywane lub przekazywane dane osobowe przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, przypadkową utratą lub zmianą oraz nieuprawnionym lub bezprawnym przechowywaniem, przetwarzaniem, dostępem lub ujawnieniem, oraz

- zapewnić wdrożenie polityki bezpieczeństwa w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.

Właściwe organy krajowe muszą być w stanie kontrolować środki przyjęte przez dostawcę publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej oraz wydawanie zaleceń dotyczących najlepszych praktyk dotyczących poziomu bezpieczeństwa, do jakiego środki te powinny prowadzić.”;

- c) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„3. W przypadku naruszenia danych osobowych, dostawca publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej bez zbędnej zwłoki powiadamia o tym przypadku naruszenia danych osobowych właściwy organ krajowy.

W przypadku gdy naruszenie danych osobowych może wyrzucić niekorzystny wpływ na dane osobowe lub prywatność abonenta lub osoby fizycznej, dostawca bez zbędnej zwłoki powiadamia również o takim naruszeniu abonenta lub osobę fizyczną.

Powiadomienie danego abonenta lub osoby fizycznej o naruszeniu danych osobowych nie jest wymagane, jeżeli dostawca wykazał zgodnie z wymogami właściwego organu, że wdrożył odpowiednie technologiczne środki ochrony oraz że środki te zostały zastosowane do danych, których dotyczyło naruszenie bezpieczeństwa. Tego rodzaju technologiczne środki ochrony muszą sprawiać, że dane stają się nieczytelne dla każdego, kto nie jest uprawniony do dostępu do nich.

Bez uszczerbku dla obowiązku powiadomienia przez dostawcę danych abonentów lub osób fizycznych, jeżeli dostawca nie powiadomił jeszcze abonenta lub osoby fizycznej o naruszeniu danych osobowych, właściwy organ krajowy – po rozważeniu możliwych niekorzystnych skutków tego naruszenia – może wymagać, aby dostawca to uczynił.

Powiadomienie skierowane do abonenta lub osoby fizycznej zawiera co najmniej opis charakteru naruszenia danych osobowych oraz dane punktów kontaktowych, w których można uzyskać więcej informacji; zawiera ono także informacje o zalecanych środkach mających na celu złagodzenie ewentualnych niekorzystnych skutków tego naruszenia danych osobowych. Powiadomienie właściwego organu krajowego zawiera ponadto opis konsekwencji naruszenia danych osobowych i opis proponowanych lub podjętych przez dostawcę środków mających zaradzić naruszeniu.

4. Z zastrzeżeniem wszelkich technicznych środków wykonawczych przyjętych na mocy ust. 5 właściwe organy krajowe mogą przyjąć wytyczne i w razie konieczności wydać instrukcje dotyczące okoliczności, w których dostawcy zobowiązani są do powiadamiania o naruszeniu danych osobowych, a także dotyczące formy takiego powiadomienia oraz sposobu, w jaki ma być

dokonane takie powiadomienie. Właściwe organy krajowe muszą mieć również możliwość kontrolowania, czy dostawcy spełniają swoje obowiązki związane z powiadamianiem określone w niniejszym ustępie, oraz nakładają odpowiednie kary w przypadku niewykonywania tych obowiązków.

Dostawcy prowadzą rejestr naruszeń ochrony danych osobowych, w tym faktów towarzyszących naruszeniom, ich skutków i podjętych działań naprawczych; rejestr ten musi być wystarczający, tak aby umożliwić właściwemu organowi krajowemu sprawdzenie zgodności z przepisami ust. 3. Rejestr zawiera wyłącznie informacje niezbędne do realizacji tego celu.

5. W celu zapewnienia spójności we wdrażaniu środków, o których mowa w ust. 2, 3 i 4, Komisja – po konsultacji z Europejską Agencją ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA), Grupą Roboczą ds. ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych powołaną na mocy art. 29 dyrektywy 95/46/WE oraz Europejskim Inspektorem Ochrony Danych – może przyjąć techniczne środki wykonawcze dotyczące okoliczności, formy i trybu mających zastosowanie do wymogów dotyczących informowania i powiadamiania, o których mowa w niniejszym artykule. Przyjmując te środki Komisja angażuje wszystkie zainteresowane strony, aby uzyskać w szczególności informacje o najlepszych dostępnych technicznych i ekonomicznych środkach wdrażania niniejszego artykułu.

Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14a ust. 2.”;

- 5) art. 5 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przechowywanie informacji lub uzyskanie dostępu do informacji już przechowywanych w urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika było dozwolone wyłącznie pod warunkiem że dany abonent lub użytkownik wyraził zgodę zgodnie z dyrektywą 95/46/WE po otrzymaniu jasnych i wyczerpujących informacji, między innymi o celach przetwarzania. Nie stanowi to przeszkody dla każdego technicznego przechowywania danych ani dostępu do nich jedynie w celu wykonania transmisji komunikatu za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej, lub gdy jest to ściśle niezbędne w celu świadczenia usługi przez dostawcę usługi społeczeństwa informacyjnego, wyraźnie zażądanej przez abonenta lub użytkownika.”;

- 6) art. 6 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do celów wprowadzania na rynek usług łączności elektronicznej lub świadczenia usług tworzących wartość zbogaconą, dostawca publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej może przetwarzać dane określone w ust. 1, w zakresie i przez czas niezbędny dla tego rodzaju usług lub

wprowadzania ich na rynek, jeżeli abonent lub użytkownik, których dane dotyczą, uprzednio wyraził na to zgodę. Użytkownicy lub abonenci mają w każdej chwili możliwość odwołania swojej zgody na przetwarzanie danych o ruchu.”;

7) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 13

Komunikaty niezamówione

1. Używanie automatycznych systemów wywołujących i systemów łączności bez ludzkiej ingerencji (automatyczne urządzenia wywołujące), faksów lub poczty elektronicznej do celów marketingu bezpośredniego może być dozwolone jedynie wobec abonentów lub użytkowników, którzy uprzednio wyrazili na to zgodę.

2. Niezależnie od przepisów ust. 1, w przypadku gdy osoba fizyczna lub prawna otrzymuje od swoich klientów szczegółowe elektroniczne dane kontaktowe dotyczące kontaktu z nimi za pomocą poczty elektronicznej, w kontekście sprzedaży produktu lub usługi, zgodnie z dyrektywą 95/46/WE, ta sama osoba fizyczna lub prawna może używać tych szczegółowych elektronicznych danych kontaktowych na potrzeby marketingu bezpośredniego swoich własnych podobnych produktów lub usług, pod warunkiem że klienci zostali jasno i wyraźnie poinformowani o możliwości sprzeciwienia się, w prosty i wolny od opłat sposób, takiemu wykorzystywaniu elektronicznych danych kontaktowych w chwili ich pobierania oraz przy każdej okazji otrzymywania wiadomości, w przypadku klientów, którzy początkowo nie sprzeciwili się takiemu wykorzystywaniu.

3. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby niezamówione komunikaty do celów marketingu bezpośredniego, w przypadkach innych niż określone w ust. 1 i 2, nie były dozwolone bez zgody abonentów lub użytkowników bądź w odniesieniu do abonentów lub użytkowników, którzy nie życzą sobie otrzymywania tego typu komunikatów, przy czym wybór między tymi opcjami zostaje ustalony przez przepisy krajowe, z uwzględnieniem faktu, że obie te opcje muszą być dla abonenta lub użytkownika bezpłatne.

4. W każdym przypadku zakazana jest praktyka wysyłania poczty elektronicznej do celów marketingu bezpośredniego, która ukrywa lub zataja tożsamość nadawcy, w którego imieniu wysyłany jest komunikat, lub która narusza art. 6 dyrektywy 2000/31/WE, oraz bez ważnego adresu, na który odbiorca może wysłać żądanie zaprzestania takich komunikatów, lub która zachęca odbiorców do odwiedzenia stron internetowych naruszających ten artykuł dyrektywy 2000/31/WE.

5. Ust. 1 i 3 stosują się do abonentów będących osobami fizycznymi. Państwa członkowskie zapewniają również, aby – w ramach prawa wspólnotowego oraz mających zastosowanie przepisów krajowych – uzasadnione interesy abonentów innych niż osoby fizyczne były wystarczająco chronione w związku z uciążliwymi komunikatami.

6. Bez uszczerbku dla jakichkolwiek środków administracyjnych, w odniesieniu do których mogą zostać przyjęte przepisy, między innymi na mocy art. 15a ust. 2, państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba fizyczna lub prawna, która odczuła negatywne skutki naruszeń przepisów krajowych przyjętych na mocy niniejszego artykułu i mająca uzasadniony interes w tym, by położyć kres takim naruszeniom lub ich zakazać, w tym także dostawca usług łączności elektronicznej chroniący własne uzasadnione interesy gospodarcze, mogła podjąć działania prawne przeciwko takim naruszeniom. Państwa członkowskie mogą także ustalić szczególne zasady dotyczące sankcji mających zastosowanie do dostawców usług łączności elektronicznej, którzy przez zaniedbanie przyczyniają się do naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszego artykułu.”;

8) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 14a

Procedura komitetowa

1. Komisja wspierana jest przez Komitet ds. Łączności ustanowiony na mocy art. 22 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5a ust. 1–4 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5a ust. 1, 2, 4 i 6 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.”;

9) w art. 15 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1b. Dostawcy ustanawiają wewnętrzne procedury odpowiedzi na wnioski o dostęp do danych osobowych użytkownika w oparciu o krajowe przepisy przyjęte zgodnie z art. 1. Na żądanie przedstawiają oni właściwemu organowi krajowemu informacje o tych procedurach, liczbie otrzymanych wniosków, ich uzasadnieniu prawnym oraz udzielonej przez nich odpowiedzi.”;

10) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 15a

Wdrażanie i egzekwowanie

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar, w tym w stosownych przypadkach sankcji karnych, mających zastosowanie w przypadku naruszeń krajowych przepisów przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą, i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby zasady te zostały wdrożone. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszące oraz mogą być stosowane w odniesieniu do okresu, w którym występowało jakiekolwiek naruszenie, nawet w przypadku gdy naruszenie to następnie naprawiono. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach najpóźniej do dnia 25 maja 2011 r. i powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach mających na nie wpływ.

2. Bez uszczerbku dla wszelkich ewentualnie dostępnych środków prawnych, państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ krajowy oraz, w stosownych przypadkach, inne podmioty krajowe dysponowały uprawnieniami do nakazania zaprzestania naruszeń, o których mowa w ust. 1.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy krajowe oraz, w stosownych przypadkach, inne podmioty krajowe dysponowały uprawnieniami i środkami niezbędnymi do prowadzenia dochodzeń, w tym uprawnieniami do uzyskiwania wszelkich istotnych informacji, których mogą potrzebować, aby monitorować i egzekwować przestrzeganie przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą.

4. Właściwe krajowe organy regulacyjne mogą przyjmować środki w celu zapewnienia efektywnej współpracy transgranicznej w zakresie egzekwowania przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz tworzenia zharmonizowanych warunków świadczenia usług obejmujących transgraniczny przepływ danych.

Krajowe organy regulacyjne przekazują Komisji – w odpowiednim czasie przed przyjęciem takich środków – podsumowanie podstawy do działania, przewidywane środki i proponowany przebieg działań. Po zbadaniu takich informacji oraz konsultacjach z ENISA i Grupą Roboczą ds. Ochrony Osób Fizycznych w zakresie Przetwarzania Danych Osobowych ustanowioną na mocy art. 29 dyrektywy 95/46/WE, Komisja może zgłaszać do nich uwagi lub wydawać zalecenia, w szczególności w celu zapewnienia, aby przewidywane środki nie wpływały niekorzystnie na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Przy podejmowaniu decyzji dotyczącej omawianych środków krajowe organy regulacyjne uwzględniają w jak największym stopniu uwagi lub zalecenia Komisji.”.

Artykuł 3

Zmiana rozporządzenia (WE) nr 2006/2004

W załączniku do rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 (rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów) dodaje się następujący punkt:

„17. Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych

osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej): art. 13 (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).”.

Artykuł 4

Transpozycja

1. Do dnia 25 maja 2011 r. państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określają państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 5

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 6

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 25 listopada 2009 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
J. BUZEK
Przewodniczący

W imieniu Rady
Å. TORSTENSSON
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

„ZAŁĄCZNIK I

**OPIS USŁUG DODATKOWYCH I USŁUG, O KTÓRYCH MOWA W ART. 10 (KONTROLA WYDATKÓW),
W ART. 29 (USŁUGI DODATKOWE) I W ART. 30 (UŁATWIENIE ZMIANY DOSTAWCY)****Część A: Usługi dodatkowe i usługi, o których mowa w art. 10**a) *Rachunki szczegółowe*

Państwa członkowskie mają zapewnić, aby krajowe organy regulacyjne, z zastrzeżeniem wymogów odpowiednich przepisów prawa o ochronie danych osobowych i prywatności, mogły określić podstawowy poziom szczegółowości rachunków, które przedsiębiorstwa mają bezpłatnie dostarczać abonentom, tak aby mogli oni:

- (i) weryfikować i kontrolować opłaty ponoszone za stacjonarne korzystanie z publicznej sieci łączności lub pokrewne publicznie dostępne usługi telefoniczne; oraz
- (ii) odpowiednio monitorować korzystanie z nich i powiązane z tym wydatki, a w ten sposób racjonalnie kontrolować swoje rachunki.

W stosownych przypadkach można zaoferować abonentom dodatkowe poziomy uszczegółowienia według rozsądnych taryf lub bezpłatnie.

Wywołań, które są bezpłatne dla abonenta wywołującego, w tym wywołania połączeń na „numery wsparcia”, nie wymienia się w rachunku szczegółowym abonenta wywołującego.

b) *Bezpłatna blokada wybranych wywołań wychodzących lub wiadomości SMS lub MMS po najwyższych stawkach, lub – w przypadku gdy jest to technicznie wykonalne – podobnych aplikacji innego rodzaju*

tj. usługa dodatkowa, za pomocą której abonent może na wniosek skierowany do wyznaczonego przedsiębiorstwa świadczącego usługi telefoniczne bezpłatnie zablokować określonego typu wywołania wychodzące lub wiadomości SMS lub MMS o podwyższonej opłacie, lub podobne aplikacje innego rodzaju, lub wywołania numerów określonego typu.

c) *Systemy przedpłat*

Państwa członkowskie mają zapewnić, aby krajowe organy regulacyjne mogły wymagać od wyznaczonych przedsiębiorstw udostępnienia konsumentom możliwości płacenia za dostęp do publicznej sieci łączności i korzystanie z publicznie dostępnych usług telefonicznych na zasadzie przedpłat.

d) *Rozłożona płatność za przyłączenie*

Państwa członkowskie mają zapewnić, aby krajowe organy regulacyjne mogły wymagać od wyznaczonych przedsiębiorstw umożliwienia konsumentom rozłożenia w czasie opłaty za przyłączenie do publicznej sieci łączności.

e) *Niepłacenie rachunków*

Państwa członkowskie mają zatwierdzić szczególne środki, które powinny być proporcjonalne, niedyskryminacyjne i opublikowane, odnoszące się do niepłacenia rachunków wystawianych przez operatorów. Środki te mają zapewnić ostrzeżenie abonenta z wyprzedzeniem i w należyty sposób o mającym nastąpić przerwaniu świadczenia usługi lub odłączeniu. Z wyjątkiem przypadków oszustwa, uporczywego spóźniania się z płatnościami lub niepłacenia, środki te mają zapewnić, aby w zakresie, w jakim jest to technicznie wykonalne, wszelkie przerwy w świadczeniu usług ograniczały się do danej usługi. Odłączenie w następstwie niepłacenia rachunków powinno mieć miejsce tylko po należytym ostrzeżeniu abonenta. Państwa członkowskie mogą zezwolić na ograniczone świadczenie usługi przez pewien okres przed całkowitym odłączeniem; w okresie tym umożliwia się tylko wywołania, które nie powodują obciążenia abonenta opłatą (np. wywołania numeru „112”).

f) *Porady dotyczące taryf*

tj. usługa dodatkowa, w ramach której abonenci mogą wymagać od przedsiębiorstwa dostarczenia im informacji dotyczących alternatywnych tańszych taryf, jeśli takie są dostępne.

g) *Kontrola kosztów*

tj. usługa dodatkowa, w ramach której przedsiębiorstwa – jeśli krajowe organy regulacyjne uznają to za właściwe – oferują inne środki kontroli kosztów publicznie dostępnych usług telefonicznych, łącznie z bezpłatnym ostrzeganiem konsumentów w przypadku nieprawidłowego lub nadmiernego, biorąc pod uwagę schematy użytkowania, korzystania z usług telekomunikacyjnych.

Część B: Usługi dodatkowe, o których mowa w art. 29a) *Wybieranie tonowe lub DTMF (dwutonowe działanie wieloczęstotliwościowe)*

Publiczna sieć łączności lub publicznie dostępne usługi telefoniczne wspierają używanie tonów DTMF określonych w ETSI ETR 207 do przesyłania sygnału koniec-koniec w całej sieci zarówno w państwie członkowskim, jak i między państwami członkowskimi.

b) *Identyfikacja linii wywołującej*

Numer strony wywołującej jest pokazywany stronie wywoływanej przed wykonaniem połączenia.

Ta usługa dodatkowa powinna być wykonywana zgodnie z odpowiednimi przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych i prywatności, w szczególności z przepisami dyrektywy 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej).

W miarę możliwości technicznych operatorzy powinni zapewniać przesył danych i sygnałów w celu ułatwienia oferowania identyfikacji linii wywołującej i wybierania tonowego ponad granicami państw członkowskich.

Część C: Wprowadzenie w życie przepisów o przenoszeniu numerów, o których mowa w art. 30

Wymóg, zgodnie z którym każdy abonent posiadający numer należący do krajowego planu numeracji może na życzenie zachować dotychczasowy numer lub dotychczasowe numery niezależnie od przedsiębiorstwa świadczącego usługę, stosuje się:

- a) w przypadku numerów geograficznych – w określonym miejscu; oraz
- b) w przypadku numerów niegeograficznych – w dowolnym miejscu.

Niniejszej części nie stosuje się do przenoszenia numerów między sieciami świadczącymi usługi stacjonarne, a sieciami telefonii komórkowej.

ZAŁĄCZNIK II**INFORMACJE, KTÓRE MAJĄ ZOSTAĆ OPUBLIKOWANE ZGODNIE Z ART. 21****(PRZEJRZYSTOŚĆ I PUBLIKOWANIE INFORMACJI)**

Krajowy organ regulacyjny odpowiada za zapewnienie, aby informacje określone w niniejszym załączniku zostały opublikowane zgodnie z art. 21. Do krajowego organu regulacyjnego należy decyzja, które informacje mają być opublikowane przez przedsiębiorstwa oferujące publiczne sieci łączności lub publicznie dostępne usługi telefoniczne, a które przez sam krajowy organ regulacyjny, tak aby zapewnić konsumentom możliwość dokonania świadomego wyboru.

1. Nazwa/nazwy i adres/adresy przedsiębiorstwa/przedsiębiorstw

Nazwy i adresy siedziby przedsiębiorstw oferujących publiczne sieci łączności lub publicznie dostępne usługi telefoniczne.

2. Opis oferowanych usług

2.1. Zakres oferowanych usług

- 2.2. Standardowe taryfy, w których wyszczególniono świadczone usługi oraz zawartość każdej pozycji taryfowej (np.: opłaty za dostęp, wszelkiego typu opłaty za użytkowanie, opłaty za konserwację), obejmujące szczegóły zastosowanych standardowych upustów, systemy taryf dla określonych odbiorców oraz wszelkie dodatkowe opłaty, a także koszty urządzeń końcowych.
- 2.3. Polityka rekompensat/refundacji, łącznie z konkretnymi szczegółami wszelkich oferowanych planów rekompensat/refundacji.
- 2.4. Rodzaje oferowanych usług konserwacji
- 2.5. Standardowe warunki umowy, w tym minimalny okres obowiązywania umowy, warunki rozwiązania umowy oraz procedury i opłaty bezpośrednie związane z przenoszeniem numerów i innych danych identyfikacyjnych, jeśli ma to zastosowanie.
3. Mechanizmy rozstrzygania sporów, w tym opracowane przez dane przedsiębiorstwo.
4. Informacje o prawach dotyczących usługi powszechnej, w tym – w odpowiednich przypadkach – usług dodatkowych i usług wymienionych w załączniku I.

ZAAŁĄCZNIK III

PARAMETRY JAKOŚCI USŁUG

Parametry jakości usługi, definicje i metody pomiaru, o których mowa w art. 11 i 22

Dla przedsiębiorstw zapewniających dostęp do publicznych sieci łączności

PARAMETR (Uwaga 1)	DEFINICJA	METODA POMIARU
Czas realizacji przyłączenia	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Liczba usterek na linię dostępu	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Czas naprawy usterek	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

Dla przedsiębiorstw świadczących publicznie dostępne usługi telefoniczne

Czas zestawienia połączenia (Uwaga 2)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Czas reakcji biura numerów	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Udział działających publicznych aparatów telefonicznych na monety i karty	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Skargi dotyczące poprawności rachunków	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Stopa nieskutecznych wywołań (Uwaga 2)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

Numer wersji ETSI EG 202 057-1: 1.3.1 (lipiec 2008 r.)

Uwaga 1

Parametry powinny umożliwiać analizę osiąganych rezultatów na poziomie regionalnym (tzn. nie niższym niż poziom 2 w ustanowionej przez Eurostat nomenklaturze jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NUTS)).

Uwaga 2

Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o rezygnacji z wymogu zachowywania aktualnych informacji o rezultatach osiąganych w ramach tych dwóch parametrów, jeśli istnieją dowody na to, że rezultaty osiągnięte w tych dwóch obszarach są zadowalające.”

ZAŁĄCZNIK II

„ZAŁĄCZNIK VI

WSPÓLDZIAŁANIE KONSUMENCKIEGO SPRZĘTU CYFROWEGO, O KTÓRYM MOWA W ART. 241. *Ujednolicony algorytm kodowania i odbiór »free-to-air«*

Wszelki sprzęt konsumencki przeznaczony do odbioru tradycyjnego cyfrowego sygnału telewizyjnego (tzn. transmisji naziemnej, kablowej lub satelitarnej przeznaczony w pierwszej kolejności do odbioru stacjonarnego, takiej jak DVB-T, DVB-C lub DVB-S), przeznaczony na sprzedaż lub do wynajęcia czy w inny sposób udostępniony na obszarze Wspólnoty, zdolny do dekodowania cyfrowych sygnałów telewizyjnych, powinien:

- umożliwić dekodowanie takiego sygnału zgodnie z jednolitym europejskim algorytmem kodowania zalecanym przez uznaną organizację europejską do spraw norm; obecnie jest nią ETSI,
- wyświetlać sygnały transmitowane bez kodowania, pod warunkiem że w przypadku gdy taki sprzęt jest wypożyczony, osoba wypożyczająca podporządkowuje się odnośnej umowie o wypożyczeniu.

2. *Interoperacyjność analogowych i cyfrowych odbiorników telewizyjnych*

Każdy analogowy odbiornik telewizyjny ze zintegrowanym ekranem o przekątnej obrazu większej niż 42 cm wprowadzany na rynek do sprzedaży lub na wynajem na obszarze Wspólnoty ma być wyposażony w co najmniej jedno gniazdo interfejsu otwartego, zgodnie z normą określoną przez uznaną europejską organizację normalizacyjną, np. jak podano w normie CENELEC EN 50 049-1:1997, pozwalające na proste przyłączenie urządzeń peryferyjnych, w szczególności dodatkowych dekodów i odbiorników cyfrowych.

Każdy cyfrowy odbiornik telewizyjny ze zintegrowanym ekranem o przekątnej obrazu większej niż 30 cm, który wprowadza się na rynek do sprzedaży lub na wynajem na terenie Wspólnoty, ma być wyposażony w co najmniej jedno gniazdo interfejsu otwartego (znormalizowany przez standard lub zgodny ze standardem przyjętym przez uznaną europejską organizację normalizacyjną, lub zgodny ze specyfikacją przemysłową), np. ujednolicone złącze interfejsu DBV, pozwalające na proste przyłączenie urządzeń peryferyjnych i zdolne przesyłać wszystkie składniki cyfrowego sygnału telewizyjnego, łącznie z informacją związaną z usługami interaktywnymi i dostępnymi warunkowo.”

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/140/WE

z dnia 25 listopada 2009 r.

zmieniająca dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci i usług łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń oraz 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W celu stwierdzenia w szczególności, czy w świetle rozwoju technologii i rynku konieczne są zmiany, Komisja dokonuje okresowego przeglądu funkcjonowania pięciu dyrektyw składających się na ramy regulacyjne UE w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej: dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) ⁽⁴⁾, dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) ⁽⁵⁾, dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach) ⁽⁶⁾, dyrektywy 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) ⁽⁷⁾ oraz dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) ⁽⁸⁾ (zwane wspólnie „dyrektywą ramową i dyrektywami szczegółowymi”).

⁽¹⁾ Dz.U. C 224 z 30.8.2008, s. 50.

⁽²⁾ Dz.U. C 257 z 9.10.2008, s. 51.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 16 lutego 2009 r. (Dz.U. C 103 E z 5.5.2009, s. 1), stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 6 maja 2009 r., decyzja Rady z dnia 20 listopada 2009 r. oraz rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2009 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 7.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 21.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.

(2) W związku z powyższym Komisja przedstawiła wstępne wyniki przeglądu w komunikacie z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie przeglądu ram regulacyjnych UE dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej. Na podstawie tych wstępnych wyników przeprowadzono konsultacje społeczne, które pokazały, że najważniejszym problemem do rozwiązania jest fakt, że wciąż nie istnieje rynek wewnętrzny łączności elektronicznej. Stwierdzono w szczególności, że fragmentaryczność regulacji oraz niespójność działań krajowych organów regulacyjnych nie tylko zagrażają konkurencyjności sektora, lecz także mogą pozbawić konsumentów istotnych korzyści wynikających z konkurencji transgranicznej.

(3) W związku z tym należy zreformować ramy regulacyjne UE w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej w celu pełnego utworzenia rynku wewnętrznego łączności elektronicznej poprzez wzmocnienie mechanizmu wspólnotowego służącego regulacji operatorów o znaczącej pozycji na kluczowych rynkach. Będzie temu towarzyszyć rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Urząd ⁽⁹⁾. Reforma obejmuje również określenie skutecznej i skoordynowanej strategii zarządzania widmem w celu stworzenia jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej, oraz udoskonalenie przepisów o użytkownikach niepełnosprawnych w celu stworzenia zintegrowanego społeczeństwa informacyjnego.

(4) Uznając, że Internet ma zasadnicze znaczenie z punktu widzenia oświaty oraz korzystania w praktyce z wolności wypowiedzi i dostępu do informacji, wszelkie ograniczenia nakładane na korzystanie z tych praw podstawowych powinny być zgodne z Europejską konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Komisja powinna przeprowadzić szerokie konsultacje publiczne na ten temat.

(5) Celem jest stopniowe zmniejszanie zakresu szczególnych regulacji sektorowych *ex ante* w miarę rozwoju konkurencji na rynku, aby doprowadzić do stanu, w którym łączność elektroniczna będzie podlegała wyłącznie prawu konkurencji. Zważywszy na fakt, że w ostatnich latach rynki łączności elektronicznej wykazały się silną dynamiką konkurencyjną, istotne jest, aby obowiązki regulacyjne *ex ante* były nakładane tylko wtedy, gdy nie występuje skuteczna i zrównoważona konkurencja.

⁽⁹⁾ Zob. s. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego.

- (6) Dokonując przeglądu działania dyrektywy ramowej oraz dyrektyw szczegółowych, Komisja powinna ocenić, czy w świetle rozwoju rynku i przy uwzględnieniu zarówno konkurencji, jak i ochrony konsumenta wciąż istnieje potrzeba utrzymywania przepisów w zakresie specjalnych sektorowych regulacji *ex ante* ustanowionych w art. 8–13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) oraz art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej), czy też należy zmienić lub uchylić te przepisy.
- (7) W celu zapewnienia proporcjonalnego i przystosowanego podejścia do zróżnicowanych warunków konkurencji, krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość definiowania rynków na zasadzie regionalnej oraz zniesienia obowiązków regulacyjnych na tych rynkach lub obszarach geograficznych, na których występuje skuteczna konkurencja w zakresie infrastruktury.
- (8) Aby zapewnić realizację celów agendy lizbońskiej, konieczne jest stosowanie odpowiednich zachęt do inwestowania w nowe szybkie sieci, które będą sprzyjały innowacjom w dziedzinie usług internetowych dotyczących przepływu wielu danych oraz będą wzmacniały międzynarodową konkurencyjność Unii Europejskiej. Sieci takie mają olbrzymi potencjał w zakresie dostarczania korzyści konsumentom i przedsiębiorstwom w całej Unii Europejskiej. Kluczowe znaczenie ma zatem zachęcanie do zrównoważonych inwestycji w rozwój tych nowych sieci, a jednocześnie ochrona konkurencji i zapewnianie konsumentom większego wyboru dzięki spójności i przewidywalności regulacyjnej.
- (9) W swoim komunikacie „Niwelowanie różnic w dostępie do łącz szeregopasmowych” z dnia 20 marca 2006 r. Komisja przyznała, że w Unii Europejskiej istnieje terytorialny podział pod względem dostępu do usług szerokopasmowych o wysokiej przepływności. Łatwiejszy dostęp do widma radiowego ułatwia rozwój usług szerokopasmowych o wysokiej przepływności w regionach oddalonych. Pomimo ogólnego wzrostu liczby łącz szerokopasmowych dostęp do nich w niektórych regionach jest ograniczony ze względu na wysokie koszty będące skutkiem niskiej gęstości zaludnienia i dużego oddalenia. Aby zapewnić mniej rozwiniętym regionom inwestycje w nowe technologie, przepisy dotyczące telekomunikacji muszą być spójne z innymi środkami politycznymi, takimi jak polityka pomocy państwa, fundusze strukturalne czy też szersze cele polityki przemysłowej.
- (10) Inwestycje publicznych w sieci należy dokonywać zgodnie z zasadą niedyskryminacji. W tym celu wsparcie państwa powinno być udzielane przy zastosowaniu otwartych, przejrzystych i konkurencyjnych procedur.
- (11) Aby umożliwić krajowym organom regulacyjnym osiągnięcie celów wyznaczonych w dyrektywie ramowej i w dyrektywach szczegółowych – w szczególności celów dotyczących interoperacyjności typu koniec-koniec – zakres stosowania dyrektywy ramowej należy rozszerzyć w taki sposób, aby objął niektóre aspekty urządzeń radiowych oraz końcowych urządzeń telekomunikacyjnych określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/5/WE z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności ⁽¹⁾ oraz sprzęt konsumencki wykorzystywany w telewizji cyfrowej, w celu ułatwienia dostępu użytkownikom niepełnosprawnym.
- (12) Niektóre definicje należy doprecyzować lub zmienić w taki sposób, aby uwzględniały rozwój technologii i rynku oraz, aby wyeliminować niejednoznaczności zidentyfikowane podczas wdrażania ram regulacyjnych.
- (13) Należy zwiększyć niezależność krajowych organów regulacyjnych, tak, aby zapewnić skuteczniejsze stosowanie przez nie ram regulacyjnych oraz zwiększyć ich uprawnienia i przewidywalność ich decyzji. W tym celu należy wprowadzić do prawa krajowego wyraźne przepisy zapewniające, aby krajowy organ regulacyjny, który odpowiada za regulację rynku *ex ante* lub rozstrzyganie sporów między przedsiębiorcami, był chroniony podczas wykonywania swoich zadań przed ingerencją zewnętrzną lub naciskami politycznymi, które mogłyby zagrozić niezależności wydawanych przez niego ocen w sprawach, którymi się zajmuje. Takie zewnętrzne wpływy powodują, że krajowy organ ustawodawczy nie jest odpowiedni do pełnienia roli krajowego organu regulacyjnego w zakresie ram regulacyjnych. W tym celu należy z góry ustalić zasady dotyczące powodów odwołania szefa krajowego organu regulacyjnego, aby uniknąć wszelkich uzasadnionych wątpliwości co do neutralności tego organu i jego odporności na czynniki zewnętrzne. Ważne jest, aby krajowe organy regulacyjne odpowiedzialne za regulację rynku *ex ante* miały swój własny budżet pozwalający im w szczególności na zatrudnienie wystarczającej liczby wykwalifikowanych pracowników. W celu zapewnienia przejrzystości, budżet powinien być publikowany co roku.
- (14) W celu zapewnienia podmiotom rynkowym pewności prawa, organy odwoławcze powinny skutecznie wykonywać swoje zadania; w szczególności postępowania odwoławcze nie powinny być w nieuzasadniony sposób przewlekłe. Środki przejściowe zawieszające skutek decyzji krajowego organu regulacyjnego powinny być udzielane jedynie w pilnych przypadkach, tak aby zapobiec poważnym i nieodwracalnym szkodom wyrządzonym stronie ubiegającej się o te środki oraz jeżeli wymaga tego zapewnienie równowagi interesów.

⁽¹⁾ Dz.U. L 91 z 7.4.1999, s. 10.

- (15) Istniały znaczne rozbieżności co do sposobu stosowania przez organy odwoławcze środków przejściowych mających na celu zawieszenie decyzji krajowych organów regulacyjnych. Aby stosowane podejście było bardziej spójne, należy stosować wspólne standardy zgodne z orzecznictwem wspólnotowym. Organy odwoławcze powinny być uprawnione do występowania z wnioskiem o dostępne informacje publikowane przez BEREC. Ze względu na znaczenie odwołań dla ogólnego funkcjonowania ram regulacyjnych konieczne jest ustanowienie mechanizmu zbierania informacji na temat odwołań i decyzji o zawieszeniu decyzji podjętych przez organy regulacyjne we wszystkich państwach członkowskich oraz mechanizmu przekazywania Komisji takich informacji.
- (16) W celu zapewnienia, aby krajowe organy regulacyjne skutecznie wykonywały swoje zadania regulacyjne, zbierane przez nie dane powinny obejmować dane księgowo i rynkowe detalicznych związanych z rynkami hurtowymi, na których operator ma znaczącą pozycję rynkową i które w związku z tym są regulowane przez krajowy organ regulacyjny. Dane powinny również obejmować dane umożliwiające krajowemu organowi regulacyjnemu ocenę potencjalnego wpływu planowanych aktualizacji lub zmian topologii sieci na rozwój konkurencji lub na produkty hurtowe udostępniane innym stronom.
- (17) Konsultacje krajowe przewidziane w art. 6 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) powinny zostać przeprowadzone przed konsultacjami wspólnotowymi przewidzianymi w art. 7 i 7a tej dyrektywy tak, aby poglądy zainteresowanych stron mogły zostać odzwierciedlone w konsultacjach wspólnotowych. Pozwoliłoby to również uniknąć konieczności przeprowadzenia drugich konsultacji wspólnotowych, jeżeli w wyniku konsultacji krajowych planowany środek zostałby zmieniony.
- (18) Swobodę decyzyjną krajowych organów regulacyjnych należy pogodzić z rozwijaniem spójnych praktyk regulacyjnych i spójnym stosowaniem ram regulacyjnych, aby mogła skutecznie przyczynić się do rozwoju i pełnego utworzenia rynku wewnętrznego. Dlatego też krajowe organy regulacyjne powinny wspierać działania Komisji dotyczące rynku wewnętrznego oraz działania BEREC.
- (19) Mechanizm wspólnotowy, na mocy którego Komisja może żądać od krajowych organów regulacyjnych wycofania się z planowanych środków związanych z definiowaniem rynku i wyznaczaniem operatorów o znaczącej pozycji rynkowej, znacząco przyczynił się do wypracowania spójnego podejścia przy identyfikowaniu okoliczności, w których można stosować regulacje *ex ante* i tych, w których operatorzy podlegają takim regulacjom. Monitorowanie rynku przez Komisję, a w szczególności doświadczenia związane ze stosowaniem procedury z art. 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) wykazały, że niezgodności w stosowaniu środków naprawczych przez krajowe organy regulacyjne – nawet w podobnych warunkach rynkowych – mogłyby osłabiać rynek wewnętrzny łącznie elektronicznej. Komisja może więc uczestniczyć w zapewnianiu wyższego stopnia spójności w stosowaniu środków naprawczych, przyjmując opinie w sprawie projektów środków proponowanych przez krajowe organy regulacyjne. Aby wykorzystać fachową wiedzę krajowych organów regulacyjnych o analizie rynkowej, przed przyjęciem decyzji lub opinii Komisja powinna konsultować się z BEREC.
- (20) Ramy regulacyjne powinny być wdrażane terminowo. Gdy Komisja podejmuje decyzję żądającą od krajowego organu regulacyjnego wycofania planowanego środka, krajowe organy regulacyjne powinny przedłożyć Komisji zmieniony środek. Należy ustanowić termin zgłoszenia Komisji zmienionego środka zgodnie z art. 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), tak aby podmioty rynkowe знаły czas trwania przeglądu rynku i aby zwiększyć stopień pewności prawa.
- (21) Ze względu na krótkie terminy przewidziane we wspólnotowych mechanizmach konsultacji, należy przyznać Komisji uprawnienia do przyjmowania zaleceń lub wytycznych w celu uproszczenia procedur wymiany informacji między Komisją a krajowymi organami regulacyjnymi – na przykład w sprawach dotyczących stabilnych rynków lub niewielkich zmian wcześniej zgłoszonych środków. Należy również przyznać Komisji uprawnienia w celu wprowadzenia zwolnień z obowiązku dokonywania zgłoszeń, aby uprościć procedury w niektórych przypadkach.
- (22) Zgodnie z celami Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, ramy regulacyjne powinny zapewniać wszystkim użytkownikom, w tym niepełnosprawnym użytkownikom końcowym, osobom starszym oraz użytkownikom o szczególnych potrzebach społecznych, łatwy dostęp do przystępnych cenowo usług o wysokiej jakości. Deklaracja 22 załączona do aktu końcowego z Amsterdamu stanowi, że instytucje Wspólnoty biorą pod uwagę potrzeby osób niepełnosprawnych przy opracowywaniu środków na mocy art. 95 Traktatu.
- (23) Konkurencyjny rynek zapewnia użytkownikom duży wybór treści, aplikacji i usług. Krajowe organy regulacyjne powinny wspierać zdolność użytkowników do dostępu do informacji oraz ich rozpowszechniania, a także korzystania z aplikacji i usług.
- (24) Częstotliwości radiowe należy uznać za ograniczone zasoby publiczne o istotnej wartości publicznej i rynkowej. W interesie publicznym leży jak najskuteczniejsze i jak najefektywniejsze zarządzanie widmem z punktu widzenia ekonomicznego, społecznego i środowiskowego z uwzględnieniem istotnej roli, jaką odgrywa dla łączności elektronicznej widmo radiowe, celów różnorodności kulturowej i pluralizmu mediów oraz spójności społecznej i terytorialnej. Przeszkody na drodze do jego skutecznego wykorzystania powinny być stopniowo usuwane.

- (25) Działania podejmowane we Wspólnocie w ramach polityki dotyczącej widma radiowego nie powinny naruszać środków podejmowanych zgodnie z prawem wspólnotowym na szczeblu wspólnotowym lub krajowym, tak, aby realizować cele leżące w interesie ogólnym, w szczególności w odniesieniu do uregulowań dotyczących treści oraz polityki audiowizualnej i polityki medialnej oraz prawa państw członkowskich do zagospodarowania i wykorzystywania widma radiowego do celów porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i obrony.
- (26) Uwzględniając różnice między państwami członkowskimi, ze względu na wyższą efektywność techniki cyfrowej przejście z analogowej do cyfrowej telewizji naziemnej zwiększyłoby dostępność we Wspólnocie cennych zasobów częstotliwości, tzw. „dywidendy cyfrowej”.
- (27) Przed zaproponowaniem konkretnego środka harmonizacji na mocy decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) ⁽¹⁾ Komisja powinna przeprowadzić oceny wpływu zaproponowanego środka na koszty i korzyści, takiego jak: realizacja ekonomii skali i interoperacyjność usług z korzyścią dla konsumentów, wpływ na efektywność wykorzystania widma oraz zapotrzebowanie na zharmonizowane użytkowanie w różnych częściach Unii Europejskiej.
- (28) Chociaż zarządzanie widmem radiowym pozostaje w zakresie kompetencji państw członkowskich, planowanie strategiczne, koordynacja oraz, w stosownych przypadkach, harmonizacja na poziomie Wspólnoty może pomóc zapewnić, aby użytkownicy widma w pełni czerpali korzyści z rynku wewnętrznego i aby można było skutecznie bronić interesów UE na arenie międzynarodowej. Aby zrealizować te cele, należy w razie potrzeby ustanowić legislacyjne programy wieloletnie dotyczące polityki w zakresie widma radiowego, aby określić kierunki i cele polityki w odniesieniu do planowania strategicznego oraz harmonizacji korzystania z widma radiowego we Wspólnocie. Kierunki i cele polityki mogą odnosić się do dostępności i wydajnego wykorzystywania widma radiowego niezbędnego do utworzenia i funkcjonowania rynku wewnętrznego. W odpowiednich przypadkach mogą one również dotyczyć harmonizacji procedur dotyczących przyznawania ogólnych zezwoleń lub indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych, jeżeli jest to konieczne do pokonania barier utrudniających tworzenie rynku wewnętrznego. Te kierunki i cele polityki powinny być zgodne z niniejszą dyrektywą i dyrektywami szczegółowymi.
- (29) Komisja wyraziła zamiar wprowadzenia zmian do decyzji Komisji 2002/622/WE z dnia 26 lipca 2002 r. ustanawiającej Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego ⁽²⁾ przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie mechanizm występowania z wnioskiem o sporządzenie przez Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego opinii lub sprawozdań, w postaci ustnej albo pisemnej, na temat polityki dotyczącej widma w zakresie łączności elektronicznej, a także, aby zespół ten doradzał Komisji w kwestii proponowanej treści programów z zakresu polityki dotyczącej widma radiowego.
- (30) Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące zarządzania widmem radiowym powinny być spójne z wynikami prac organizacji międzynarodowych i regionalnych zajmujących się zarządzaniem widmem radiowym, takich jak Międzynarodowa Unia Telekomunikacyjna (ITU) i Europejska Konferencja Administracji Pocztowych i Telekomunikacyjnych (CEPT), tak aby zapewnić efektywne zarządzanie widmem i harmonizację jego wykorzystania w całej Wspólnocie i pomiędzy państwami członkowskimi a innymi członkami ITU.
- (31) Częstotliwościami radiowymi należy zarządzać w taki sposób, aby zapewnić ochronę przed szkodliwymi zakłóceniami. Dlatego należy właściwie zdefiniować podstawowe pojęcie szkodliwych zakłóceń, aby zapewnić, że interwencja regulacyjna ogranicza się do zakresu niezbędnego do zapobiegania takim zakłóceniom.
- (32) Obecny system zarządzania widmem radiowym i przydziału uprawnień do jego wykorzystywania opiera się na ogół na decyzjach administracyjnych, które nie są wystarczająco elastyczne, aby dotrzymywać kroku zmianom technologicznym i gospodarczym, a zwłaszcza szybkiemu rozwojowi techniki bezprzewodowej i zwiększającemu się zapotrzebowaniu na częstotliwości. Nadmierna fragmentacja polityki w poszczególnych krajach prowadzi do zwiększenia kosztów i utraty szans rynkowych wśród użytkowników widma, a ponadto powoduje spowolnienie tempa innowacji ze szkodą dla rynku wewnętrznego, konsumentów i całej gospodarki. Ponadto warunki dostępu do częstotliwości radiowych i ich użytkowania mogą być różne w zależności od rodzaju operatora, podczas gdy usługi elektroniczne świadczone przez tych operatorów coraz częściej się pokrywają, co stwarza napięcia pomiędzy posiadaczami praw, rozbieżności pod względem kosztów dostępu do widma i potencjalne zakłócenia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.
- (33) Granice krajowe mają coraz mniejsze znaczenie w określaniu optymalnego wykorzystania widma radiowego. Fragmentacja zarządzania prawami dostępu do widma ogranicza inwestycje i innowacje i nie pozwala operatorom i producentom urządzeń na wykorzystywanie ekonomii skali, utrudniając w ten sposób rozwój rynku wewnętrznego sieci i usług łączności elektronicznej z wykorzystaniem widma radiowego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 198 z 27.7.2002, s. 49.

- (34) Należy zwiększyć elastyczność zarządzania widmem radiowym i dostępu do niego za pomocą zezwoleń neutralnych technologicznie i usługowo, tak aby umożliwić użytkownikom wybór najlepszych rozwiązań technicznych i usług do stosowania w pasmach częstotliwości określonych jako dostępne dla usług łączności elektronicznej w odnośnych krajowych planach przeznaczeń częstotliwości zgodnie z prawem wspólnotowym („zasady neutralności technologii i usług”). W przypadku gdy zagrożone są cele leżące w interesie ogólnym, określenie rozwiązań technicznych i usług powinno następować w trybie administracyjnym; powinno ono być precyzyjnie uzasadnione i powinno podlegać regularnym przeglądom okresowym.
- (35) Ograniczenia zasady neutralności technologicznej powinny być odpowiednie i uzasadnione potrzebą ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami, na przykład poprzez narzucenie stosowania masek widmowej gęstości mocy i poziomów mocy dla sygnału nadawczego, potrzebą zapewnienia ochrony zdrowia publicznego poprzez ograniczenie narażenia ludności na działanie pól elektromagnetycznych, potrzebą zapewnienia właściwego funkcjonowania usług dzięki odpowiedniemu poziomowi technicznej jakości usługi, ale niekoniecznie wykluczania przy tym możliwości stosowania więcej niż jednej usługi w tym samym paśmie częstotliwości, potrzebą zapewnienia właściwego współużytkowania widma, w szczególności gdy jego użytkowanie podlega jedynie zezwoleniom ogólnym, lub potrzebą gwarantowania efektywnego użytkowania widma lub osiągnięcia celu leżącego w interesie ogólnym zgodnie z prawem wspólnotowym.
- (36) Użytkownicy widma powinni również móc dokonywać swobodnego wyboru usług, które chcą oferować w danym zakresie widma radiowego, z uwzględnieniem środków przejściowych dotyczących praw wcześniej nabytych. Z drugiej strony w uzasadnionym i proporcjonalnym zakresie należy dopuszczać przyjmowanie środków, które wymagają świadczenia określonej usługi w celu realizacji jasno określonych celów leżących w interesie ogólnym, takich jak bezpieczeństwo życia, konieczność wspierania spójności społecznej, regionalnej i terytorialnej lub unikanie nieefektywnego użytkowania widma. Cele te powinny obejmować promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, określonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym. O ile nie jest to konieczne dla ochrony bezpieczeństwa życia lub, w drodze wyjątku, dla realizacji innych celów leżących w interesie ogólnym i określonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym, wyjątki nie powinny prowadzić do wyłącznego użytkowania w celu świadczenia pewnych usług, ale raczej polegać na przyznaniu pierwszeństwa, tak, aby w tym samym paśmie mogły w jak największym zakresie współistnieć inne usługi lub technologie.
- (37) Określanie zakresu i charakteru każdego wyjątku związanego z promowaniem różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów należy do kompetencji państw członkowskich.
- (38) Ponieważ przydział widma radiowego na użytek określonych technologii lub usług stanowi wyjątek od zasad neutralności technologicznej i usługowej oraz zmniejsza swobodę wyboru świadczonych usług lub stosowanej technologii, wszelkie wnioski w sprawie takiego przydziału powinny być przejrzyste i podlegać konsultacjom publicznym.
- (39) Ze względu na elastyczność i skuteczność, krajowe organy regulacyjne mogą zezwolić użytkownikom widma radiowego na swobodne przekazywanie lub dzierżawienie ich praw do użytkowania osobom trzecim. Pozwoliłoby to na wycenę widma radiowego przez rynek. Z uwagi na ich uprawnienie do zapewniania efektywnego użytkowania widma radiowego krajowe organy regulacyjne powinny podejmować działania w celu zapewnienia, aby obrót nie prowadził do zakłócenia konkurencji w przypadku gdy widmo radiowe pozostaje niewykorzystane.
- (40) Wprowadzenie neutralności technologicznej i usługowej oraz obrotu obowiązującymi prawami do użytkowania widma radiowego może wymagać przepisów przejściowych, w tym środków zapewniających uczciwą konkurencję, ponieważ nowy system może upoważniać niektórych użytkowników widma radiowego do podjęcia konkurencji z użytkownikami widma radiowego, którzy nabyli swoje prawa do widma radiowego na bardziej restrykcyjnych zasadach i warunkach, i odwrotnie, jeżeli prawa przyznano w drodze odstępstwa od ogólnych przepisów lub na podstawie nieobiektywnych, nieprzejrzystych, nieproporcjonalnych i dyskryminujących kryteriów z myślą o osiągnięciu celu leżącego w interesie ogólnym, sytuacja posiadaczy takich praw nie powinna być w sposób nieuzasadniony ze szkodą dla ich nowych konkurentów w zakresie wykraczającym poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia takiego celu leżącego w interesie ogólnym lub innego związanego z nim celu leżącego w interesie ogólnym.
- (41) Aby promować funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz wspierać rozwój usług transgranicznych, Komisja powinna zostać upoważniona do przyjmowania technicznych środków wykonawczych w dziedzinie numeracji.
- (42) Kluczowymi elementami przy tworzeniu sieci komunikacji elektronicznej lub nowych elementów sieci są zezwolenia wydawane przedsiębiorstwom będącym dostawcami sieci i usług łączności elektronicznej, umożliwiające im dostęp do własności publicznej lub prywatnej. Dlatego też zbędna złożoność i opóźnienia procedur przyznawania praw drogi mogą stanowić istotną przeszkodę dla rozwoju konkurencji. W związku z tym należy uprościć nabywanie praw drogi przez upoważnione przedsiębiorstwa. Krajowe organy regulacyjne powinny móc koordynować nabywanie praw drogi, udostępniając odpowiednie informacje na swoich stronach internetowych.

- (43) Konieczne jest zwiększenie uprawnień państw członkowskich w odniesieniu do posiadaczy praw drogi, aby zapewnić wprowadzanie lub rozwijanie nowych sieci w sposób sprawiedliwy, skuteczny oraz odpowiedzialny wobec środowiska naturalnego, niezależnie od jakiegokolwiek obowiązku operatora o znaczącej pozycji rynkowej w zakresie zapewniania dostępu do jego sieci łączności elektronicznej. Poprawa współużytkowania urządzeń może znacząco poprawić konkurencję i obniżyć ogólny koszt finansowy i środowiskowy, jaki ponoszą przedsiębiorstwa przy rozmieszczaniu infrastruktury łączności elektronicznej, zwłaszcza w przypadku nowych sieci dostępu. Krajowe organy regulacyjne powinny być uprawnione do żądania, aby posiadacze praw do instalowania urządzeń, nad lub pod własnością publiczną lub prywatną współużytkowali takie urządzenia lub nieruchomości (w tym również w formie fizycznej kolokacji), co zachęciłoby do efektywnego inwestowania w infrastrukturę i promowania innowacji, po odpowiednim okresie konsultacji publicznych, podczas których wszystkie zainteresowane strony powinny mieć możliwość wyrażenia swoich poglądów. Takie uzgodnienia o współużytkowaniu lub koordynacji mogą obejmować zasady dotyczące podziału kosztów współużytkowania urządzeń lub nieruchomości i powinny zapewnić, aby ryzyko ponoszone przez dane przedsiębiorstwa było w odpowiedni sposób kompensowane. Krajowe organy regulacyjne powinny w szczególności móc nakładać obowiązek współużytkowania elementów sieci i urządzeń towarzyszących, takich jak kanały, przewody, maszty, studzienki, szafki uliczne, anteny, wieże i inne konstrukcje nośne, budynki lub wejścia do budynków oraz obowiązek lepszej koordynacji prac budowlanych. Właściwe organy, zwłaszcza władze lokalne, powinny również ustanowić – we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi – odpowiednie procedury koordynacji w odniesieniu do robót publicznych oraz do innych odpowiednich urządzeń publicznych lub własności publicznej; procedury te mogą obejmować procedury zapewniające zainteresowanym stronom dostęp do informacji dotyczących odpowiednich urządzeń lub własności publicznej oraz oprowadzonych i planowanych robót publicznych, procedury zapewniające, że strony są terminowo informowane o takich pracach, jak również procedury zapewniające, że współużytkowanie jest w jak najszerszym zakresie ułatwione.
- (44) Coraz ważniejszą rolę w gospodarce i społeczeństwie odgrywa wiarygodne i bezpieczne przekazywanie informacji przez sieci łączności elektronicznej. Złożoność systemów, awarie techniczne lub błędy ludzkie, wypadki lub ataki mogą wpływać na funkcjonowanie i dostępność infrastruktury fizycznej dostarczającej ważnych usług obywatelom UE, w tym usług e-rządu. Dlatego krajowe organy regulacyjne powinny zapewniać utrzymanie integralności i bezpieczeństwa publicznych sieci łączności. Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA) ⁽¹⁾ powinna przyczynić się do zwiększania poziomu bezpieczeństwa łączności elektronicznej, na przykład przez dostarczanie wiedzy i doświadczeń, oraz promować wymianę najlepszych praktyk. Zarówno ENISA, jak i krajowe organy regulacyjne powinny dysponować niezbędnymi środkami do wykonywania swoich obowiązków, w tym uprawnieniami do uzyskiwania informacji wystarczających do oceny poziomu bezpieczeństwa sieci lub usług
- oraz kompleksowych i wiarygodnych danych na temat przypadków rzeczywistych zagrożeń bezpieczeństwa, które wywarły znaczący wpływ na funkcjonowanie sieci lub usług. Biorąc pod uwagę, że skuteczne stosowanie odpowiednich zasad bezpieczeństwa nie jest działaniem jednorazowym, lecz ciągłym procesem wdrażania, przeglądu i aktualizacji, od podmiotów zapewniających dostęp do sieci i świadczących usługi łączności elektronicznej należy wymagać podejmowania środków chroniących integralność i bezpieczeństwo stosownie do oceny ryzyka, z uwzględnieniem stopnia rozwoju takich środków.
- (45) Przed podjęciem specjalnych środków państwa członkowskie powinny zapewnić odpowiedni okres konsultacji publicznych w celu zagwarantowania, aby przedsiębiorstwa dostarczające publiczne sieci łączności elektronicznej lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej przyjmowały konieczne środki techniczne i organizacyjne, aby właściwie zarządzać ryzykiem w celu zapewnienia bezpieczeństwa sieci i usług lub w celu zapewnienia integralności swoich sieci.
- (46) W przypadku gdy zachodzi konieczność uzgodnienia wspólnego zestawu wymogów związanych z bezpieczeństwem, Komisja powinna zostać uprawniona do przyjmowania technicznych środków wykonawczych w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa sieci i usług łączności elektronicznej na rynku wewnętrznym. ENISA powinna przyczynić się do harmonizacji odpowiednich technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa poprzez zapewnianie opinii ekspertów. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć uprawnienia do wydawania wiążących instrukcji dotyczących technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Aby wykonywać swoje obowiązki, organy te powinny mieć prawo do prowadzenia dochodzeń przypadku nieprzestrzegania wymogów oraz do nakładania sankcji.
- (47) W celu zagwarantowania, że konkurencja na rynkach łączności elektronicznej przebiega bez zakłóceń i ograniczeń krajowe organy regulacyjne powinny móc wprowadzać środki naprawcze mające na celu zapobieganie przenoszeniu znaczącej pozycji rynkowej z jednego rynku na inny rynek ściśle z nim związany. Powinno być jasne, że przedsiębiorstwo posiadające znaczącą pozycję na pierwszym rynku można uznać za przedsiębiorstwo o znaczącej pozycji na drugim rynku, jedynie jeżeli więzi między oboma rynkami pozwalają na przeniesienie pozycji zajmowanej na pierwszym rynku na drugi rynek oraz jeżeli drugi rynek podlega regulacji *ex ante* zgodnie z kryteriami określonymi w zaleceniu w sprawie odnośnych rynków produktów i usług ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 460/2004 (Dz.U. L 77 z 13.3.2004, s. 1).

⁽²⁾ Zalecenie Komisji z dnia 11 lutego 2003 r. w sprawie odnośnych rynków produktów i usług sektora łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante* zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.U. L 114 z 8.5.2003, s. 45).

- (48) W celu zapewnienia podmiotom rynkowym pewności w odniesieniu do warunków regulacyjnych, niezbędne jest ustalenie terminów przeprowadzania analiz rynku. Ważne jest, aby analiza rynku była prowadzona regularnie, w rozsądnych i właściwych ramach czasowych. Ramy czasowe należy ustalić z uwzględnieniem faktu, czy określony rynek był już wcześniej przedmiotem analizy i czy został należycie zgłoszony. Niedokonanie przez krajowy organ regulacyjny analizy rynku w wyznaczonym terminie może zagrozić rynkowi wewnętrznemu, a zwykle postępowanie w sprawie naruszenia przepisów może doprowadzić do nieuzyskania na czas pożądanego skutku. Krajowy organ regulacyjny, którego to dotyczy, powinien ewentualnie móc wystąpić do BEREC o pomoc w dokonaniu analizy rynku. Pomoc ta mogłaby przybrać na przykład formę specjalnej grupy zadaniowej składającej się z przedstawicieli innych krajowych organów regulacyjnych.
- (49) Ze względu na wysoki poziom innowacyjności technologicznej i wysoce dynamiczne rynki w sektorze łączności elektronicznej, istnieje potrzeba szybkiego, skoordynowanego i zharmonizowanego dostosowywania przepisów na poziomie wspólnotowym, ponieważ z doświadczenia wynika, że rozbieżności we wdrażaniu ram regulacyjnych UE przez krajowe organy regulacyjne mogą stworzyć barierę utrudniającą rozwój rynku wewnętrznego.
- (50) Jednym z ważnych zadań nałożonych na BEREC jest przyjmowanie w stosownych przypadkach opinii w odniesieniu do sporów transgranicznych. W związku z tym krajowe organy regulacyjne powinny uwzględniać w takich przypadkach wszelkie opinie BEREC.
- (51) Doświadczenie we wdrażaniu ram regulacyjnych UE wskazuje, że istniejące przepisy uprawniające krajowe organy regulacyjne do nakładania grzywien stanowią niedostateczną zachętę do przestrzegania wymogów regulacyjnych. Do terminowego wdrażania ram regulacyjnych UE mogą się przyczynić odpowiednie uprawnienia wykonawcze, które będą tym samym sprzyjać pewności prawa, która jest ważnym czynnikiem inwestycji. Brak skutecznych uprawnień w razie nieprzestrzegania przepisów dotyczy całości ram regulacyjnych. Dlatego też wprowadzenie do dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) nowego przepisu dotyczącego naruszenia obowiązków wynikających z dyrektywy ramowej i dyrektyw szczegółowych, powinno zapewnić stosowanie jednolitych i spójnych zasad w odniesieniu do egzekwowania i sankcji w zakresie całych ram regulacyjnych UE.
- (52) Istniejące ramy regulacyjne UE zawierają pewne przepisy mające na celu ułatwienie procesu przechodzenia od starych ram regulacyjnych z 1998 roku do nowych ram z roku 2002. Przejścia tego dokonano we wszystkich państwach członkowskich, a środki te powinny zostać uchylone, ponieważ są obecnie zbędne.
- (53) Należy zachęcać jednocześnie do efektywnych inwestycji oraz konkurencji, aby zwiększyć wzrost gospodarczy, innowacje oraz wybór oferowany konsumentom.
- (54) Konkurencji najbardziej sprzyja wydajny pod względem ekonomicznym poziom inwestycji w nową i istniejącą infrastrukturę, połączone, w razie potrzeby, z regulacją niezbędną do osiągnięcia skutecznej konkurencji na rynku detalicznym. Skuteczny poziom konkurencji opartej na infrastrukturze stanowi zakres powstawania nowej infrastruktury, w którym należy oczekiwać, że inwestorzy uzyskają słuszny zwrot w oparciu o rozsądne oczekiwania dotyczące ewolucji udziałów w rynku.
- (55) Przy nakładaniu na nową i rozszerzoną infrastrukturę obowiązków udzielania dostępu krajowe organy regulacyjne powinny zapewnić, aby warunki dostępu odzwierciedlały okoliczności leżące u podstaw decyzji inwestycyjnych, przy uwzględnieniu, między innymi, kosztów rozwoju sieci, oczekiwanego tempa przyswajania nowych produktów i usług oraz oczekiwanych poziomów cen detalicznych. Ponadto krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie określić w stosowanych warunkach zasady i warunki udzielenia dostępu w ciągu wystarczająco długiego okresu czasu, by zapewnić inwestorom bezpieczeństwo planowania. Takie zasady i warunki mogą obejmować ustalenia dotyczące cen zależne od ilości lub okresu obowiązywania umowy zgodnie z prawem wspólnotowym i pod warunkiem że nie powodują one dyskryminacyjnego traktowania. Wszelkie warunki dotyczące dostępu powinny być zgodne z potrzebą utrzymania skutecznej konkurencji w dziedzinie usług świadczonych na rzecz konsumentów i przedsiębiorstw.
- (56) Oceniając proporcjonalność obowiązków i warunków, jakie mają zostać nałożone, krajowe organy regulacyjne powinny uwzględniać odmienne warunki konkurencyjne istniejące w poszczególnych obszarach na terytorium ich państw członkowskich.
- (57) Wprowadzając środki naprawcze w celu kontrolowania cen, krajowe organy regulacyjne powinny dążyć do zapewnienia inwestorowi słusznego zwrotu w przypadku konkretnego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego. W szczególności, może istnieć ryzyko związane z przedsięwzięciami inwestycyjnymi typowe dla nowych sieci dostępu wspierających produkty, na które popyt jest niepewny w czasie realizacji inwestycji.
- (58) Każda decyzja Komisji podjęta zgodnie z art. 19 ust. 1 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) powinna ograniczać się do zasad, podejść i metodologii regulacyjnych. Dla uniknięcia wątpliwości nie powinna ona zalecać szczegółowych rozwiązań, które z zasady będą musiały odzwierciedlać uwarunkowania krajowe, ani nie powinna zakazywać podejść alternatywnych, które, jak można oczekiwać w rozsądnym zakresie, mogą mieć taki sam skutek. Decyzja taka powinna być proporcjonalna i nie powinna wpływać na decyzje podjęte przez krajowe organy regulacyjne i które nie tworzą barier na rynku wewnętrznym.

- (59) W załączniku I do dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) znajdował się wykaz rynków, które winny być wymienione w zaleceniu w sprawie odnośnych rynków produktów i usług mogących wymagać regulacji *ex ante*. Załącznik ten należy uchylić, ponieważ spełnił on już swój cel jako podstawa do opracowania pierwotnej wersji zalecenia w sprawie odnośnych rynków produktów i usług.
- (60) Dla nowych uczestników rynku powielanie, w całości lub w części, lokalnego dostępu do sieci operatora tradycyjnego w rozsądnym czasie może być ekonomicznie niewykonalne. W tym kontekście przyznanie uwolnionego dostępu do pętli lub podpętli lokalnej operatorów posiadających znaczący udział w rynku może ułatwić wejście na rynek i zwiększyć konkurencję na rynkach detalicznych usług szerokopasmowych. W sytuacjach, w których uwolniony dostęp do pętli lub podpętli lokalnej jest technicznie lub ekonomicznie niewykonalny, mogą mieć zastosowanie odpowiednie obowiązki zapewnienia niefizycznego lub wirtualnego dostępu do sieci oferującego równoważną funkcjonalność.
- (61) Podział funkcjonalny, zgodnie z którym od operatora zintegrowanego pionowo wymaga się ustanowienia rozdzielonych operacyjnie jednostek organizacyjnych, ma na celu zapewnienie w pełni równoważnych produktów dostępu wszystkim operatorom detalicznym, w tym jednostkom detalicznym, które należą do takiego operatora zintegrowanego pionowo. Podział funkcjonalny – w istotny sposób ograniczający motywację do dyskryminacji oraz pomagający weryfikować i egzekwować przestrzeganie zasady niedyskryminacji – może doprowadzić do zwiększenia konkurencji na kilku ważnych rynkach. Dokonanie podziału funkcjonalnego może być w wyjątkowych przypadkach uzasadnione jako środek naprawczy, jeżeli na kilku ważnych rynkach nie udało się zapobiec dyskryminacji i jeżeli szanse na zaistnienie w rozsądnym terminie konkurencji w zakresie infrastruktury – po zastosowaniu jednego lub kilku środków naprawczych uznanych wcześniej za odpowiednie – są nikłe lub całkowicie ich brak. Ważne jest zapewnienie, aby nałożenie takiego obowiązku wiązało się z zachowaniem zachęt dla danego przedsiębiorstwa do inwestowania w swoją sieć i by nie pociągało za sobą jakichkolwiek potencjalnie niekorzystnych skutków dla dobrobytu konsumentów. Nałożenie takiego obowiązku wymaga skoordynowanej analizy różnych odnośnych rynków związanych z siecią dostępu, zgodnie z procedurą analizy rynku określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Podczas dokonywania analizy rynku i określania szczegółów tego środka naprawczego, krajowe organy regulacyjne powinny zwrócić szczególną uwagę na produkty, którymi będą zarządzać oddzielne jednostki organizacyjne, oraz uwzględnić zakres rozwoju sieci i stopień postępu technologicznego, które mogą wpływać na zastępowalność usług stacjonarnych i bezprzewodowych. Aby zapobiec zakłóceniom konkurencji na rynku wewnętrznym, wnioski w sprawie podziału funkcjonalnego powinna uprzednio zatwierdzać Komisja.
- (62) Wdrażanie podziału funkcjonalnego nie powinno uniemożliwiać stosowania przez oddzielne jednostki organizacyjne odpowiednich mechanizmów koordynacji, aby zapewnić przysługujące spółce dominującej prawa nadzoru nad zarządzaniem i działalnością gospodarczą.
- (63) Trwająca integracja rynku wewnętrznego rynku sieci i usług łączności elektronicznej wymaga lepiej skoordynowanego stosowania regulacji *ex ante*, przewidzianej w ramach regulacyjnych UE w dziedzinie łączności elektronicznej.
- (64) W przypadku gdy przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo zdecyduje się na przekazanie znacznej części lub całości środków majątkowych lokalnej sieci dostępu oddzielnej jednostce organizacyjnej mającej innych właścicieli lub na ustanowienie oddzielnej jednostki organizacyjnej, która będzie się zajmowała produktami dostępu, krajowy organ regulacyjny powinien ocenić wpływ planowanej transakcji na wszystkie istniejące obowiązki regulacyjne nałożone na operatora zintegrowanego pionowo, aby zapewnić, że wszelkie nowe ustalenia są zgodne z dyrektywą 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) i dyrektywą 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej). Krajowy organ regulacyjny, którego to dotyczy, powinien dokonać nowej analizy rynków, na których prowadzi działalność wyodrębniona jednostka, i powinien odpowiednio nałożyć, utrzymać, zmienić lub uchylić nałożone obowiązki. W tym celu krajowy organ regulacyjny powinien móc żądać informacji od przedsiębiorstwa.
- (65) Mimo że w niektórych okolicznościach właściwe jest, aby krajowy organ regulacyjny nakładał obowiązki na operatorów, którzy nie mają znaczącej pozycji rynkowej, aby osiągnąć cele takie jak możliwość podłączenia typu konieczność lub interoperacyjność usług, niezbędne jest jednak zapewnienie, aby takie obowiązki były nakładane zgodnie z ramami regulacyjnymi UE, a w szczególności z procedurami notyfikacji obowiązującymi dany organ.
- (66) Komisja powinna zostać uprawniona do przyjmowania środków wykonawczych mających na celu dostosowanie określonych w załączniku I warunków dostępu do telewizji cyfrowej i usług radiowych do zmian rynkowych i technologicznych. Dotyczy to także minimalnego wykazu pozycji w załączniku II, które muszą zostać podane do wiadomości publicznej, aby spełniony został wymóg przejrzystości.
- (67) Ułatwienie podmiotom rynkowym dostępu do zasobów częstotliwości radiowych przyczyni się do usunięcia barier we wchodzeniu na rynek. Postęp technologiczny zmniejsza ponadto ryzyko szkodliwych zakłóceń w niektórych pasmach częstotliwości, co z kolei zmniejsza zapotrzebowanie na indywidualne prawa użytkowania. Dlatego warunki użytkowania widma w celu świadczenia usług łączności elektronicznej powinny być zazwyczaj określone w zezwoleniach ogólnych, chyba że prawa indywidualne są niezbędne – ze względu na wykorzystanie widma – do ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami, zapewnienia technicznej jakości usługi, zagwarantowania efektywnego wykorzystania widma lub spełnienia określonego celu leżącego w interesie ogólnym. Decyzje w sprawie zapotrzebowania na prawa indywidualne należy podejmować w sposób przejrzysty i proporcjonalny.

- (68) Wprowadzenie wymogów neutralności usług i technologii w ramach przyznawania praw użytkownika wraz ze zwiększoną możliwością przekazywania praw między przedsiębiorstwami powinno zwiększyć swobodę i zakres sposobów dostarczania usług łączności elektronicznej na rzecz społeczeństwa, ułatwiając przez to również osiągnięcie celów leżących w interesie ogólnym. Jednakże niektóre obowiązki związane z celami leżącymi w interesie ogólnym nakładane na nadawców dostarczających audiowizualnych usług medialnych mogą wymagać zastosowania szczególnych kryteriów przy przyznawaniu praw użytkownika, w przypadku gdy okazuje się to istotne dla osiągnięcia szczególnego celu leżącego w interesie ogólnym określonego przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym. Procedury związane z realizacją celów leżących w interesie ogólnym powinny być we wszystkich okolicznościach przejrzyste, obiektywne, proporcjonalne i niedyskryminacyjne.
- (69) Ważność indywidualnych praw użytkownika, które nie podlegają obrotowi, powinna być ograniczona w czasie ze względu na ich ograniczający wpływ na wolny dostęp do częstotliwości radiowych. W przypadku gdy prawa użytkownika zawierają postanowienia o przedłużeniu ich ważności, właściwe organy krajowe powinny najpierw przeprowadzić przegląd obejmujący konsultacje publiczne, biorąc pod uwagę zmiany na rynku, zmiany w dziedzinie zasięgu i technologii. Ze względu na ograniczoną dostępność widma konieczne jest dokonywanie regularnych przeglądów indywidualnych praw przyznanych przedsiębiorstwom. Dokonując takiego przeglądu, właściwe organy krajowe powinny równoważyć interesy posiadaczy praw z potrzebą promowania wprowadzenia odsprzedaży widma oraz bardziej elastycznego jego użytkowania dzięki zezwoleniom ogólnym, tam gdzie jest to możliwe.
- (70) Drobne zmiany w zakresie praw i obowiązków są to zmiany dotyczące głównie kwestii administracyjnych, nie zmieniają one zasadniczego charakteru ogólnych zezwoleń oraz indywidualnych praw użytkownika i przez to nie mogą przynosić porównywalnych korzyści pozostałym przedsiębiorstwom.
- (71) Właściwe organy krajowe powinny zostać uprawnione do zapewnienia efektywnego użytkownika widma oraz – w przypadku istnienia niewykorzystanych zasobów widma – podejmowania działań zapobiegających ich antykonkurencyjnemu gromadzeniu, które może utrudnić wchodzenie na rynek nowym podmiotom.
- (72) Krajowe organy regulacyjne powinny móc podejmować skuteczne działania w celu monitorowania oraz zapewniania przestrzegania warunków związanych z zezwoleniami ogólnymi lub prawami użytkownika, w tym również posiadać uprawnienia do nakładania skutecznych sankcji finansowych lub administracyjnych w przypadku naruszenia tych warunków.
- (73) Warunki, które mogą wiązać się z zezwoleniami, powinny obejmować szczególne warunki regulujące dostępność dla użytkowników niepełnosprawnych i konieczność przekazywania pomiędzy sobą przez organy publiczne i służby ratownicze informacji i przekazywania ich ogółowi społeczeństwa przed wystąpieniem, w trakcie i po zakończeniu poważnych katastrof. Ponadto biorąc pod uwagę znaczenie innowacji technologicznych, państwa członkowskie powinny móc wydawać zezwolenia na wykorzystywanie widma do celów doświadczalnych, podlegające określonym ograniczeniom i warunkom ściśle uzasadnionymi doświadczalnym charakterem takich praw.
- (74) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2887/2000 z dnia 18 grudnia 2000 r. w sprawie uwolnionego dostępu do pętli lokalnej ⁽¹⁾ okazało się skuteczne na początkowym etapie otwierania rynku. W dyrektywie 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) wzywa się Komisję do monitorowania przechodzenia z ram regulacyjnych z roku 1998 na ramy z roku 2002 i do przedstawienia wniosku w sprawie uchylenia tego rozporządzenia we właściwym czasie. Zgodnie z ramami regulacyjnymi z roku 2002 krajowe organy regulacyjne są zobowiązane do analizy rynku hurtowego uwolnionego dostępu do pętli i podpętli metalowych w celu świadczenia usług szerokopasmowych i głosowych zdefiniowanych w zaleceniu w sprawie odnośnych rynków produktów i usług. Ponieważ wszystkie państwa członkowskie dokonały analizy tego rynku co najmniej raz i istnieją odpowiednie obowiązki oparte na ramach regulacyjnych z roku 2002, rozporządzenie (WE) nr 2887/2000 stało się zbędne, w związku z czym powinno zostać uchylone.
- (75) Środki niezbędne do wdrożenia dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej), dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) i dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywy o zezwoleniach) należy przyjąć zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽²⁾.
- (76) Komisji należy w szczególności przyznać uprawnienia do przyjmowania zaleceń lub środków wykonawczych w odniesieniu do powiadomień dokonywanych na mocy art. 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa); do harmonizacji w dziedzinie widma i numeracji oraz w sprawach związanych z bezpieczeństwem sieci i usług; do identyfikacji odnośnych rynków produktów i usług; do identyfikacji rynków ponadnarodowych; do wprowadzania w życie norm i zharmonizowanego stosowania przepisów ram regulacyjnych. Należy również przyznać Komisji uprawnienia do przyjmowania środków wykonawczych mających na celu dostosowanie do zmian rynkowych i technologicznych załącznika I i II do dyrektywy o dostępie. Ponieważ środki te mają zasięg ogólny i mają na celu zmianę elementów innych niż istotne tych dyrektyw, między innymi poprzez ich uzupełnienie nowymi elementami innymi niż istotne, środki te muszą zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą przewidzianą w art. 5a decyzji 1999/468/WE,

⁽¹⁾ Dz.U. L 336 z 30.12.2000, s. 4.

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

2) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2002/21/WE (dyrektywa ramowa)

W dyrektywie 2002/21/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niniejsza dyrektywa ustanawia zharmonizowane ramy prawne dla świadczenia usług łączności elektronicznej, sieci łączności elektronicznej, urządzeń i usług towarzyszących i niektórych aspektów urządzeń końcowych, aby ułatwić dostęp użytkownikom niepełnosprawnym. Określa ona zadania krajowych organów regulacyjnych oraz procedury zmierzające do zapewnienia zharmonizowanego stosowania uregulowań prawnych w obrębie Wspólnoty.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. Stosując środki związane z dostępem użytkowników końcowych – za pomocą sieci łączności elektronicznej – do usług i aplikacji lub z korzystaniem taką drogą z usług lub aplikacji, państwa członkowskie respektują podstawowe prawa i wolności osób fizycznych gwarantowane w Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz w ogólnych zasadach prawa wspólnotowego.

Jeżeli jakkolwiek ze środków związanych z dostępem użytkowników końcowych – za pomocą sieci łączności elektronicznej – do usług i aplikacji lub z korzystaniem taką drogą z usług lub aplikacji mógłby ograniczyć wspomniane podstawowe prawa lub wolności, można go nałożyć wyłącznie wtedy, gdy jest odpowiedni, proporcjonalny i konieczny w demokratycznym społeczeństwie, a jego wdrożenie podlega odpowiednim gwarancjom proceduralnym zgodnym z Europejską konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i z ogólnymi zasadami prawa wspólnotowego, w tym z zasadą skutecznej ochrony sądowej i zasadą rzetelnego procesu. Środki takie można więc zastosować wyłącznie z należytym poszanowaniem zasady domniemania niewinności i prawa do prywatności. Gwarantuje się uprzednią rzetelną i bezstronną procedurę, uwzględniającą prawo zainteresowanej osoby lub zainteresowanych osób do bycia wysłuchanymi, z zastrzeżeniem potrzeby ustanowienia dla należyście ustalonych pilnych przypadków odpowiednich warunków oraz zabezpieczeń proceduralnych zgodnych z Europejską konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Gwarantuje się prawo do skutecznej kontroli sądowej w rozsądnym terminie.”;

a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) »sieć łączności elektronicznej« oznacza systemy transmisyjne oraz, w stosownych przypadkach, urządzenia przełączające lub routinguowe oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przekazywanie sygnałów przewodowo, za pomocą radia, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych, w tym sieci satelitarnych, stacjonarnych (komutowanych i pakietowych, w tym Internetu) i naziemnych sieci przenośnych, elektrycznych systemów kablowych, w zakresie, w jakim są one wykorzystywane do przekazywania sygnałów, w sieciach nadawania radiowego i telewizyjnego oraz sieciach telewizji kablowej, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji;”;

b) lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) »rynków ponadnarodowe« oznaczają rynki zdefiniowane zgodnie z art. 15 ust. 4 obejmujące Wspólnotę lub znaczną jej część, znajdujące się w więcej niż jednym państwie członkowskim;”;

c) lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) »publiczna sieć łączności« oznacza sieć łączności elektronicznej wykorzystywaną całkowicie lub głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, które wspierają przekazywanie informacji pomiędzy punktami końcowymi sieci;”;

d) dodaje się literę w brzmieniu:

„da) »punkt zakończenia sieci« oznacza fizyczne miejsce, w którym abonent otrzymuje dostęp do sieci łączności publicznej; w przypadku sieci stosujących przełączanie lub przekierowywanie, punkt zakończenia sieci identyfikuje się za pomocą konkretnego adresu sieciowego, który może być łączony z numerem lub nazwiskiem abonenta;”;

e) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) »urządzenia towarzyszące« oznaczają takie usługi towarzyszące, infrastrukturę fizyczną oraz inne urządzenia lub elementy związane z siecią łączności elektronicznej lub usługami łączności elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują między innymi budynki lub wejścia do budynków, okablowanie budynków, anteny, wieże i inne konstrukcje nośne, kanały, przewody, maszty, studzienki i szafki;”;

f) dodaje się literę w brzmieniu:

„ea) »usługi towarzyszące« oznaczają takie usługi związane z siecią lub usługami łączności elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług, lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują między innymi systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, takie jak usługi identyfikacji, lokalizacji oraz sygnalizowania obecności;”;

g) lit. l) otrzymuje brzmienie:

„l) »dyrektywy szczegółowe« oznaczają dyrektywę 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach), dyrektywę 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie), dyrektywę 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) i dyrektywę 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 czerwca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (*);

(*) Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.”;

h) dodaje się litery w brzmieniu:

„q) »przydział widma« oznacza wyznaczenie danego pasma częstotliwości do wykorzystywania w celu świadczenia jednego rodzaju lub kilku rodzajów usług radiokomunikacyjnych, w stosownych przypadkach na określonych warunkach;

r) »szkodliwe zakłócenia« oznaczają zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu usług radionawigacyjnych lub innych usług związanych z bezpieczeństwem, lub które w inny sposób poważnie pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają usługę radiokomunikacyjną odbywającą się zgodnie z obowiązującymi przepisami międzynarodowymi, wspólnotowymi lub krajowymi;

s) »wywołanie« oznacza połączenie, które dochodzi do skutku za pośrednictwem publicznie dostępnej usługi łączności elektronicznej umożliwiającej dwustronną łączność głosową.”;

3) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne wykonywały swoje uprawnienia w sposób bezstronny, przejrzysty i terminowy. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne posiadały wystarczające zasoby finansowe i ludzkie do wykonywania przydzielonych im zadań.”;

b) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„3a. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 4 i 5 krajowe organy regulacyjne odpowiedzialne za regulację rynku *ex ante* lub rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami zgodnie z art. 20 lub 21 niniejszej dyrektywy działają niezależnie i nie występują o instrukcje do żadnego innego podmiotu ani nie przyjmują takich instrukcji w związku z wykonywaniem tych zadań, przydzielonych im na podstawie prawa krajowego wdrażającego prawo wspólnotowe. Nie wyklucza to nadzoru zgodnie z krajowym prawem konstytucyjnym. Decyzje krajowych organów regulacyjnych mogą zostać zawieszane lub uchylone wyłącznie przez organy odwoławcze ustanowione zgodnie z art. 4. Państwa członkowskie zapewniają, aby odwołanie szefów krajowych organów regulacyjnych, o których mowa w akapicie pierwszym, lub, w stosownych przypadkach, członków organu zbiorowego pełniącego tę funkcję, lub ich zastępców, było możliwe tylko wtedy, gdy przestaną oni spełniać warunki wymagane do wykonywania obowiązków określonych wcześniej w prawie krajowym. Decyzja o odwołaniu szefa danego krajowego organu regulacyjnego lub, w stosownych przypadkach, członków organu zbiorowego pełniącego tę funkcję zostaje podana do wiadomości publicznej w chwili odwołania. Odwołany szef krajowego organu regulacyjnego lub, w stosownych przypadkach, członkowie kolegiального organu pełniącego tę funkcję otrzymują uzasadnienie decyzji i mają prawo wystąpić o jego opublikowanie, w przypadku gdy w przeciwnym razie nie doszłoby do tego; w takim przypadku uzasadnienie to zostaje opublikowane.

Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne, o których mowa w akapicie pierwszym, miały oddzielne budżety roczne. Budżety te są podawane do wiadomości publicznej. Państwa członkowskie zapewniają również, aby krajowe organy regulacyjne miały odpowiednie zasoby finansowe i ludzkie umożliwiające im aktywne uczestnictwo w pracach Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) (*) i przyczynianie się do realizowanych przez niego funkcji.

3b. Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie krajowe organy regulacyjne aktywnie wspierały cele BEREC w promowaniu lepszej koordynacji i spójności regulacyjnej.

3c. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne, przyjmując swoje własne decyzje dotyczące ich rynków krajowych, w jak największym stopniu uwzględniały opinie i wspólne stanowiska przyjmowane przez BEREC.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) i Urząd.”;

4) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na poziomie krajowym istniały skuteczne mechanizmy umożliwiające użytkownikom lub przedsiębiorstwom udostępniającym sieci lub usługi łączności elektronicznej, których dotyczy dana decyzja wydana przez krajowy organ regulacyjny, korzystanie z prawa odwołania się od takiej decyzji do organu odwoławczego niezależnego od stron uczestniczących w sporze. Organ taki, który może być sądem, dysponuje odpowiednią wiedzą specjalistyczną pozwalającą mu na skuteczne wypełnianie swoich funkcji. Państwa członkowskie zapewniają, aby aspekty merytoryczne każdej sprawy zostały właściwie rozpatrzone, oraz zapewniają istnienie skutecznych środków odwoławczych.

Do czasu rozpatrzenia odwołania decyzja krajowego organu regulacyjnego pozostaje w mocy, chyba że zgodnie z prawem krajowym zostaną zastosowane środki przejściowe.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Państwa członkowskie gromadzą informacje na temat ogólnego przedmiotu odwołań, liczby wniosków odwoławczych, czasu trwania postępowań odwoławczych oraz liczby wydanych decyzji o zastosowaniu środków przejściowych. Na uzasadniony wniosek Komisji lub BEREC państwa członkowskie przekazują im takie informacje.”;

5) art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa udostępniające sieci i usługi łączności elektronicznej dostarczały wszystkich informacji, w tym informacji o charakterze finansowym, niezbędnych krajowym organom regulacyjnym do zapewnienia zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych lub wydanych zgodnie z nimi decyzji. Krajowe organy regulacyjne mają prawo żądać od tych przedsiębiorstw w szczególności dostarczenia informacji o przyszłym rozwoju sieci lub usług, który mógłby wywrzeć wpływ na usługi hurtowe udostępniane konkurentom przez te przedsiębiorstwa. Od przedsiębiorstw o znaczącej pozycji na rynkach hurtowych można również wymagać, by przedstawiały dane księgowe dotyczące rynków detalicznych, które są związane z tymi rynkami hurtowymi.

Przedsiębiorstwa niezwłocznie dostarczają takich informacji na wniosek krajowego organu regulacyjnego w terminie i na poziomie szczegółowości wymaganych przez ten organ. Informacje, o które wnioskuje krajowy organ regulacyjny, są proporcjonalne do wykonywanego zadania. Krajowy organ regulacyjny przedstawia uzasadnienie wnioskowania o dane informacyjne oraz traktuje informacje zgodnie z ust. 3.”;

6) art. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 6

Mechanizm konsultacji oraz zapewniania przejrzystości

Z wyjątkiem sytuacji objętych art. 7 ust. 9, art. 20 lub art. 21, państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne, które zamierzają podjąć środki zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych lub zamierzają wprowadzić ograniczenia zgodnie z art. 9 ust. 3 i art. 9 ust. 4, które mają znaczący wpływ na odnośny rynek, umożliwiły zainteresowanym stronom wypowiedzenie się w rozsądnym terminie w kwestii proponowanych środków.

Krajowe organy regulacyjne ogłaszają krajowe procedury konsultacyjne.

Państwa członkowskie zapewniają, aby utworzono jeden punkt informacyjny, który będzie umożliwiał dostęp do wszystkich bieżących konsultacji.

Krajowy organ regulacyjny podaje do wiadomości publicznej wyniki procedur konsultacyjnych, z wyjątkiem przypadków dotyczących informacji, które zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego o tajemnicy handlowej są informacjami poufnymi.

Artykuł 7

Konsolidacja rynku wewnętrznego w zakresie łączności elektronicznej

1. Realizując swoje zadania wynikające z przepisów niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych, krajowe organy regulacyjne w jak największym stopniu uwzględniają cele określone w art. 8, w zakresie, w jakim dotyczą one funkcjonowania rynku wewnętrznego.

2. Krajowe organy regulacyjne przyczyniają się do rozwoju rynku wewnętrznego poprzez przejrzystą współpracę między sobą, z Komisją i z BEREC, tak, aby zapewnić jednolite stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych we wszystkich państwach członkowskich. W tym celu krajowe organy regulacyjne w szczególności współpracują z Komisją i BEREC przy określaniu rodzajów instrumentów i środków naprawczych najodpowiedniejszych do zastosowania w określonych sytuacjach rynkowych.

3. O ile zalecenia lub wytyczne przyjęte zgodnie z art. 7b nie stanowią inaczej, z chwilą zakończenia konsultacji, o których mowa w art. 6, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny zamierza podjąć środek, który:

a) jest objęty zakresem stosowania art. 15 lub art. 16 niniejszej dyrektywy lub art. 5 lub art. 8 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie); oraz

- b) może oddziaływać na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi,

udostępnia on projekt planowanego środka Komisji, BEREC i krajowym organom regulacyjnym w innych państwach członkowskich, jednocześnie, wraz z uzasadnieniem tego środka, zgodnie z art. 5 ust. 3, oraz informuje o tym Komisję, BEREC i inne krajowe organy regulacyjne. Krajowe organy regulacyjne, BEREC i Komisja mogą przedstawić swoje uwagi danemu krajowemu organowi regulacyjnemu wyłącznie w terminie jednego miesiąca. Termin jednomiesięczny nie może zostać przedłużony.

4. W przypadku gdy celem proponowanego środka, o którym mowa w ust. 3, jest:

- a) zdefiniowanie odnośnego rynku, różnego od tych, które zdefiniowano w zaleceniu zgodnie z art. 15 ust. 1; lub
- b) podjęcie decyzji o wskazaniu lub niewskazaniu przedsiębiorstwa jako posiadającego, samodzielnie albo łącznie z innymi, znaczącą pozycję rynkową, zgodnie z art. 16 ust. 3, 4 lub 5;

oraz środek ten oddziaływałby na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, a Komisja poinformowała krajowy organ regulacyjny o swojej opinii, zgodnie z którą proponowany środek stanowiłby przeszkodę w funkcjonowaniu rynku jednolitego, lub o swoich poważnych wątpliwościach co do zgodności tego środka z przepisami prawa wspólnotowego, a w szczególności z celami, o których mowa w art. 8, wówczas proponowany środek nie może zostać przyjęty przez kolejne dwa miesiące. Termin ten nie może zostać przedłużony. W takim przypadku Komisja informuje pozostałe krajowe organy regulacyjne o swoich zastrzeżeniach.

5. W terminie dwóch miesięcy, o którym mowa w ust. 4, Komisja może:

- a) podjąć decyzję, zgodnie z którą krajowy organ regulacyjny będzie musiał wycofać proponowany środek; lub
- b) podjąć decyzję o wycofaniu zastrzeżeń związanych z proponowanym środkiem, o którym mowa w ust. 4.

Przed wydaniem decyzji Komisja w jak największym stopniu uwzględnia opinię BEREC. Decyzji towarzyszy szczegółowa i obiektywna analiza, dlaczego Komisja uznaje, że projektowany środek nie powinien zostać przyjęty, łącznie ze szczegółowymi propozycjami w sprawie zmiany projektowanego środka.

6. W przypadku gdy Komisja przyjęła, zgodnie z ust. 5, decyzję wymagającą od krajowego organu regulacyjnego wycofania proponowanego środka, krajowy organ regulacyjny zmienia lub wycofuje proponowany środek w terminie sześciu miesięcy od daty decyzji Komisji. Gdy proponowany środek zostaje zmieniony, krajowy organ regulacyjny przystępuje do konsultacji publicznych zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 6, i ponownie zgłasza zmiany proponowany środek Komisji zgodnie z przepisami ust. 3.

7. Krajowy organ regulacyjny uwzględnia w jak największym stopniu uwagi innych krajowych organów regulacyjnych, BEREC i Komisji i może – z wyjątkiem sytuacji objętych zakresem stosowania ust. 4 i ust. 5 lit. a) – przyjąć proponowany odpowiedni środek, a w przypadku przyjęcia tego środka – powiadamia o tym Komisję.

8. Krajowy organ regulacyjny przekazuje Komisji i BEREC wszystkie przyjęte ostateczne środki objęte zakresem stosowania art. 7 ust. 3 lit. a) i b).

9. W wyjątkowych okolicznościach, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny uzna, że zachodzi pilna potrzeba podjęcia działania w celu ochrony konkurencji i interesów użytkowników, w drodze odstępstwa od procedury określonej w ust. 3 i 4, może on niezwłocznie przyjąć proporcjonalne i tymczasowe środki. O przyjęciu tych środków zawiadamia niezwłocznie Komisję, pozostałe krajowe organy regulacyjne i BEREC, przedstawiając odpowiednie uzasadnienie. Decyzja krajowego organu regulacyjnego o nadaniu tym środkom charakteru trwałego lub przedłużeniu terminu ich stosowania podlega przepisom ust. 3 i 4.”;

7) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 7a

Procedura dotycząca spójnego stosowania środków naprawczych

1. Jeżeli projektowany środek, objęty art. 7 ust. 3, ma na celu nałożenie, zmianę lub wycofanie obowiązku nałożonego na operatora na podstawie art. 16 w związku z art. 5 i art. 9–13 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) oraz na podstawie art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej), Komisja może w terminie miesiąca, o którym mowa w art. 7 ust. 3 niniejszej dyrektywy, poinformować dany krajowy organ regulacyjny i BEREC o powodach uznania, że projektowany środek stanowiłby przeszkodę dla tworzenia jednolitego rynku lub że żywi poważne wątpliwości co do zgodności tego środka z prawem wspólnotowym. W takim przypadku projektowany środek nie jest przyjmowany w kolejnych trzech miesiącach następujących po zgłoszeniu dokonanym przez Komisję.

W przypadku braku takiego zgłoszenia właściwy krajowy organ regulacyjny może przyjąć projektowany środek, uwzględniając w jak największym zakresie wszelkie uwagi Komisji, BEREC lub innego krajowego organu regulacyjnego.

2. W terminie trzech miesięcy, o którym mowa w ust. 1, Komisja, BEREC i właściwy krajowy organ regulacyjny ściśle współpracują w celu określenia najwłaściwszego i najsukuczniejszego środka w świetle celów ustanowionych w art. 8, biorąc jednocześnie pod uwagę opinie uczestników rynku i konieczność zapewnienia rozwoju spójnej praktyki regulacyjnej.

3. W ciągu sześciu tygodni od rozpoczęcia trzymiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 1, BEREC wydaje większością głosów swoich członków opinię na temat zgłoszenia Komisji, o którym mowa w ust. 1, wskazując, czy uważa, że projektowany środek powinien być zmieniony lub wycofany i przedstawia w tym celu w stosownych przypadkach szczegółowe propozycje. Opinię tę należy uzasadnić i upublicznić.

4. Jeżeli BEREC podziela w swojej opinii wątpliwości Komisji, współpracuje on ściśle z odpowiednim krajowym organem regulacyjnym w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego środka. Przed upływem trzymiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 1, krajowy organ regulacyjny może:

a) zmienić lub wycofać projektowany środek, uwzględniając w jak największym stopniu zgłoszenie Komisji, o którym mowa w ust. 1, oraz opinię i radę BEREC;

b) utrzymać swój projektowany środek.

5. Jeżeli BEREC nie podziela poważnych wątpliwości Komisji lub nie wyda opinii, lub jeśli krajowy organ regulacyjny zmieni lub utrzyma swój projektowany środek zgodnie z ust. 4, w ciągu jednego miesiąca od upływu trzymiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 1, oraz przy uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC, jeżeli została ona wydana, Komisja może:

a) wydać zalecenie zobowiązujące właściwy krajowy organ regulacyjny do zmienienia lub wycofania projektowanego środka, włącznie z przedstawieniem konkretnych propozycji w tym zakresie, i zawierające uzasadnienie wydania tego zalecenia, w szczególności jeżeli BEREC nie podziela poważnych wątpliwości Komisji;

b) podjąć decyzję o wycofaniu zastrzeżeń zgłoszonych zgodnie z ust. 1.

6. W ciągu jednego miesiąca od wydania przez Komisję zalecenia na mocy ust. 5 lit. a) lub wycofania zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 lit. b) właściwy krajowy organ regulacyjny powiadamia Komisję i BEREC o przyjęciu ostatecznego środka.

Okres ten można wydłużyć, tak aby umożliwić krajowemu organowi regulacyjnemu wszczęcie konsultacji publicznych zgodnie z art. 6.

7. Jeżeli krajowy organ regulacyjny postanawia nie zmieniać lub też nie wycofywać projektowanego środka na podstawie zalecenia wydanego zgodnie z ust. 5 lit. a), przedstawia on umotywowane uzasadnienie.

8. Krajowy organ regulacyjny może wycofać proponowany wniosek dotyczący projektowanego środka na każdym etapie procedury.

Artykuł 7b

Przepisy wykonawcze

1. Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych i konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, a także po uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC, Komisja może przyjąć zalecenia lub wytyczne w odniesieniu do art. 7, w których określa formę, treść i stopień szczegółowości powiadomień wymaganych zgodnie z art. 7 ust. 3, okoliczności, w których powiadomienia nie będą wymagane, oraz sposób obliczania terminów.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22 ust. 2.;

8) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„O ile art. 9 nie stanowi inaczej w odniesieniu do częstotliwości radiowych, państwa członkowskie w jak największym stopniu uwzględniają zalety zapewnienia neutralności technologicznej regulacji i zapewniają, aby przy wykonywaniu zadań regulacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie i w dyrektywach szczegółowych, w szczególności związanych z zapewnieniem skutecznej konkurencji, krajowe organy regulacyjne postępowały tak samo.”;

b) w ust. 2 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) zapewniając, aby użytkownicy, w tym użytkownicy niepełnosprawni, starsi użytkownicy i użytkownicy o szczególnych potrzebach społecznych, czerpali maksymalne korzyści z różnorodności, ceny i jakości usług;

b) zapewniając, aby nie było zakłóceń lub ograniczeń konkurencji w sektorze łączności elektronicznej, w tym w dziedzinie transmisji treści”;

c) w ust. 2 skreśla się lit. c);

d) w ust. 3 skreśla się lit. c);

e) w ust. 3 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) współpracując z Komisją i z BEREC, tak, aby zapewnić rozwój spójnych praktyk regulacyjnych i spójnego stosowania niniejszej dyrektywy oraz dyrektyw szczegółowych.”;

f) w ust. 4 lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) uwzględniając potrzeby określonych grup społecznych, w szczególności użytkowników niepełnosprawnych, użytkowników starszych oraz użytkowników o szczególnych potrzebach społecznych”;

g) w ust. 4 dodaje się literę w brzmieniu:

„g) wspierając zdolność użytkowników do dostępu do informacji oraz ich rozpowszechniania lub korzystania z dowolnych aplikacji i usług;”;

h) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. W dążeniu do osiągnięcia założeń polityki, o których mowa w ust. 2, 3 i 4, krajowe organy regulacyjne stosują obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne zasady regulacyjne, w tym celu między innymi:

- a) promując przewidywalność regulacyjną poprzez zapewnienie spójnego podejścia regulacyjnego w kolejnych okresach przeglądu;
- b) zapewniając, aby w podobnych okolicznościach nie występowała dyskryminacja w traktowaniu przedsiębiorstw udostępniających sieci i usługi łączności elektronicznej;
- c) chroniąc konkurencję z korzyścią dla konsumentów oraz promując w odpowiednich przypadkach konkurencję opartą na infrastrukturze;
- d) promując efektywne inwestycje i innowacje w zakresie nowej i rozszerzonej infrastruktury, w tym poprzez zagwarantowanie, że każdy przypadek obowiązku udzielenia dostępu uwzględnia ryzyko, jakie ponoszą inwestujące przedsiębiorstwa, oraz poprzez zezwolenie, aby różne porozumienia o współpracy między inwestorami a stronami zwracającymi się o dostęp stanowiły dywersyfikację ryzyka inwestycyjnego przy zapewnieniu utrzymania konkurencji na rynku i zasady niedyskryminacji;
- e) w należyтым stopniu uwzględniając warunki związane z konkurencją i konsumentami, które występują w różnych obszarach geograficznych na terytorium danego państwa członkowskiego;
- f) nakładając *ex ante* obowiązki regulacyjne tylko w przypadku braku skutecznej i zrównoważonej konkurencji, a także łagodząc lub znosząc takie obowiązki, kiedy tylko spełniony jest ten warunek.”;

9) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 8a

Planowanie strategiczne i koordynacja polityki w zakresie widma radiowego

1. Państwa członkowskie współpracują ze sobą oraz z Komisją w planowaniu strategicznym, koordynacji i harmonizacji wykorzystania widma radiowego we Wspólnocie Europejskiej. W tym celu biorą pod uwagę między innymi

aspekty ekonomiczne, bezpieczeństwo, zdrowie, interes ogólny, wolność wypowiedzi, aspekty kulturalne, naukowe, społeczne i techniczne polityk UE, jak również różne interesy społeczności użytkowników widma radiowego, mając na celu optymalizację wykorzystania widma radiowego oraz unikanie szkodliwych zakłóceń.

2. Państwa członkowskie współpracują ze sobą oraz z Komisją w zakresie promowania koordynacji podejść do polityki widma radiowego we Wspólnocie Europejskiej oraz, w stosownych przypadkach, zharmonizowanych warunków w odniesieniu do dostępności i efektywnego wykorzystania widma radiowego, koniecznego do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego łączności elektronicznej.

3. Komisja, w jak największym stopniu uwzględniając opinię Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego (RSPG) ustanowionego na mocy decyzji Komisji 2002/622/WE z dnia 26 lipca 2002 r. ustanawiającej Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego (*), może przedkładać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski prawodawcze dotyczące ustanowienia wieloletnich programów dotyczących polityki w zakresie widma radiowego. Takie programy określają kierunki i cele polityki w zakresie planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania widma radiowego zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych.

4. Jeżeli jest to konieczne do zapewnienia skutecznej koordynacji interesów Wspólnoty Europejskiej w organizacjach międzynarodowych zajmujących się zagadnieniami widma radiowego, Komisja – w jak największym stopniu uwzględniając opinię RSPG – może przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wspólne cele polityczne.

(*) Dz.U. L 198 z 27.7.2002, s. 49.”;

10) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Zarządzanie częstotliwościami radiowymi do celów świadczenia usług łączności elektronicznej

1. W należyтым stopniu uwzględniając fakt, że częstotliwości radiowe są dobrem publicznym, które ma istotną wartość społeczną, kulturalną i ekonomiczną, państwa członkowskie zapewniają efektywne zarządzanie częstotliwościami radiowymi do celów świadczenia usług łączności elektronicznej na ich terytorium zgodnie z art. 8 i 8a. Zapewniają także, aby przydział widma na użytek usług łączności elektronicznej i wydawanie zezwoleń ogólnych lub indywidualnych praw do użytkowania takich częstotliwości radiowych przez właściwe organy krajowe odbywały się według obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych kryteriów.

Stosując ten artykuł, państwa członkowskie przestrzegają odpowiednich umów międzynarodowych, w tym regulacji radiowych ITU, oraz mogą brać pod uwagę względy polityki publicznej.

2. Państwa członkowskie wspierają proces harmonizacji użytkowania częstotliwości radiowych w obrębie Wspólnoty, mając na uwadze potrzebę ich efektywnego i wydajnego wykorzystania oraz osiągnięcie takich korzyści dla konsumentów, jak ekonomia skali i interoperacyjność usług. W procesie tym postępują one zgodnie z art. 8a i decyzją nr 676/2002/WE (decyzja o spektrum radiowym).

3. O ile przepisy akapitu drugiego nie stanowią inaczej, państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie rodzaje technologii wykorzystywane w usługach łączności elektronicznej mogły być stosowane w pasmach częstotliwości radiowych, uznanych w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości za dostępne dla usług łączności elektronicznej zgodnie z prawem wspólnotowym.

Państwa członkowskie mogą jednak ustanowić proporcjonalne i niedyskryminacyjne ograniczenia określonych rodzajów użytkowanych sieci radiowych lub technologii dostępu bezprzewodowego wykorzystywanych w usługach łączności elektronicznej, w przypadku gdy jest to uzasadnione koniecznością:

- a) uniknięcia szkodliwych zakłóceń;
- b) ochrony zdrowia publicznego przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych;
- c) zapewnienia jakości technicznej usługi;
- d) zapewnienia jak najszerszego współużytkowania częstotliwości radiowych;
- e) zagwarantowania efektywnego wykorzystania widma; lub
- f) zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie ogólnym zgodnie z ust. 4.

4. O ile przepisy akapitu drugiego nie stanowią inaczej, państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie rodzaje usług łączności elektronicznej mogły być stosowane w pasmach częstotliwości radiowych, uznanych w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości za dostępne dla usług łączności elektronicznej zgodnie z prawem wspólnotowym. Państwa członkowskie mogą jednak ustanowić proporcjonalne i niedyskryminacyjne ograniczenia rodzajów świadczonych usług łączności elektronicznej, w tym w razie konieczności w celu spełnienia wymogu ustanowionego w regulacjach radiowych ITU.

Środki, które wymagają świadczenia usług w określonym paśmie dostępnym dla usług łączności elektronicznej, są uzasadnione koniecznością realizacji celu leżącego w interesie ogólnym określonego przez państwo członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym, w szczególności takiego jak:

- a) bezpieczeństwo życia;
- b) wspieranie spójności społecznej, regionalnej lub terytorialnej;

- c) unikanie nieefektywnego wykorzystywania częstotliwości radiowych; lub
- d) promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, na przykład poprzez świadczenie nadawczych usług radiowych i telewizyjnych.

Środek, który zakazuje świadczenia jakiegokolwiek innej usługi łączności elektronicznej w określonym paśmie można zastosować wyłącznie w przypadku gdy jest to uzasadnione koniecznością ochrony usług związanych z bezpieczeństwem życia. Państwa członkowskie mogą również w drodze wyjątku rozszerzyć zakres takiego środka, aby zrealizować inne cele leżące w interesie ogólnym określone przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym.

5. Państwa członkowskie dokonują regularnego przeglądu konieczności ograniczeń, o których mowa w ust. 3 i 4, oraz podają do wiadomości publicznej wyniki takich przeglądów.

6. ust. 3 i 4 mają zastosowanie do widma przydzielonego na użytek usług łączności elektronicznej, zezwoleń ogólnych oraz indywidualnych praw do użytkowania częstotliwości radiowych przyznanych po dniu 25 maja 2011 r.

Przydział widma, zezwolenia ogólne oraz indywidualne prawa do użytkowania, które obowiązywały przed dniem 25 maja 2011 r., podlegają art. 9a.

7. Bez uszczerbku dla przepisów dyrektyw szczególnych państwa członkowskie mogą – uwzględniając określone warunki krajowe – ustanowić zasady zapobiegania przetrzymywaniu widma, zwłaszcza przez wyznaczenie ścisłych terminów na skuteczne wykorzystanie przez posiadaczy przyznanych im praw oraz przez stosowanie kar, w tym sankcji finansowych lub cofnięcie praw do użytkowania w razie nieprzestrzegania tych terminów. Zasady te są ustalone i stosowane w sposób proporcjonalny, niedyskryminacyjny i przejrzysty.”;

11) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 9a

Przegląd ograniczeń istniejących praw

1. Przez okres pięciu lat począwszy od dnia 25 maja 2011 r. państwa członkowskie mogą zezwolić posiadaczom praw do użytkowania częstotliwości radiowych, które zostały przyznane przed tą datą i które pozostaną ważne przez okres nie krótszy niż pięć lat od tej daty, na złożenie wniosku do właściwego organu krajowego o ponowną ocenę ograniczeń ich praw zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4.

Przed przyjęciem decyzji właściwy organ krajowy powiadamia posiadacza praw o ocenie ograniczeń, wskazując zakres praw po ponownej ocenie i zapewniając przy tym odpowiednią ilość czasu na wycofanie wniosku.

Jeżeli posiadacz prawa wycofa swój wniosek, jego prawa zostaną niezmienione do chwili ich wygaśnięcia lub do końca okresu pięciu lat, w zależności od tego, który termin jest krótszy.

2. Po upływie pięcioletniego okresu, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie podejmują wszelkie właściwe środki w celu zapewnienia stosowania art. 9 ust. 3 i 4 w stosunku do wszystkich pozostałych zezwoleń ogólnych lub indywidualnych praw do użytkowania oraz przydziałów widma na użytek usług łączności elektronicznej, które istniały w dniu 25 maja 2011 r..

3. Stosując przepisy niniejszego artykułu, państwa członkowskie podejmują właściwe środki w celu wspierania uczciwej konkurencji.

4. Środki przyjęte w ramach stosowania niniejszego artykułu nie oznaczają przyznania nowych praw do użytkowania, a zatem nie podlegają odpowiednim przepisom art. 5 ust. 2 dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach).

Artykuł 9b

Przekazanie lub dzierżawa indywidualnych praw do użytkowania częstotliwości radiowych

1. Państwa członkowskie zapewniają, że przedsiębiorstwa mogą zgodnie z warunkami dotyczącymi praw do użytkowania częstotliwości radiowych oraz zgodnie z procedurami krajowymi przekazywać lub wydzierżawiać innym przedsiębiorstwom indywidualne prawa do użytkowania częstotliwości radiowych w pasmach, co do których jest to przewidziane w ramach środków wykonawczych przyjętych zgodnie z ust. 3.

W przypadku innych pasm państwa członkowskie mogą również ustanowić możliwość przekazania lub dzierżawienia przez przedsiębiorstwa na rzecz innych przedsiębiorstw indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych zgodnie z krajowymi procedurami.

Po przekazaniu lub wydzierżawieniu indywidualnych praw do użytkowania częstotliwości radiowych nadal mają zastosowanie warunki związane z tymi prawami, o ile właściwy organ krajowy nie postanowił inaczej.

Państwa członkowskie mogą również stwierdzić, że przepisy niniejszego ustępu nie mają zastosowania, jeżeli indywidualne prawo przedsiębiorstwa do użytkowania częstotliwości radiowych przyznano początkowo bezpłatnie.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa powiadamiały zgodnie z procedurami krajowymi o zamiarze lub fakcie przekazania praw do użytkowania częstotliwości radiowych właściwe organy krajowe odpowiedzialne za przyznawanie tych praw, a także by taki zamiar lub fakt były podawane do wiadomości publicznej. W przypadku gdy użytkowanie częstotliwości radiowych zostało zharmonizowane poprzez stosowanie decyzji nr 676/2002/WE (decyzja o spektrum radiowym) lub innych środków wspólnotowych, każde takie przekazanie musi spełniać wymogi takiego zharmonizowanego użytkowania.

3. Komisja może przyjąć odpowiednie środki wykonawcze w celu identyfikacji pasm, dla których prawa użytkowania częstotliwości radiowych mogą być przekazywane lub dzierżawione pomiędzy przedsiębiorstwami. Środki te nie obejmują częstotliwości wykorzystywanych do celów nadawczych.

Takie techniczne środki wykonawcze, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.”;

12) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne poddawały kontroli przyznawanie praw do wykorzystania wszystkich krajowych zasobów numeracyjnych oraz zarządzanie krajowym planem numeracyjnym. Państwa członkowskie zapewniają, aby dla wszystkich publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej były udostępniane odpowiednie numery i zakresy numeracyjne. Krajowe organy regulacyjne ustanawiają obiektywne, jawne i niedyskryminacyjne procedury przyznawania praw do wykorzystania krajowych zasobów numeracyjnych.

2. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby krajowe plany i procedury numeracyjne były stosowane w sposób gwarantujący równe traktowanie wszystkich dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej. W szczególności państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, którym przyznano prawo do wykorzystania danego zakresu numerów, nie dyskryminowały innych dostawców usług łączności elektronicznej w odniesieniu do ciągów numerów używanych przy zapewnianiu dostępu do ich usług.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Państwa członkowskie wspierają proces harmonizacji określonych numerów lub zakresów numeracyjnych w obrębie Wspólnoty w przypadku gdy sprzyja to zarówno funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, jak i rozwojowi usług ogólnoeuropejskich. Komisja może podjąć w tej sprawie odpowiednie techniczne środki wykonawcze.

Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.”;

13) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 akapit drugi tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„— działa na podstawie prostych, skutecznych, przejrzystych i ogólnodostępnych procedur, stosowanych bez dyskryminacji i bez zwłoki, przy czym w każdym przypadku – z wyjątkiem przypadków pozbawienia praw – podejmuje decyzję w terminie sześciu miesięcy od daty wpływania wniosku, oraz”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy władze państwowe lub lokalne zachowują prawo własności lub kontrolę nad przedsiębiorstwami eksploatującymi publiczne sieci łączności elektronicznej lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej, istniał skuteczny i strukturalny rozdział funkcji polegającej na przyznawaniu praw, o których mowa w ust. 1, od działalności związanych z wykonywaniem prawa własności lub kontroli.”;

14) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

Kolokacja oraz współużytkowanie elementów sieci i urządzeń towarzyszących przez podmioty udostępniające sieci łączności elektronicznej

1. W przypadku gdy na podstawie przepisów prawa krajowego przedsiębiorstwo udostępniające sieci łączności elektronicznej ma prawo instalowania urządzeń na, nad lub pod własnością publiczną lub prywatną, lub jeżeli może ono korzystać z procedury wywłaszczenia lub z użytkowania nieruchomości, krajowe organy regulacyjne, uwzględniając w pełni zasadę proporcjonalności, mogą narzucić współużytkowanie tych urządzeń lub tej nieruchomości, w tym budynków, wejść do budynków, okablowania budynków, masztów, anten, wież i innych konstrukcji nośnych, kanałów, przewodów, studzienek, szafek.

2. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby posiadacze praw, o których mowa w ust. 1, współużytkowali urządzenia lub nieruchomości (łącznie z fizyczną kolokacją), lub podjęli środki ułatwiające koordynację robót publicznych w celu ochrony środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub w celu realizacji założeń planowania przestrzennego i wyłącznie po upływie odpowiedniego terminu wyznaczonego na przeprowadzenie konsultacji społecznych, podczas których wszystkie zainteresowane strony mogą przedstawić swoje stanowisko. Takie współużytkowanie lub działania koordynacyjne mogą wiązać się z ustanowieniem zasad dotyczących podziału kosztów współużytkowania urządzeń lub nieruchomości.

3. Państwa członkowskie gwarantują, że organy krajowe, po odpowiednim okresie konsultacji publicznych, w czasie którego wszystkim zainteresowanym stronom daje się możliwość przedstawienia swoich stanowisk, są również uprawnione do nałożenia obowiązku związanego z udostępnianiem okablowania wewnątrz budynków lub okablowania na odcinku do pierwszego punktu koncentracji lub dystrybucji, jeżeli znajduje się on poza budynkiem, na posiadacza praw, o których mowa w ust. 1, lub na właściciela takiego okablowania, jeżeli jest to uzasadnione na tej podstawie, że powielanie takiej infrastruktury byłoby niewydajne ekonomicznie lub fizycznie niewykonalne. Tego typu ustalenia dotyczące współużytkowania lub koordynacji mogą obejmować przepisy dotyczące rozkładania kosztów współużytkowania urządzeń lub nieruchomości dostosowane w razie potrzeby do stopnia ryzyka.

4. Państwa członkowskie zapewniają, że właściwe organy krajowe mogą zwracać się do przedsiębiorstw o dostarczanie koniecznych informacji umożliwiających tym organom wraz z krajowymi organami regulacyjnymi ustanowienie szczegółowego wykazu rodzaju, dostępności i lokalizacji urządzeń, o których mowa w ust. 1, oraz udostępnienia go zainteresowanym stronom.

5. Środki podjęte przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z niniejszym artykułem są obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne. W razie potrzeby realizację tych środków koordynują organy lokalne.”;

15) dodaje się rozdział w brzmieniu:

„ROZDZIAŁ III a

BEZPIECZEŃSTWO I INTEGRALNOŚĆ SIECI I USŁUG

Artykuł 13a

Bezpieczeństwo i integralność

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej podejmowały właściwe środki techniczne i organizacyjne w razie wystąpienia zagrożenia dla bezpieczeństwa sieci lub usług. Środki te zapewniają poziom bezpieczeństwa proporcjonalny do istniejącego ryzyka z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy i technologii. W szczególności należy podjąć środki zapobiegające wpływowi i minimalizujące wpływ, jaki na użytkowników i wzajemnie połączone sieci mogą mieć przypadki stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności stosowały wszelkie właściwe środki w celu zapewnienia integralności swoich sieci, a tym samym zapewniały ciągłość świadczenia usług za pośrednictwem tych sieci.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej powiadamiały właściwy krajowy organ regulacyjny o każdym naruszeniu bezpieczeństwa lub utracie integralności, które miały znaczący wpływ na sieci lub usługi.

W stosownych przypadkach dany krajowy organ regulacyjny informuje krajowe organy regulacyjne innych państw członkowskich oraz Europejską Agencję ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA). W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny uzna, że ujawnienie takiego naruszenia leży w interesie ogólnym, może podać tę informację do wiadomości publicznej lub nałożyć taki obowiązek na przedsiębiorstwa.

Raz w roku krajowy organ regulacyjny przekazuje Komisji i ENISA sprawozdanie podsumowujące otrzymane zgłoszenia i działania podjęte zgodnie z niniejszym ustępem.

4. Komisja, w jak największym stopniu uwzględniając opinię ENISA, może przyjąć właściwe techniczne środki wykonawcze mające na celu harmonizację środków, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, w tym środki określające okoliczności, format i procedury stosowane w odniesieniu do wymogów dotyczących zgłoszenia. Te techniczne środki wykonawcze opierają się w jak najszerszym zakresie na normach europejskich i międzynarodowych i nie uniemożliwiają państwom członkowskim przyjmowania dodatkowych wymogów służących osiągnięciu celów określonych w ust. 1 i 2.

Takie środki wykonawcze, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.

Artykuł 13b

Wdrożenie i egzekwowanie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w celu wdrożenia art. 13a właściwe krajowe organy regulacyjne były uprawnione do wydawania wiążących instrukcji, w tym instrukcji na temat ograniczeń czasowych dotyczących wdrożenia, przedsiębiorstwom udostępniającym publiczne sieci łączności lub świadczącym publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe krajowe organy regulacyjne były uprawnione do wymagania od przedsiębiorstw udostępniających publiczne sieci łączności lub świadczących publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej:

- a) dostarczania informacji potrzebnych do oceny bezpieczeństwa i integralności ich usług i sieci, w tym dokumentów dotyczących polityki bezpieczeństwa; oraz
- b) poddania się audytowi bezpieczeństwa przeprowadzanemu przez wykwalifikowany niezależny podmiot lub właściwy organ krajowy i udostępnienia krajowemu organowi regulacyjnemu wyników takiego audytu. Koszty audytu ponosi przedsiębiorstwo.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne posiadały wszelkie uprawnienia niezbędne do badania przypadków nieprzestrzegania wymogów oraz jego wpływu na bezpieczeństwo i integralność sieci.

4. Niniejsze przepisy pozostają bez uszczerbku dla art. 3 niniejszej dyrektywy.”;

16) w art. 14 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli przedsiębiorstwo posiada znaczącą pozycję na określonym rynku (pierwszy rynek), można także uznać, że posiada ono również znaczącą pozycję na rynku blisko z tym rynkiem związanym (drugi rynek), w przypadku gdy powiązania między obydwoma rynkami pozwalają na przeniesienie pozycji rynkowej z pierwszego rynku na drugi rynek, tym samym zwiększając pozycję rynkową danego przedsiębiorstwa. Dlatego też zgodnie z art. 9, 10, 11 i 13 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) na drugim rynku można zastosować środki naprawcze, które mają na celu unieemożliwienie takiego przeniesienia, a jeżeli środki takie okażą się niewystarczające, można nałożyć środki naprawcze zgodnie z art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej).”;

17) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

- a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Procedura określania i definiowania rynków”;

- b) w ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„1. Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych, w tym konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, a także po uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC, Komisja, zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22 ust. 2, przyjmuje zalecenie w sprawie odnośnych rynków produktów i usług (zalecenie). Zalecenie określa te rynki produktów i usług sektora łączności elektronicznej, których cechy mogą uzasadnić nałożenie wymogów regulacyjnych określonych w dyrektywach szczegółowych, bez uszczerbku dla rynków, które mogą być zdefiniowane w szczególnych przypadkach na podstawie przepisów prawa konkurencji. Komisja definiuje rynki zgodnie z zasadami prawa konkurencji.”;

- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Uwzględniając w jak największym stopniu treść zalecenia oraz wytycznych, krajowe organy regulacyjne definiują – zgodnie z zasadami prawa konkurencji – odnośne rynki stosownie do okoliczności krajowych, a w szczególności odnośne rynki geograficzne na swoim terytorium. Krajowe organy regulacyjne postępują zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 6 i 7, zanim zdefiniują rynki różne od tych, które zdefiniowano w zaleceniu.”;

- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Po przeprowadzeniu konsultacji, w tym konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, Komisja – w jak największym stopniu uwzględniając opinię BEREC, może przyjmując decyzję określającą rynki ponadnarodowe, działając zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.”;

18) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę odnośnych rynków, biorąc pod uwagę rynki określone w zaleceniu oraz w jak największym stopniu uwzględniając treść wytycznych. Państwa członkowskie zapewniają, aby taka analiza została przeprowadzona w miarę potrzeby we współpracy z krajowymi organami odpowiedzialnymi za ochronę konkurencji.

2. W przypadku gdy na podstawie przepisów ust. 3 lub 4 niniejszego artykułu, art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) lub art. 8 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) krajowy organ regulacyjny zobowiązany jest podjąć decyzję w sprawie nałożenia, utrzymania, zmiany lub uchylecia obowiązków w odniesieniu do przedsiębiorstw, stwierdza on na podstawie dokonanej analizy rynku, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, czy na odnośnym rynku występuje skuteczna konkurencja.”;

b) ust. 4, 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„4. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny ustali, że na odnośnym rynku nie występuje skuteczna konkurencja, wskazuje on przedsiębiorstwa, które samodzielnie lub wspólnie z innymi posiadają znaczącą pozycję na tym rynku, zgodnie z art. 14. Krajowy organ regulacyjny nakłada na takie przedsiębiorstwa odpowiednie szczególne wymogi regulacyjne, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, lub utrzymuje lub zmienia już istniejące wymogi.

5. W przypadku rynków ponadnarodowych określonych w decyzji, o której mowa w art. 15 ust. 4, dane krajowe organy regulacyjne wspólnie przeprowadzają analizę rynku, mając przede wszystkim na uwadze treść wytycznych, a następnie, działając wspólnie, podejmują decyzję dotyczącą nałożenia, utrzymania, zmiany lub uchylecia wymogów regulacyjnych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

6. Środki podjęte zgodnie z przepisami ust. 3 i 4 podlegają procedurom, o których mowa w art. 6 i 7. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę odnośnego rynku i powiadamiają o odpowiednim proponowanym środku zgodnie z art. 7:

a) w terminie trzech lat od przyjęcia poprzedniego środka dotyczącego tego rynku. Jednak w drodze wyjątku termin ten może być wydłużony maksymalnie o trzy dodatkowe lata, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny powiadomił Komisję o uzasadnionej propozycji jego przedłużenia, a Komisja w ciągu jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia nie wyraziła sprzeciwu;

b) w przypadku rynków niezgłoszonych wcześniej Komisji – w terminie dwóch lat od przyjęcia zmienionego zalecenia w sprawie odnośnych rynków; lub

c) w przypadku państw członkowskich, które niedawno przystąpiły do Unii – w terminie dwóch lat od ich przystąpienia.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„7. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny w terminie określonym w art. 16 ust. 6 nie zakończył analizy odnośnego rynku określonego w zaleceniu, BEREC pomaga mu, na wniosek, zakończyć analizę konkretnego rynku i szczególnych obowiązków, które mają zostać nałożone. Po uzyskaniu takiej pomocy krajowy organ regulacyjny, którego to dotyczy, powiadamia Komisję o proponowanym środku w terminie sześciu miesięcy, zgodnie z art. 7.”;

19) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 zdanie pierwsze słowa „normy” zastępuje się słowami „normy nieobowiązkowe”;

b) ust. 2 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„W przypadku braku takich norm lub specyfikacji, państwa członkowskie zachęcają do wdrożenia międzynarodowych norm lub zaleceń przyjętych przez Międzynarodową Unię Telekomunikacyjną (ITU), Europejską Organizację Poczty i Telekomunikacji (CEPT), Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO) lub Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną (IEC).”;

c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. W przypadku gdy Komisja zamierza wprowadzić obowiązek wdrożenia niektórych norm lub specyfikacji, publikuje odpowiednią informację w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz wzywa wszystkie zainteresowane strony do publicznego wypowiedzenia się w tej sprawie. Komisja podejmuje odpowiednie środki wykonawcze oraz wprowadza obowiązek wdrożenia odpowiednich norm, zamieszczając odesłanie do nich, jako norm obowiązkowych w liście norm lub specyfikacji opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

5. W przypadku gdy Komisja uzna, że normy lub specyfikacje, o których mowa w ust. 1, nie przyczyniają się już dłużej do harmonizacji świadczonych usług łączności elektronicznej, albo że nie odpowiadają już potrzebom konsumentów lub utrudniają postęp technologiczny, usuwa je z listy norm lub specyfikacji, o której mowa w ust. 1, działając zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22 ust. 2.”;

d) w ust. 6 słowa „usunie je z listy norm lub specyfikacji, o których mowa w ust. 1, działając zgodnie z procedurą określoną w art. 22 ust. 3” zastępuje się słowami „podejmuje właściwe środki wykonawcze i usuwa te normy lub specyfikacje z listy norm lub specyfikacji, o której mowa w ust. 1.”;

e) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„6a. Środki wykonawcze mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, o których mowa w ust. 4 i 6, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.”;

20) w art. 18 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się lit. c) w brzmieniu:

„c) podmioty świadczące usługi i dostarczające urządzenia telewizji cyfrowej – do współpracy przy świadczeniu interoperacyjnych usług telewizyjnych dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych.”;

b) skreśla się ust. 3;

21) Artykuł 19 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 19

Procedury harmonizacji

1. Bez uszczerbku dla art. 9 niniejszej dyrektywy oraz art. 6 i 8 dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach), w przypadku gdy Komisja stwierdzi, że rozbieżności we wdrażaniu przez krajowe organy regulacyjne zadań regulacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie i w dyrektywach szczegółowych mogą stwarzać przeszkody w tworzeniu rynku wewnętrznego, może ona wydać zalecenie lub decyzję co do zharmonizowanego stosowania przepisów niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych w celu przyspieszenia realizacji celów określonych w art. 8, w jak największym stopniu uwzględniając opinię BEREC.

2. Wydając zalecenie zgodnie z ust. 1, Komisja działa zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22 ust. 2.

Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne w jak największym stopniu uwzględniły te zalecenia przy wypełnianiu swoich zadań. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny postanowi nie stosować się do danego zalecenia, informuje o tym Komisję, uzasadniając swoje stanowisko.

3. Decyzje przyjęte zgodnie z ust. 1 mogą zawierać jedynie określenie zharmonizowanego lub skoordynowanego podejścia w celu rozwiązania następujących kwestii:

a) niespójnego wdrażania przez krajowe organy regulacyjne ogólnych podejść regulacyjnych dotyczących regulacji rynków łączności elektronicznej przy zastosowaniu art. 15 i 16, jeżeli tworzy to barierę dla rynku wewnętrznego; decyzje takie nie odnoszą się do szczegółowych powiadomień wydawanych przez krajowe organy regulacyjne zgodnie z art. 7a;

W takim przypadku Komisja przedstawia projekt decyzji jedynie:

— co najmniej po dwóch latach od przyjęcia swojego zalecenia dotyczącego tej samej kwestii, oraz

— przy uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC w tej sprawie na temat przyjęcia takiej decyzji, którą to opinię BEREC dostarcza w okresie trzech miesięcy od wystąpienia o nią przez Komisję;

b) numerowania, w tym zakresów numerów, przenoszenia numerów i identyfikatorów, systemów translacji numerów i adresów oraz dostępu do służb ratowniczych pod numerem 112.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, mająca na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, jest przyjmowana zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.

5. BEREC może z własnej inicjatywy doradzić Komisji, czy należy przyjąć środki zgodnie z ust. 1.”;

22) art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli w związku z istniejącymi obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych dojdzie do sporu między przedsiębiorstwami udostępniającymi sieci lub usługi łączności elektronicznej w państwie członkowskim lub do sporu między takimi przedsiębiorstwami a innymi przedsiębiorstwami w państwie członkowskim korzystającymi z obowiązku zapewnienia dostępu lub wzajemnych połączeń wynikającego z niniejszej dyrektywy lub z dyrektyw szczegółowych, krajowy organ regulacyjny na wniosek którejkolwiek ze stron i bez uszczerbku dla przepisów ust. 2 wydaje wiążącą decyzję celem rozstrzygnięcia sporu w jak najkrótszym terminie, a w każdym razie w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności. Dane państwo członkowskie wymaga, aby wszystkie strony sporu w pełni współpracowały z krajowym organem regulacyjnym.”;

23) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 21

Rozstrzyganie sporów transgranicznych

1. W przypadku sporu transgranicznego powstałego w związku ze stosowaniem niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych pomiędzy stronami w różnych państwach członkowskich i w przypadku gdy rozstrzygnięcie sporu należy do właściwości krajowych organów regulacyjnych więcej niż jednego państwa członkowskiego, stosuje się przepisy ust. 2, 3 i 4.

2. Każda ze stron może przekazać spór danemu krajowemu organowi regulacyjnemu. Właściwe krajowe organy regulacyjne koordynują swoje wysiłki i posiadają prawo do konsultacji z BEREC w celu zgodnego rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z celami określonymi w art. 8.

Wszelkie obowiązki nałożone przez krajowe organy regulacyjne na przedsiębiorstwa w ramach rozstrzygnięcia sporu są zgodne z niniejszą dyrektywą i dyrektywami szczegółowymi.

Każdy krajowy organ regulacyjny właściwy do rozstrzygnięcia takich sporów może zwrócić się do BEREC o przyjęcie opinii w odniesieniu do działań, które należy podjąć zgodnie z przepisami dyrektywy ramowej lub dyrektyw szczegółowych w celu rozstrzygnięcia sporu.

W przypadku gdy zwrócono się do BEREC z takim wnioskiem, każdy krajowy organ regulacyjny właściwy do rozstrzygnięcia któregośkolwiek z aspektów sporu czeka z podjęciem działań rozstrzygających spór na opinię BEREC. Nie stoi to na przeszkodzie przyjęciu przez krajowe organy regulacyjne w razie potrzeby środków pilnych.

Wszelkie obowiązki nałożone na przedsiębiorstwo przez krajowy organ regulacyjny w ramach rozstrzygnięcia sporu muszą być zgodne z przepisami niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych i w jak największym stopniu uwzględniają opinię przyjętą przez BEREC.

3. Państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy umożliwiające właściwym krajowym organom regulacyjnym wspólne odstępianie od rozstrzygnięcia sporu, w przypadku gdy inne mechanizmy, w tym mediacja, mogące lepiej i w odpowiednim czasie przyczynić się do rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z przepisami art. 8.

Niewłocznie informują one strony. Jeżeli po upływie czterech miesięcy spór nie jest rozstrzygnięty, a strona domagająca się odszkodowania nie wszczęła postępowania przed sądem oraz jeżeli żadna ze stron nie wystąpi z takim wnioskiem, krajowe organy regulacyjne koordynują swoje wysiłki celem rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z przepisami art. 8 i w jak największym stopniu uwzględniając opinię przyjętą przez BEREC.

4. Procedura, o której mowa w ust. 2, nie stanowi przeszkody dla żadnej ze stron we wszczęciu postępowania przed sądem.”;

24) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 21a

Sankcje

Państwa członkowskie ustanawiają zasady dotyczące sankcji mających zastosowanie do naruszeń krajowych przepisów przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i dyrektywami szczegółowymi oraz zapewniają wykonywanie tych sankcji. Przewidziane sankcje muszą być odpowiednie, skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie zgłaszają te przepisy Komisji najpóźniej do dnia 25 maja 2011 r. i niezwłocznie powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.”;

25) w art. 22 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.”;

b) skreśla się ust. 4;

26) skreśla się art. 27;

27) skreśla się załącznik I;

28) załącznik II otrzymuje brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK II

Kryteria, które mają być stosowane przez krajowe organy regulacyjne przy ocenie, czy istnieje wspólna pozycja dominująca zgodnie z art. 14 ust. 2 akapit drugi

Dwa przedsiębiorstwa lub większą ich liczbę można uznać za posiadające wspólnie pozycję dominującą w rozumieniu art. 14, jeżeli – nawet w przypadku braku powiązań strukturalnych lub innych powiązań między nimi – działają one na rynku, który charakteryzuje się brakiem skutecznej konkurencji i na którym żadne przedsiębiorstwo z osobna nie ma znaczącej pozycji rynkowej. Zgodnie z obowiązującym prawem wspólnotowym i orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o wspólnej pozycji dominującej prawdopodobnie będzie tak w przypadku rynków skoncentrowanych mających pewną liczbę cech, z których w kontekście łączności elektronicznej najważniejsze mogą być następujące:

- niska elastyczność podaży,
- podobne udziały w rynku,
- wysokie prawne lub ekonomiczne bariery dostępu,
- integracja pionowa, której towarzyszy zbiorowa odmowa dostaw,
- brak równoważącej siły nabywczej,
- brak potencjalnej konkurencji.

Powyższa lista ma charakter orientacyjny i nie jest wyczerpująca, kryteria zaś nie muszą być spełniane łącznie. Powyższa lista ma raczej zilustrować rodzaje dowodów, które mogą być użyte na poparcie twierdzeń o istnieniu wspólnej pozycji dominującej.”

Artykuł 2

Zmiany w dyrektywie 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie)

W dyrektywie 2002/19/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) »dostęp« oznacza udostępnianie urządzeń lub usług innemu przedsiębiorstwu na określonych warunkach, na zasadzie wyłączności lub braku wyłączności, na potrzeby świadczenia usług łączności elektronicznej, w tym świadczenia za ich pomocą usług społeczeństwa informacyjnego lub usług nadawania treści. Obejmuje on między innymi: dostęp do elementów sieci i urządzeń towarzyszących, co może się wiązać z podłączeniem urządzeń za pomocą środków stacjonarnych lub niestacjonarnych (w szczególności obejmuje to dostęp do pętli lokalnej oraz urządzeń i usług niezbędnych do obsługi pętli lokalnej); dostęp do infrastruktury fizycznej, w tym budynków, kanałów i masztów; dostęp do odpowiednich systemów oprogramowania, w tym do systemów wsparcia operacyjnego; dostęp do systemów informacyjnych lub baz danych na potrzeby przygotowywania zamówień, dostaw, zamawiania, konserwacji i reklamacji oraz fakturowania; dostęp do translacji numerów lub systemów o równoważnych funkcjach; dostęp do sieci stacjonarnych i ruchomych, w szczególności na potrzeby roamingu; dostęp do systemów warunkowego dostępu na potrzeby usług telewizji cyfrowej oraz dostęp do sieciowych usług wirtualnych.”;

b) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) »pętla lokalna« oznacza fizyczny obwód łączący punkt zakończenia sieci z przełącznicą albo równorzędnym urządzeniem w stacjonarnej publicznej sieci łączności elektronicznej.”;

2) art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Operatorzy publicznych sieci łączności mają prawo, a na wniosek innego uprawnionego przedsiębiorstwa zgodny z art. 4 dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach) – obowiązek negocjowania wzajemnych połączeń w celu świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, w celu zapewnienia świadczenia usług i ich interoperacyjności w obrębie całej Wspólnoty. Operatorzy zapewniają dostęp i wzajemne połączenia innym przedsiębiorstwom na zasadach i warunkach zgodnych z obowiązkami nałożonymi przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z art. 5–8.”;

3) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie:

„1. Dla realizacji celów określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), krajowe organy regulacyjne wspierają, a w stosownych przypadkach zapewniają – zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy – odpowiedni dostęp i wzajemne połączenia oraz interoperacyjność usług, wykonując swoje zadania w taki sposób, aby promować wydajność, zrównoważoną konkurencję, efektywne inwestycje i innowacje oraz zapewnić maksymalne korzyści użytkownikom końcowym.”;

(ii) dodaje się literę w brzmieniu:

„ab) w uzasadnionych przypadkach i w niezbędnym zakresie spoczywające na przedsiębiorstwach kontrolujących dostęp do użytkowników końcowych obowiązki świadczenia usług interoperacyjnych.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązki i warunki nałożone na podstawie ust. 1 są obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne i są wdrażane zgodnie z procedurami przewidzianymi w art. 6, 7 i 7a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;

c) skreśla się ust. 3;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„3. W zakresie dostępu i wzajemnych połączeń, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie zapewniają, aby krajowy organ regulacyjny był uprawniony do interweniowania z własnej inicjatywy, w uzasadnionych przypadkach, w celu zapewnienia przestrzegania celów polityki określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej), zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy oraz procedurami, o których mowa w art. 6 i 7, 20 i 21 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;

4) art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W związku z rozwojem rynku oraz technologii Komisja może przyjąć środki wykonawcze zmieniające załącznik I. Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14 ust. 3.”;

5) skreśla się art. 7;

6) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 słowa „art. 9–13” zastępuje się słowami „art. 9–13a”;

b) w ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) w akapicie pierwszym wprowadza się następujące zmiany:

— w tiret pierwszym słowa „art. 5 ust. 1 oraz ust. 2 i art. 6” zastępuje się słowami „art. 5 ust. 1 oraz art. 6”;

— w tiret drugim słowa „dyrektywy 97/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych oraz ochrony prywatności w sektorze telekomunikacyjnym (*)” zastępuje się słowami „dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (**)

(*) Dz.U. L 24 z 30.1.1998, s. 1.

(**) Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.”;

(ii) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W wyjątkowych okolicznościach, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny zamierza nałożyć na operatorów posiadających znaczącą pozycję na rynku obowiązki w odniesieniu do dostępu lub wzajemnych połączeń innych niż ustanowione w art. 9–13 niniejszej dyrektywy, przedstawia on odpowiedni wniosek Komisji. Komisja uwzględnia w najwyższym stopniu opinię Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) (*). Komisja, działając zgodnie z art. 14 ust. 2, podejmuje decyzję zezwalającą krajowemu organowi regulacyjnemu na podjęcie takich środków lub unieważniająca mu ich podjęcie.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) i Urząd.”;

7) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne mogą, zgodnie z art. 8, nałożyć obowiązek przejrzystości w odniesieniu do wzajemnych połączeń lub dostępu, wymagając od operatorów podania do publicznej wiadomości określonych informacji, na przykład informacji księgowych, specyfikacji technicznych, danych o sieci, zasad i warunków dostępu i użytkowania, w tym również wszelkich warunków ograniczających dostęp do usług i aplikacji lub korzystanie z nich, jeżeli państwa członkowskie dopuszczają takie warunki zgodnie z prawem wspólnotowym, oraz cen.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Niezależnie od ust. 3, w przypadku gdy operator na mocy art. 12 obciążony jest obowiązkami w zakresie hurtowego dostępu do infrastruktury sieciowej, krajowe organy regulacyjne zapewniają opublikowanie oferty ramowej zawierającej co najmniej elementy określone w załączniku II.”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Komisja może przyjąć niezbędne zmiany w załączniku II w celu dostosowania go do rozwoju rynku i technologii. Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14 ust. 3. We wprowadzaniu w życie przepisów niniejszego ustępu Komisję może wspierać BEREC.”;

8) w art. 12 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) przyznania osobom trzecim dostępu do określonych elementów lub urządzeń sieciowych, w tym dostępu do nieaktywnych elementów sieciowych lub uwolnionego dostępu do pętli lokalnej, między innymi w celu umożliwienia selekcji lub preselekcji dostawcy lub oferty odsprzedaży linii abonenckiej;”;

b) w ust. 1 lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) zapewnienia kolokacji lub innych form współużytkowania urządzeń towarzyszących;”;

c) w ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„j) zapewnienia dostępu do usług towarzyszących takich jak usługi identyfikacji, lokalizacji i sygnalizowania obecności.”;

d) w ust. 2 zdanie wprowadzające i lit. a) otrzymują brzmienie:

„2. Przy rozważaniu nałożenia obowiązków, o których mowa w ustępie 1, a zwłaszcza przy ocenianiu, w jaki sposób nałożyć te obowiązki proporcjonalnie do celów określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), biorą one pod uwagę w szczególności następujące elementy:

a) techniczną i ekonomiczną wykonalność użytkowania lub instalacji konkurencyjnych urządzeń, mając na uwadze tempo rozwoju rynku oraz rodzaj danych wzajemnych połączeń lub dostępu, w tym możliwość zastosowania innych rozwiązań dotyczących dostępu do sieci, takich jak dostęp do kanałów;”;

e) w ust. 2 lit. c) i d) otrzymują następujące brzmienie:

„c) wstępną inwestycję właściciela urządzenia, przy uwzględnieniu wszelkich poczynionych inwestycji publicznych i ryzyka związanego z inwestycją;

d) potrzebę ochrony długoterminowej konkurencji, w szczególności konkurencji opartej na infrastrukturze;”;

f) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Nakładając na operatora obowiązek zapewnienia dostępu zgodnie z przepisami niniejszego artykułu, krajowe organy regulacyjne mogą określić wymogi techniczne lub operacyjne, które podmiot zapewniający ten dostęp lub podmioty z niego korzystające będą musiały spełnić, w przypadku gdy jest to niezbędne do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania sieci. Obowiązki przestrzegania szczególnych norm lub specyfikacji technicznych powinny być zgodne z normami i specyfikacjami określonymi zgodnie z art. 17 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;

9) art. 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć na operatorów, zgodnie z przepisami art. 8, obowiązki związane z zwrotem kosztów oraz kontrolą cen, w tym obowiązki związane z oparciem cen o koszty oraz obowiązki dotyczące systemów księgowania kosztów, w odniesieniu do udostępniania szczególnych rodzajów wzajemnych połączeń lub dostępu, w sytuacjach gdy analiza rynku wskazuje, że brak skutecznej konkurencji oznacza, że dany operator może utrzymywać ceny na nadmiernie wysokim poziomie lub stosować zaniżanie cen ze szkodą dla użytkowników końcowych. W celu zachęcenia operatorów do inwestowania, w tym również w sieci nowej generacji, krajowe organy regulacyjne biorą pod uwagę dokonane przez operatora inwestycje oraz umożliwiają mu uzyskanie zwrotu stosownej części zainwestowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla konkretnego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego.”;

10) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 13a

Podział funkcjonalny

1. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że odpowiednio obowiązkami nałożone na mocy art. 9–13 nie zapewniły skutecznej konkurencji oraz że istnieją istotne i trwałe problemy konkurencyjne lub niewydolność rynków związanych z hurtowym oferowaniem określonych rynków produktów dostępu, może on, w drodze wyjątku – zgodnie z przepisami art. 8 ust. 3 akapit drugi – nałożyć na przedsiębiorstwa zintegrowane pionowo obowiązek powierzenia działalności związanej z hurtowym oferowaniem odnośnych produktów dostępu niezależnie działającej jednostce organizacyjnej.

Taka jednostka organizacyjna dostarcza produkty i usługi dostępu wszystkim przedsiębiorstwom, także innym jednostkom organizacyjnym działającym w ramach spółki dominującej, w takich samych terminach, na tych samych warunkach – dotyczących między innymi poziomów cen i usług – oraz z użyciem tych samych systemów i procesów.

2. Gdy krajowy organ regulacyjny zamierza nałożyć obowiązek podziału funkcjonalnego, przedkłada on Komisji wniosek, który obejmuje:

- a) dowody uzasadniające stwierdzenia krajowego organu regulacyjnego, o których mowa w ust. 1;
- b) uzasadnioną ocenę, z której wynika, że w rozsądnym terminie nie zaistnieje skuteczna i trwała konkurencja w zakresie infrastruktury lub zaistnieje ona w niewielkim stopniu;
- c) analizę spodziewanego wpływu na organ regulacyjny, na przedsiębiorstwo, w szczególności na pracowników oddzielnego przedsiębiorstwa i na całość sektora łączności elektronicznej, oraz na zachęty do inwestowania w sektor jako całość – w szczególności w związku z potrzebą zapewnienia spójności społecznej i terytorialnej – a także na inne zainteresowane strony, w tym przede wszystkim analizę spodziewanego wpływu na konkurencję i analizę wszelkich potencjalnych skutków dla konsumentów;
- d) analizę przyczyn uzasadniających, że obowiązek ten byłby najskuteczniejszym sposobem wprowadzenia w życie środków naprawczych mających na celu rozwiązanie problemów związanych z konkurencją lub usunięcie zidentyfikowanych nieprawidłowości rynkowych.

3. Proponowany środek obejmuje następujące elementy:

- a) dokładny charakter i stopień podziału, ze wskazaniem w szczególności statusu prawnego oddzielnej jednostki organizacyjnej;
- b) wskazanie majątku wydzielonej jednostki organizacyjnej i produktów lub usług dostarczanych przez tę jednostkę;
- c) rozwiązania w zakresie zarządu zapewniające niezależność personelu zatrudnionego przez oddzielną jednostkę organizacyjną i odpowiednią strukturę zachęt;
- d) zasady zapewniające przestrzeganie obowiązków;
- e) zasady zapewniające przejrzystość procedur operacyjnych, w szczególności w odniesieniu do innych zainteresowanych stron;
- f) program monitorowania zapewniający przestrzeganie wymogów, obejmujący między innymi publikację rocznego sprawozdania.

4. Po podjęciu przez Komisję decyzji w sprawie proponowanego środka zgodnie z art. 8 ust. 3, krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu zgodnie z procedurą określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Na podstawie swojej oceny krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

5. Przedsiębiorstwo, któremu narzucono podział funkcjonalny, może podlegać każdemu z obowiązków określonych w art. 9–13 w odniesieniu do rynków, na których jego pozycję uznano za znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), lub każdemu innemu obowiązkowi zatwierdzonemu przez Komisję zgodnie z art. 8 ust. 3.

Artykuł 13b

Dobrowolny podział przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo

1. Przedsiębiorstwa, które zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) uznano za posiadające znaczącą pozycję na jednym lub kilku odnośnych rynkach, z wyprzedzeniem i na czas informują krajowy organ regulacyjny, w celu umożliwienia mu oceny skutków planowanych działań – o zamiarze przeniesienia środków majątkowych lokalnej sieci dostępu lub ich znacznej części na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub o zamiarze ustanowienia oddzielnej jednostki organizacyjnej w celu dostarczania wszystkim dostawcom detalicznym, w tym swoim własnym jednostkom detalicznym, w pełni równoważnych produktów dostępu.

Przedsiębiorstwa informują krajowy organ regulacyjny także o każdej zmianie tego zamiaru oraz o ostatecznym wyniku podziału.

2. Krajowy organ regulacyjny ocenia wpływ planowanej transakcji na istniejące obowiązki regulacyjne wynikające z dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

W tym celu krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu zgodnie z procedurą określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

Na podstawie swojej oceny krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

3. Prawnie lub operacyjnie wyodrębniona jednostka może podlegać każdemu z obowiązków określonych w art. 9–13 w odniesieniu do określonych rynków, na których jej pozycję uznano za znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), lub każdemu innemu obowiązkowi zatwierdzonemu przez Komisję zgodnie z art. 8 ust. 3.”;

11) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1–4 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.”;

b) skreśla się ust. 4;

12) w załączniku II wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„MINIMALNA LISTA ELEMENTÓW, KTÓRE MAJĄ BYĆ ZAWARTE W OFERCIE RAMOWEJ DLA CAŁEJ INFRASTRUKTURY DOSTĘPU DO SIECI, ŁĄCZNIE ZE WSPÓLNYM LUB W PEŁNI UWOLNIONYM DOSTĘPEM DO PĘTLI LOKALNEJ W STACJONARNEJ LOKALIZACJI, DO OPUBLIKOWANIA PRZEZ NOTYFIKOWANYCH OPERATORÓW O ZNACZĄCEJ POZYCJI RYNKOWEJ;”;

b) definicja a) otrzymuje brzmienie:

„a) »podpętla lokalna« oznacza częściową pętlę lokalną łączącą punkt zakończenia sieci z punktem koncentratora lub określonym pośrednim punktem dostępu do stacjonarnej publicznej sieci łączności elektronicznej;”;

c) definicja c) otrzymuje brzmienie:

„c) »pełny uwolniony dostęp do pętli lokalnej« oznacza zapewnienie beneficjentowi dostępu do pętli lokalnej lub podpętli lokalnej notyfikowanego operatora o znaczącej pozycji rynkowej upoważniające do pełnego wykorzystania możliwości infrastruktury sieci;”;

d) definicja d) otrzymuje brzmienie:

„d) »współdzielony dostęp do pętli lokalnej« oznacza zapewnienie beneficjentowi dostępu do pętli lokalnej lub podpętli lokalnej notyfikowanego operatora o znaczącej pozycji rynkowej upoważniające do pełnego wykorzystania możliwości infrastruktury sieci takich jak część częstotliwości lub ekwiwalent;”;

e) część A pkt 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. Elementy sieci, do których oferowany jest dostęp, obejmujące w szczególności następujące elementy, wraz ze stosownymi urządzeniami towarzyszącymi:

a) uwolniony dostęp do pętli lokalnych (pełny i współdzielony);

- b) uwolniony dostęp do podpętli lokalnych (pełny i współdzielony), w tym, w stosownych przypadkach, dostęp do elementów sieci, które nie są aktywne, do celów rozwijania sieci przesyłu wstecznego;
- c) w stosownych przypadkach, dostęp do przewodów umożliwiający instalację sieci dostępu.
2. Informacje dotyczące lokalizacji fizycznych punktów dostępu, w tym szafek ulicznych i przełącznic, dostępności pętli lokalnych i podpętli oraz urządzeń do przesyłu wstecznego w określonych częściach sieci dostępu oraz, w stosownych przypadkach, informacje dotyczące lokalizacji przewodów i dostępności w przewodach.
3. Warunki techniczne związane z dostępem i wykorzystaniem pętli lokalnych i podpętli, w tym specyfikacje techniczne par skręconych przewodów metalowych lub światłowodów lub ich ekwiwalentów, dystrybutorów kablowych i urządzeń towarzyszących, a także, w stosownych przypadkach, warunków technicznych związanych z dostępem do przewodów.”;
- f) część B pkt1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Informacje dotyczące odpowiednich punktów dostępowych notyfikowanego operatora o znaczącej pozycji rynkowej lub lokalizacji sprzętu oraz jego planowanej aktualizacji (*).
- (*) Dostęp do tych informacji może być ograniczony jedynie do zainteresowanych stron w celu uniknięcia niepokoju związanego z bezpieczeństwem publicznym.”;

Artykuł 3

Zmiany w dyrektywie 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach)

W dyrektywie 2002/20/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Stosuje się również następującą definicję:

»ogólne zezwolenie« oznacza ramy prawne określone przez państwo członkowskie zapewniające prawo świadczenia dostępu do sieci oraz usług łączności elektronicznej oraz określające szczególne obowiązki sektorowe, jakie mogą mieć zastosowanie w odniesieniu do wszystkich lub poszczególnych rodzajów sieci i usług łączności elektronicznej, zgodnie z niniejszą dyrektywą.”;

- 2) w art. 3 ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Od przedsiębiorstw świadczących usługi w zakresie transgranicznej łączności elektronicznej na rzecz przedsiębiorstw umiejscowionych w kilku państwach członkowskich nie wymaga się więcej niż jednego powiadomienia w odniesieniu do każdego z tych państw członkowskich.”;

- 3) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 5

Prawo użytkowania częstotliwości radiowych i numerów

1. Państwa członkowskie ułatwiają korzystanie z częstotliwości radiowych na podstawie ogólnych zezwoleń. W razie potrzeby, państwa członkowskie mogą przyznać indywidualne prawa w celu:

- uniknięcia szkodliwych zakłóceń,
- zapewnienia jakości technicznej usługi,
- zagwarantowania efektywnego wykorzystania widma, lub
- realizacji innych celów leżących w interesie ogólnym określonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym.

2. W przypadku gdy konieczne jest przyznanie indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych i numerów, państwa członkowskie przyznają takie prawa –na wniosek – każdemu przedsiębiorstwu w związku z dostarczaniem sieci lub usług na podstawie ogólnego zezwolenia, o którym mowa w art. 3, z zastrzeżeniem przepisów art. 6, 7 i art.11 ust. 1 lit. c) niniejszej dyrektywy oraz wszelkimi innymi przepisami zapewniającymi skuteczne wykorzystanie tych zasobów zgodnie z przepisami dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

Bez uszczerbku dla szczegółowych kryteriów i procedur przyjętych przez państwa członkowskie w celu przyznawania praw użytkowania częstotliwości radiowych dostawcom usług radiowych lub telewizyjnych, aby osiągnąć cele leżące w interesie ogólnym zgodnie z prawem wspólnotowym, prawa użytkowania częstotliwości radiowych i numerów są przyznawane w oparciu o otwarte, obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne procedury, a w przypadku częstotliwości radiowych – zgodnie z przepisami art. 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Wyjątek od stosowania wymogu otwartych procedur może mieć zastosowanie w przypadkach, gdy przyznanie indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych dostawcom usług radiowych lub telewizyjnych jest konieczne do osiągnięcia celu leżącego w interesie ogólnym określonego przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym.

Przyznając takie prawa, państwa członkowskie określają, czy prawa te mogą być przekazane przez posiadacza prawa, i na jakich warunkach. W przypadku częstotliwości radiowych takie określenie jest zgodne z art. 9 i 9b dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

W przypadku gdy państwo członkowskie przyznaje prawo użytkowania na czas określony, czas trwania powinien być odpowiedni dla danej usługi z punktu widzenia zamierzonych celów, przy odpowiednim uwzględnieniu konieczności umożliwienia właściwego okresu amortyzacji inwestycji.

W przypadku gdy indywidualne prawa użytkowania częstotliwości radiowych są przyznane na 10 lat lub dłużej i prawa te nie mogą być przekazywane lub dzierżawione między przedsiębiorstwami zgodnie z art. 9b dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), właściwy organ krajowy zapewnia stosowanie kryteriów przyznawania indywidualnych praw użytkowania i ich przestrzeganie w okresie obowiązywania zezwolenia, w szczególności na uzasadniony wniosek posiadacza prawa. Jeśli przestaną mieć zastosowanie te kryteria, według których przyznano indywidualne prawa użytkowania, indywidualne prawa użytkowania zostają przekształcone w ogólne zezwolenie na użytkowanie częstotliwości radiowych, pod warunkiem wcześniejszego powiadomienia i po upływie rozsądnego okresu, lub zostają uznane za możliwe do swobodnego przekazywania lub dzierżawy między przedsiębiorstwami zgodnie z art. 9b dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

3. Decyzje dotyczące przyznawania praw użytkowania są podejmowane, ogłaszane i podawane do wiadomości publicznej jak najszybciej po wpłynięciu całkowitej dokumentacji wniosku do krajowego organu regulacyjnego, w terminie trzech tygodni – w przypadku numerów przyznaczonych do realizacji szczególnych zadań w ramach krajowego planu numeracji oraz w terminie sześciu tygodni – w przypadku częstotliwości radiowych, które przyznano na potrzeby usług łączności elektronicznej w ramach krajowej tabeli przeznaczeń częstotliwości. Termin sześciu tygodni pozostaje bez uszczerbku dla obowiązujących postanowień umów międzynarodowych dotyczących użytkowania częstotliwości radiowych lub pozycji orbitalnych.

4. W przypadku gdy po konsultacji przeprowadzonej z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 6 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) postanowiono, że prawa użytkowania numeracji o szczególnym znaczeniu gospodarczym mają być przyznane po przeprowadzeniu konkurencyjnej lub porównawczej procedury selekcji, państwa członkowskie mogą przedłużyć maksymalny termin trzech tygodni o kolejne trzy tygodnie.

W odniesieniu do konkurencyjnej lub porównawczej procedury selekcji dla częstotliwości radiowych stosuje się art. 7.

5. Państwa członkowskie nie ograniczają liczby praw użytkowania, które mają zostać przyznane, z wyjątkiem sytuacji, gdy jest to niezbędne do zapewnienia skutecznego wykorzystania częstotliwości radiowych zgodnie z art. 7.

6. Właściwe organy krajowe zapewniają skuteczne i efektywne użytkowanie częstotliwości radiowych zgodnie z art. 8 ust. 2 i art. 9 ust. 2 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Zapewniają one, aby w wyniku przekazania lub gromadzenia praw użytkowania częstotliwości radiowych nie występowało zakłócenie konkurencji. Państwa członkowskie mogą w tym celu podjąć odpowiednie środki, takie jak nałożenie obowiązku sprzedaży lub dzierżawy praw użytkowania częstotliwości radiowych.”;

4) w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ogólne zezwolenie na udostępnianie sieci lub świadczenie usług łączności elektronicznej oraz prawa

użytkowania częstotliwości radiowych i prawa użytkowania numerów mogą być poddane jedynie wymogom określonym w załączniku. Takie wymogi powinny być niedyskryminacyjne, proporcjonalne i przejrzyste, a w przypadku praw użytkowania częstotliwości radiowych – zgodne z art. 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;

b) w ust. 2 słowa „artykułu 16, 17, 18 oraz 19 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej)” zastępuje się słowami „artykułu 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej)”;

5) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„1. Państwo członkowskie rozważające, czy ograniczyć liczbę praw użytkowania, które mają zostać przyznane dla częstotliwości radiowych, lub czy wydłużyć okres obowiązywania istniejących praw inaczej niż zgodnie z określonymi w nich warunkami, powinno między innymi:”;

(ii) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) opublikować każdą decyzję dotyczącą ograniczeń w przyznawaniu praw użytkowania lub odnawianiu praw użytkowania, wraz z jej uzasadnieniem;”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy należy ograniczyć przyznawanie praw użytkowania częstotliwości radiowych, państwa członkowskie przyznają takie prawa według kryteriów selekcji, które muszą być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne oraz proporcjonalne. Każde takie kryterium wyboru musi przyznawać odpowiednią wagę celom określonym w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) i wymaganiom zawartym w art. 9 tej dyrektywy.”;

c) w ust. 5 wyrazy „artykułu 9” zastępuje się wyrazami „art. 9b”;

6) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne monitorują i nadzorują przestrzeganie wymogów związanych z ogólnym zezwoleniem lub prawami użytkowania oraz szczególnych obowiązków, o których mowa w art. 6 ust. 2, zgodnie z art. 11.

Krajowe organy regulacyjne uprawnione są do żądania, aby przedsiębiorstwa udostępniające sieci lub świadczące usługi łączności elektronicznej na podstawie ogólnego zezwolenia lub korzystające z prawa użytkowania częstotliwości radiowych lub numerów dostarczyły wszystkich informacji niezbędnych do sprawdzenia, czy są spełnione wymogi określone w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkowania lub szczególnych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, zgodnie z art. 11.

2. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że dane przedsiębiorstwo nie spełnia co najmniej jednego spośród wymogów określonych w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkowania lub szczególnych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, powiadamia o tym przedsiębiorstwo i zapewnia mu możliwość wypowiedzenia się w tej kwestii, w rozsądnym terminie.

3. Właściwy organ uprawniony jest do żądania zaprzestania naruszeń, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie albo w rozsądnym terminie, a także przyjmuje odpowiednie i proporcjonalne środki służące zapewnieniu przestrzegania przepisów.

W tym celu państwa członkowskie upoważniają właściwe organy do nakładania:

- a) w stosownych przypadkach odstrasżających sankcji finansowych, które mogą obejmować okresowe sankcje z mocą wsteczną; oraz
- b) nakazów zaprzestania lub opóźnienia świadczenia usługi lub pakietu usług, których kontynuowanie prowadziłyby do znaczącej szkody dla konkurencji, do czasu osiągnięcia zgodności ze zobowiązaniami dotyczącymi dostępu nałożonymi po przeprowadzeniu analizy rynku zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

O środkach oraz uzasadnieniu ich zastosowania należy niezwłocznie zawiadomić dane przedsiębiorstwo oraz wyznaczyć rozsądny termin, w którym przedsiębiorstwo będzie musiało się do nich dostosować.”;

- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Niezależnie od przepisów ust. 2 i 3, państwa członkowskie upoważniają właściwy organ do nakładania w stosownych przypadkach sankcji finansowych na przedsiębiorstwa z tytułu nieprzekazania informacji zgodnie z obowiązkami nałożonymi na podstawie art. 11 ust. 1 lit. a) lub b) niniejszej dyrektywy i art. 9 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) w rozsądnym terminie określonym przez krajowy organ regulacyjny.”;

- c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadkach poważnego lub powtarzającego się naruszania warunków ogólnego zezwolenia lub warunków związanych z prawami użytkowania lub szczególnych obowiązków, o których mowa w art. 6 ust. 2, w przypadku gdy środki służące zapewnieniu przestrzegania przepisów, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, okazały się nieskuteczne, krajowe organy regulacyjne mogą uniemożliwić przedsiębiorstwu dalsze świadczenie usług dostępu do sieci lub usług łączności elektronicznej albo zawiesić lub cofnąć prawo użytkowania. W odniesieniu do okresu każdego uchybienia mogą zostać zastosowane sankcje i kary, które są skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające, nawet jeżeli takie uchybienie zostało później naprawione.”;

- d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Niezależnie od przepisów ust. 2, 3 i 5, w przypadku gdy właściwy organ dysponuje dowodem naruszenia wymogów związanych z ogólnym zezwoleniem, prawami użytkowania lub obowiązkami szczególnymi, o których mowa w art. 6 ust. 2, a naruszenie to stanowi bezpośrednie i poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego, obronności lub zdrowia publicznego, albo spowoduje poważne problemy gospodarcze lub operacyjne dla innych dostawców lub użytkowników korzystających z sieci lub usług łączności elektronicznej lub innych użytkowników widma radiowego, może on niezwłocznie podjąć środki tymczasowe mające na celu naprawienie sytuacji, zanim zostanie wydana ostateczna decyzja w tej sprawie. Należy jednak zapewnić danemu przedsiębiorstwu rozsądną możliwość wypowiedzenia się w danej kwestii i zaproponowania jakichkolwiek środków naprawczych. W stosownych przypadkach właściwy organ może zatwierdzić środki tymczasowe, które mogą obowiązywać przez maksymalnie 3 miesiące, ale które – w sytuacji gdy nie zostały zakończone procedury egzekwowania – mogą zostać przedłużone na kolejny okres nie dłuższy niż trzy miesiące.”;

- 7) w art. 11 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

- a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) systematyczną lub dotyczącą konkretnych przypadków weryfikację przestrzegania wymogów 1 i 2 z części A, wymogów 2 i 6 z części B oraz wymogów 2 i 7 z części C załącznika oraz przestrzegania obowiązków, o których mowa w art. 6 ust. 2.”;

- b) dodaje się litery w brzmieniu:

„g) zagwarantowanie efektywnego użytkowania częstotliwości radiowych i zapewnienie skutecznego zarządzania nimi;

h) ocenę przyszłych zmian w dziedzinie sieci lub usług, które mogłyby mieć wpływ na usługi hurtowe udostępniane konkurentom.”;

- c) akapit drugi otrzymuje brzmienie:
- „Informacje, o których mowa w lit. a), b), d), e), f), g) i h) akapitu pierwszego, nie mogą być wymagane przed dostępem do rynku lub jako jego warunek.”;
- 8) art. 14 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 14
- Zmiana praw i obowiązków**
1. Państwa członkowskie zapewniają, aby prawa, wymogi oraz procedury dotyczące ogólnych zezwoleń, praw użytkowania albo praw instalowania urządzeń mogły być zmienione jedynie w obiektywnie uzasadnionych przypadkach oraz w sposób proporcjonalny, uwzględniając w stosownych przypadkach szczególne warunki dotyczące praw użytkowania częstotliwości radiowych podlegających obrotowi. Z wyjątkiem przypadków, w których proponowane zmiany są niewielkie i zostały uzgodnione z posiadaczem praw lub ogólnego zezwolenia, zamiar wprowadzenia takich zmian ogłasza się w odpowiedni sposób, a zainteresowanym stronom, w tym użytkownikom i konsumentom, przyznaje się wystarczająco dużo czasu na wypowiedzenie się w kwestii proponowanych zmian, nie mniej niż cztery tygodnie, z wyjątkiem okoliczności nadzwyczajnych.
2. Państwa członkowskie nie ograniczają ani nie cofają praw instalowania urządzeń ani praw użytkowania częstotliwości radiowych przed upływem okresu, na jaki zostały one przyznane, chyba że jest to uzasadnione i w stosownych przypadkach zgodne z załącznikiem oraz odpowiednimi przepisami prawa krajowego dotyczącymi odszkodowania w przypadku cofnięcia uprawnień.”;
- 9) art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie odpowiednie informacje na temat praw, wymogów, procedur, kosztów, opłat i decyzji związanych z ogólnymi zezwoleniami, prawami użytkowania i prawami instalowania urządzeń były publikowane oraz uaktualniane w odpowiedni sposób, tak, aby zapewnić łatwy dostęp do tych informacji wszystkim zainteresowanym stronom.”;
- 10) w art.17 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. Bez uszczerbku dla art. 9a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) państwa członkowskie doprowadzają ogólne zezwolenia oraz indywidualne prawa użytkowania istniejące w dniu 31 grudnia 2009 r. do zgodności z art. 5, 6, 7 oraz załącznikiem do niniejszej dyrektywy najpóźniej do 19 grudnia 2011.
2. W przypadku gdy z zastosowania ust. 1 wynika ograniczenie praw lub zwiększenie obowiązków wynikających z obowiązujących już ogólnych zezwoleń oraz indywidualnych praw użytkowania, państwa członkowskie mogą przedłużyć ważność powyższych praw i obowiązków najpóźniej do dnia 30 września 2012 r., pod warunkiem że nie będzie to naruszało wynikających z przepisów prawa wspólnotowego praw innych przedsiębiorstw. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o takim przedłużeniu terminu oraz przedstawiają jego uzasadnienie.”;
- 11) treść zmienionego załącznika określono w załączniku do niniejszej dyrektywy.
- Artykuł 4
- Uchylenie**
- Rozporządzenie (WE) nr 2887/2000 zostaje niniejszym uchylone.
- Artykuł 5
- Transpozycja**
1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują do dnia 25 maja 2011 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.
- Państwa członkowskie stosują te środki od dnia 26 maja 2011 r.
- Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposoby dokonywania takiego odesłania określone są przez państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.
- Artykuł 6
- Wejście w życie**
- Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- Artykuł 7
- Adresaci**
- Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.
- Sporządzono w Strasburgu dnia 25 listopada 2009 r.
- W imieniu Parlamentu Europejskiego
J. BUZEK
Przewodniczący
- W imieniu Rady
Å. TORSTENSSON
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

W załączniku do dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach) wprowadza się następujące zmiany:

1) punkt pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Wymogi wymienione w niniejszym załączniku składają się na maksymalny wykaz wymogów, które mogą być związane z ogólnym zezwoleniem (część A), prawami użytkownika częstotliwości radiowych (część B) oraz prawami użytkownika numerów (część C), o których mowa w art. 6 ust. 1 oraz art. 11 ust. 1 lit. a), w granicach dozwolonych zgodnie z art. 5, 6, 7, 8 i 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;

2) w części A wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dostępność dla końcowych użytkowników numerów z krajowego planu numeracji, numerów przestrzeni numerowej telefonii europejskiej (ETNS), powszechnej sieci bezpłatnych numerów telefonicznych oraz – w przypadkach, gdy jest to wykonalne technicznie i ekonomicznie – planów numeracji innych państw członkowskich, a także warunki zgodne z dyrektywą 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej).”;

b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Ochrona danych osobowych i prywatności specyficzna dla sektora łączności elektronicznej, zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (*).

(*) Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.”;

c) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Przepisy dotyczące ochrony konsumenta specyficzne dla sektora łączności elektronicznej, w tym wymogi zgodne z przepisami dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) i warunki dostępu dla użytkowników niepełnosprawnych zgodnie z art. 7 tej dyrektywy.”;

d) w pkt 11 słowa „dyrektywą 97/66/WE” zastępuje się słowami „dyrektywą 2002/58/WE”;

e) dodaje się punkt w brzmieniu:

„11a. Warunki użytkowania w odniesieniu do komunikatów kierowanych przez organy publiczne do ogółu ludności, ostrzegających o bezpośrednich zagrożeniach i mających na celu zmniejszenie konsekwencji poważnych kataklizmów.”;

f) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Warunki użytkowania w przypadku wystąpienia poważnych kataklizmów lub stanów zagrożenia kraju w celu zapewnienia łączności między służbami ratowniczymi a władzami.”;

g) pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16. Zabezpieczenie sieci publicznej przed dostępem podmiotów nieuprawnionych zgodnie z dyrektywą 2002/58/EC (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej).”;

h) dodaje się punkt w brzmieniu:

„19. Obowiązki w zakresie przejrzystości nakładane na dostawców publicznych sieci komunikacyjnych, którzy świadczą publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej w celu zapewnienia łączności typu koniecznej, zgodnie z celami i zasadami określonymi w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), ujawnianie informacji dotyczących wszelkich warunków ograniczających dostęp do usług i aplikacji/lub korzystanie z nich, jeżeli państwa członkowskie dopuszczają takie warunki zgodnie z prawem wspólnotowym, oraz – w stosownych przypadkach i w miarę potrzeby – dostęp krajowych organów regulacyjnych do takich informacji potrzebny w związku z weryfikacją dokładności ujawnionych informacji.”;

- 3) w części B wprowadza się następujące zmiany:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1. Obowiązek świadczenia usługi lub korzystania z rodzaju technologii, dla których przyznane zostało prawo użytkowania danej częstotliwości, w stosownych przypadkach, wymogi dotyczące zasięgu i jakości.”;
 - b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2. Sprawne i efektywne wykorzystywanie częstotliwości zgodnie z przepisami dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;
 - c) dodaje się punkt w brzmieniu:
 - „9. Obowiązki właściwe dla doświadczalnego użytkowania częstotliwości radiowych.”;
- 4) w części C pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Wskazanie usługi, do której dany numer ma być wykorzystywany, w tym wszelkie wymogi związane ze świadczeniem tej usługi, oraz – aby uniknąć wątpliwości – zasady taryfowe oraz ceny maksymalne, które można stosować w określonym zakresie numeracyjnym do celów zapewnienia ochrony konsumentów zgodnie z art. 8 ust. 4 lit. b) dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”.
-

OŚWIADCZENIE KOMISJI W SPRAWIE NEUTRALNOŚCI SIECI

Komisja przywiązuje wielką wagę do zachowania otwartości i neutralności internetu, z pełnym uwzględnieniem intencji współustawodawców, którzy pragną uczynić z neutralności sieci jeden z celów polityki i zasad regulacyjnych promowanych przez krajowe organy regulacyjne ⁽¹⁾, a także do wzmocnienia związanych z tym wymogów w zakresie przejrzystości ⁽²⁾ oraz dania krajowym organom regulacyjnym uprawnień pozwalających im zapobiegać pogarszaniu się jakości usług i utrudnianiu lub spowalnianiu ruchu w sieciach publicznych ⁽³⁾. Komisja będzie uważnie obserwować realizację tych przepisów w państwach członkowskich, w szczególności uwzględniając ochronę „swobód sieciowych” obywateli europejskich w swoim corocznym sprawozdaniu z postępu prac przedkładanym Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Komisja będzie także jednocześnie monitorować wpływ rozwoju wydarzeń na rynku i postępu technicznego na „swobody sieciowe” i przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przed końcem roku 2010 sprawozdanie mówiące o tym, czy potrzebne są dodatkowe wytyczne, a także będzie korzystać ze swych aktualnych uprawnień w zakresie prawa o konkurencji, aby odpowiednio reagować na wszelkie ewentualne działania antykonkurencyjne.

⁽¹⁾ Artykuł 8 ust. 4 lit. g) dyrektywy ramowej.

⁽²⁾ Artykuł 20 ust. 1 lit. b) i art. 21 ust. 3 lit. c) i d) dyrektywy o usłudze powszechnej.

⁽³⁾ Artykuł 22 ust. 3 dyrektywy o usłudze powszechnej.

CENY PRENUMERATY w 2009 r. (bez VAT, włącznie z normalną opłatą za dostawę przesyłki)

Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	1 000 EUR/rok (*)
Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	100 EUR/miesiąc (*)
Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, wersja papierowa + roczne wydanie CD-ROM	w 22 językach urzędowych UE	1 200 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, seria L, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	700 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, seria L, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	70 EUR/miesiąc
Dziennik Urzędowy UE, seria C, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	400 EUR/rok
Dziennik Urzędowy UE, seria C, wyłącznie wersja papierowa	w 22 językach urzędowych UE	40 EUR/miesiąc
Dziennik Urzędowy UE, serie L i C, miesięczne wydanie CD-ROM (komplet)	w 22 językach urzędowych UE	500 EUR/rok
Suplement do Dziennika Urzędowego (seria S) – Ogłoszenia o przetargach, CD-ROM dwa razy w tygodniu	wielojęzyczny: w 23 językach urzędowych UE	360 EUR/rok (= 30 EUR/miesiąc)
Dziennik Urzędowy UE, seria C – Konkursy	w językach, których dotyczy konkurs	50 EUR/rok

(*) Pojedyncze egzemplarze: od 1 do 32 stron: 6 EUR
 od 33 do 64 stron: 12 EUR
 powyżej 64 stron: cena ustalana indywidualnie

Prenumerata *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*, który jest wydawany w językach urzędowych Unii, dostępna jest w 22 wersjach językowych. Dziennik Urzędowy składa się z dwóch serii – L (Legislacja) oraz C (Informacje i zawiadomienia).

Dla każdej wersji językowej jest otwierana osobna prenumerata.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 920/2005, opublikowanym w Dzienniku Urzędowym L 156 z dnia 18 czerwca 2005 r., instytucje Unii Europejskiej nie mają obowiązku sporządzania wszystkich aktów prawnych w języku irlandzkim ani publikowania ich w tym języku. W związku z tym irlandzkie wydania Dziennika Urzędowego sprzedawane są osobno.

Prenumerata Suplementu do Dziennika Urzędowego (seria S – Ogłoszenia o przetargach) obejmuje wszystkie 23 wersje językowe na pojedynczym CD-ROM-ie.

Na żądanie prenumeratorzy *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* mogą otrzymać różne załączniki do Dziennika Urzędowego. Prenumeratory informowani są o publikacji załączników poprzez zawiadomienia dołączane do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

Sprzedaż i prenumerata

Odpłatne publikacje, wydawane przez Urząd Publikacji, dostępne są u naszych dystrybutorów handlowych. Wykaz dystrybutorów handlowych znajduje się na stronie internetowej:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_pl.htm

Portal EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) zapewnia bezpośredni i bezpłatny dostęp do prawodawstwa Unii Europejskiej. EUR-Lex umożliwia dostęp do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* oraz traktatów, aktów prawnych, orzecznictwa oraz aktów przygotowawczych.

Dodatkowe informacje o Unii Europejskiej znajdują się na stronie: <http://europa.eu>

